Bu çığlığa kulak verin

Yoğun göç alan İzmir Kadifekale'de gençler hatta çocuklar uyuşturucu bataklığının içinde. Aileler isyan ediyor

Kadifekale'de uyuşturucu kullanma yaşı 12'ye düşmüş durumda. Beş Tepe Lisesi'nin karşısındaki depo, uyuşturucu temin edilen merkez konumunda ve semtte uyuşturucu ekmek kadar kolay bulunuyor. Gözleri önünde çocukları eriyen ailelerden "çocuklarımızı kurtarın" çığlığı yükseliyor. Uyuşturucu batağından oğlunu kurtarmaya çabalayan, bunun için destek bekleyen anne Sultan Ç., 4 yıldır uyuşturucu bağımlısı olan oğlunun tedavi edilmesini istiyor. Uyuşturucu bağımlısı 15 yaşındaki M.Y.'nin annesi Sultan Y. ise, çocukların siyasete bulaşmaması için polisin bu bataklığa göz yumduğunu söyledi. SAYFA 6

ÜLKEDE ÖZGÜR
GÜNDEM

www.ulkedeozgurgundem.com 26 Mayıs - 2004 - Çarşamba FİYATI 400 BİN TL YIL: 1 SAYI: 87

ÖSS DENEME SINAVI
YARIN GAZETENİZDE

33 KURŞUN OLAYININ TANIĞI VE BUGÜN 80 YAŞINDAKİ ONBAŞI EPLİ KONUŞTU:

Onlara bir damla su bile veremedim

Muğlalı'nın ekibinde yer alan Onbaşı Mustafa Epli, köylülerin günlerce ahırda aç bırakıldığını söyledi

Askerler ağlıyordu

Orgeneral Mustafa Muğlalı'nın emri ile Özalp'ta 33 köylünün kurşuna dizildiği sırada askerlik yapan ve bugün 80 yaşında olan Onbaşı Mustafa Epli, Doğubeyazıt'taki evinde kabus dolu anları anlattı. Ellerine tutuşturulan liste ile köylüleri gözaltına aldıklarını belirten Epli, köylülerin öldürüleceğini anladığında revire çıktığını söyledi. Epli, "Tetiği çekip karakola dönen askerler ağlıyordu. Erzurum Hasankaleli Cemal ise hem ağlıyor, hem de sürekli 'Ben ateş etmedim' diyordu. Hepsi bağırıp çağırıyordu" dedi. Kendisini en çok kahreden şeyin, günlerce aç ve susuz bıraktıkları köylülere bir damla su verememek olduğunu söyledi. Muğlalı isminin kışlaya verilmesine sinirlenen Epli, "Herhalde bir zafer kazandığını düşünüyorlar" dedi. SAYFA 5

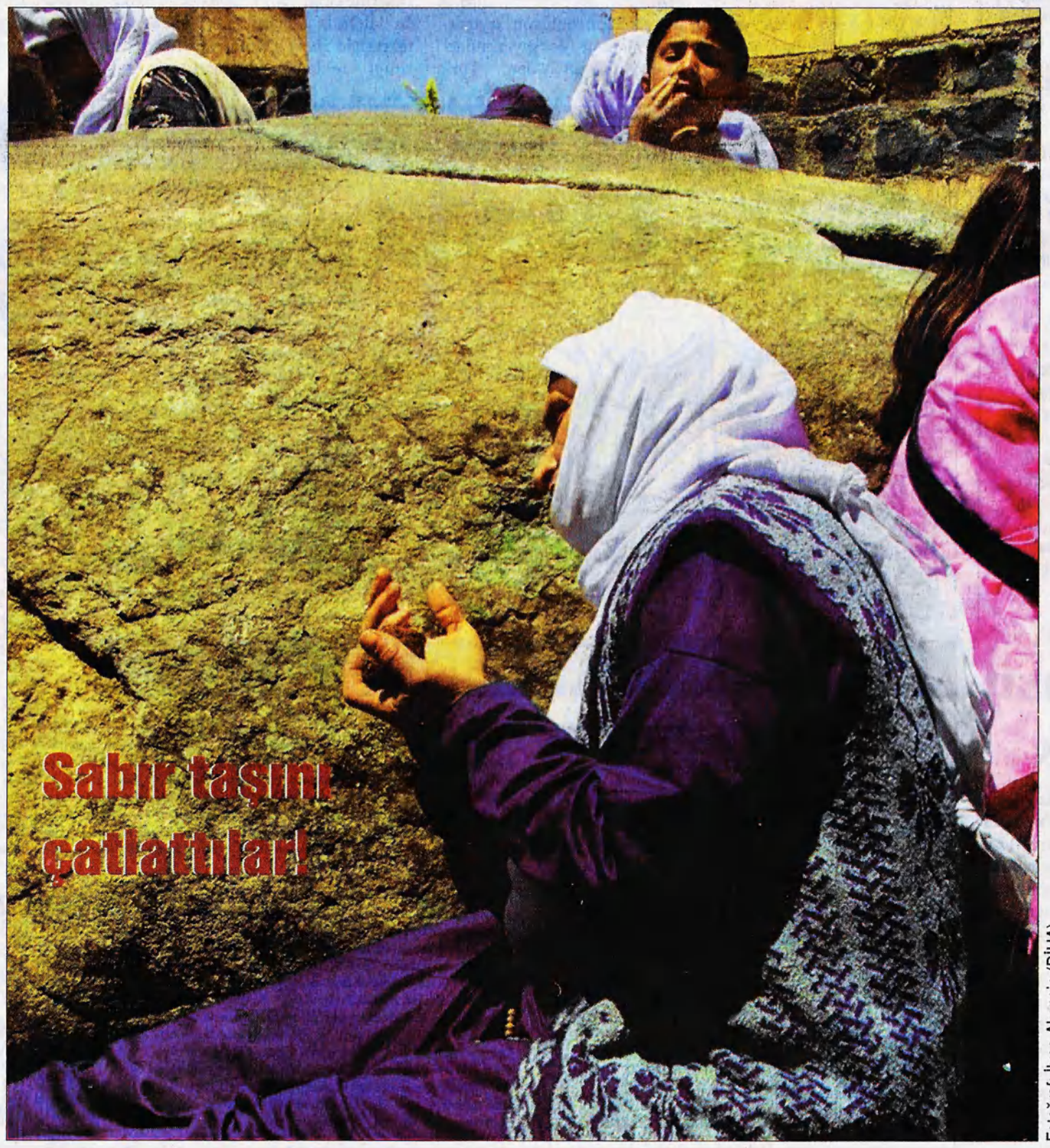

Sabır taşını çatlattılar!

Fotoğraf: İlyas Akengin (DİHA)

Urfa'nın Viranşehir ilçesinin Eyüp Nebi beldesindeki Eyüp Peygamber türbesini her yıl binlerce kişi ziyaret ediyor. Ziyaretçiler, Hz. Eyüp'ün yorulduğunda yaslandığı taşa sürtünerek, Allah'tan sabır diliyor. Ceylanpınar'dan gelen Zeliha Gören, 5 yıl önce oğlunu kaybettiği için çok zor günler yaşadığını, bu nedenle her yıl buraya gelerek güç almaya çalıştığını söyledi. Çevre il ve ilçelerden ziyarete gelenler ise, yerden aldıkları toprağı çantalarına doldurarak, memleketlerine götürüyorlar. SAYFA 6

HALKIN GÜNDEMİ

İki önemli neden...

Koşullar Kürt sorununu gündemleştirmiştir; ancak bu AKP'nin gündeminde yoktur. Dolayısıyla adı ve tanımı olan bir politikaya da evrilmiş değildir. Şartlar "Kürt sorununa giriş"i zorluyor, uyum yasaları siyasal zeminini güçlendiriyor; ancak AKP, anlayış, siyasal karar ve kurumsal olarak buna göre düzenlenmiş değil. Gösterilen "ilgi"nin AKP'nin yapısal sorunları ve yeni kaynak arayışıyla ilişkisi var... SAYFA 3

Kandıra'da ABD modeli

ABD'de 2. Dünya Savaşı sonrası, cezaevlerindeki tutukluların irade gücünü kırmak için uygulanan 24 maddelik psikolojik program, Kandıra 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde hayata geçirildi. Gece odalara sık sık baskın düzenlenirken, tutukluların toplu sohbet süreleri haftada 5 saatten, 15 günde 1-2 saate indirildi. Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde de müvekkilleriyle görüşmek isteyen avukatlara her seferinde vekalet soruluyor.

HABER S4

Dominik ve Haiti'de sel: 188 ölü

Dominik Cumhuriyeti'nde şiddetli yağışlar sonucu meydana gelen sellerde 130 kişi öldü, yaklaşık 200 kişi ise kayboldu. Kayıpların durumundan endişe ediliyor. Bu arada Haiti'nin kuzeydoğusundaki Fonds Verette'de de selden en az 58 kişi yaşamını yitirdiği, 100 kişinin de kayıp olduğu bildirildi.

DÜNYA S10

Sansür edebiyatı güçlendirdi

Türkiye-İran Edebiyat Günleri kapsamında "Komşu aç kapıyı" sloganı ile Türkiye'ye gelen İranlı edebiyatçılar, devletin uyguladığı sansürün, edebiyatı daha hissi ve çok daha güçlü kıldığını söyledi. İranlı edebiyatçı Rıza Beraheni de, edebiyat dünyasında tartışma yaratacak bir iddia ortaya attı. Beraheni, Mevlana'nın Fars şairi olduğunu söyleyerek, "Çoğunlukla Türkçe çevirilerin referans gösterilmesini onaylayamam" dedi.

KÜLTÜR S14

AKP dönek çıktı

POLİTİKA SAYFA 7'DE

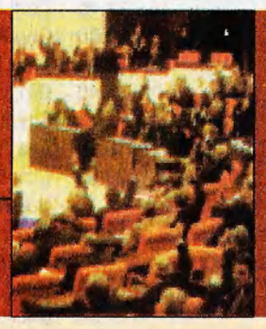

Sağlık evi 20 yıl bekleyebildi

HABER SAYFA 3'TE

TRT'de NATO sorgusu

HABER SAYFA 5'TE

Bir adım ileri iki adım geri: Anadilde yayın

Kamuoyunda "Anadilde Yayın Yönetmeliği" olarak bilinen "Türk Vatandaşlarının Günlük Yaşamlarında Geleneksel Olarak Kullandıkları Farklı Dil ve Lehçelerde Yapılacak Radyo ve Televizyon Yayınları Hakkında Yönetmelik'in Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdiği 25 Ocak 2004 tarihi üzerinden 4 ay geçti.

Aradan geçen 4 ay boyunca ne mi oldu? Sadece ulusal radyo ve televizyonlara tanınan bu hak için herhangi bir başvuru olmadı. Bu hakkı yerel ve bölgesel televizyonlara vermeyerek eşitsiz bir şekilde çıkan yönetmelik, içeriğindeki bürokratik engeller ile yasal anlamda küçük bir adım gibi gözükse de gerçek hayattaki yansıması 2 adım geri bir uygulama olarak karşımızda sırıtıp durdu.

Yönetmeliği çıkaran Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Başkanı Sayın Fatih Karaca, şimdi sık sık Türkiyeinin anadilde yayın konusunda zaman kaybettiğini ve TRT'nin bu yayını hemen hayata geçirebileceğini söyleyerek açıklamalar yaptı. TRT ise bu çıkışlara karşı kendi yönetmeliğinin uygun olmadığını ve bu yönetmeliğin değişmesi gerektiğini söylüyor. Kimse sorumluluğu üzerine almak istemiyor.

Görünürdeki bu tartışmalar bazı maddi bilgiler saklanarak yürütülüyor. RTÜK kendisine hiçbir başvuru olmadığını iddia ediyor. Oysaki öyle değil. Diyarbakır Gün-TV 23 Mart 2004 tarihli başvurusu ile Kürtçe'nin Kurmancî lehçesinde Dergûşa Çandî (Kültür Beşiği) adlı bir kültür-sanat programı yapmak için başvurmuştu. Bu başvurunun üzerinden 2 ay geçti. RTÜK cephesinden bu başvuruya karşılık olumlu veya olumsuz bir cevap henüz daha verilmedi. RTÜK bu başvuruyu görmezlikten gelerek bu maddi bilgiyi saklıyor.

Gün Aşırı
CEMAL DOĞAN
cemaldogan@diyarbakirgun.com

Kamuoyundan saklanan ikinci maddi bilgi ise şu: Yönetmeliğin 7. maddesi açıkça şunu söylüyor: "Türkçe yayın yapan yayın kuruluşlarının, günlük, aylık ve yıllık yayın planları göz önüne alındığında, süreklilik arz etmeyen münferit müzik eserlerinin yayınları ve sinema filmlerine yer verilmesi bu izin kapsamı dışında değerlendirilir." Bu yasa ile herhangi bir TV kuruluşu izin almadan farklı bir dilde müzik eseri ve sinema filmine yer verebilir. Yine Gün-TV yönetmeliğin bu maddesine dayanarak Türkiye'de ilk defa Kürtçe bir filmi (Çek Çek) 7 Mayıs 2004 tarihinde yayınladı. Yani TRT'nin kendi yönetmeliğinin değişikliğini beklemesine gerek yok. Bu haliyle çok rahatlıkla bir klip ve sinema filmini ekrana getirebilir. TRT, yönetmenliğin bu maddesini görmezden gelerek bu maddi bilgiyi saklıyor.

Peki ya diğer ulusal radyo ve televizyonlara ne demeli? Bırakalım farklı dilde bir programı, bir klibi yayınlayamayacak kadar sorumluluklarından kaçtı bu kuruluşlar. Nitekim pazar günü hükümet bu konuda RTÜK, TRT ve ilgili kurumlar ile bir araya gelerek, bu konuda artık daha fazla zaman kaybedilmemesi uyarısında bulundu. Nihayet artık önümüzdeki günlerde bazı ulusal TV'lerde Kürtçe bazı klipleri göreceğiz.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'nden müzakere tarihi alıp almayacağının netleşeceği Aralık 2004 tarihi için geriye 7 ay kaldı. Anadilde yayın konusunda geçen sürenin yarısı körler ve sağırlar diyaloğu şeklinde kocaman bir zaman kaybı oldu. Sürenin kalan kısmı için hiçkimsenin Türkiye'ye bu zamanı kaybettirmeye hakkı yok. Sadece klip ve belli sinema filmleri ile kimse bu sorumluluğu yerine getirdiğini iddia edemez. Boşa geçen 4 ay sonra o da belli çevrelerin zorlaması ile bir iki klibin televizyonlarda gösterilmesi ile anadilde yayının gerekliliği yerine getirilemez. Bu konuda ne kadar çok program hayata geçirilir ve duyarlılık gösterilirse o zaman anadilde yayın konusunda 2 adım ileri atmış olacağız.

Kürtçe yayın konusu bugün görüşülecek

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT), dün tartışılması beklenen "Kürtçe yayın" konusunu bugün yapacağı toplantıda görüşecek.

TRT yasasına aykırı olduğu gerekçesiyle Kürtçe yayın yapmaya bir türlü başlamayan TRT, Kürtçe yayınlar için yasa değişikliğine gerek olup olmadığını yeniden masaya yatıracak. Konuyu bugün yapılacak olağan toplantıya taşıyacak olan TRT Yönetim Kurulu, vereceği kararla Kürtçe yayınlara öncülük edip etmeyeceğini bir kez daha gözden geçirmiş olacak.

Dün TÜSİAV'ın düzenlediği Cinnah sohbetlerine katılan RTÜK Başkanı Fatih Karaca, Kürtçe yayına ilişkin yaptığı açıklamada, AB'ye uyum yasaları çerçevesinde yapılması gereken yayınların tüm dünyadaki öncülüğünü kamu televizyonlarının yaptığını belirtmiş, TRT'nin de bu altyapıya sahip olduğunu söylemişti. Karaca, kurumun bu yayınlar için herhangi bir yasa değişikliğine gitmesinin gereksiz olduğunu da kaydederek, yayınların ilk olarak radyoda başlamasının daha kolay olacağını ifade etmişti. **ANKARA-ANKA**

DÜNYA GAZETECİLER KONGRESİ'NE YRK DE DAVET EDİLDİ

Gazeteciler Atina'da toplandı

Dünya Gazeteciler Kongresi, Yunanistan'ın başkenti Atina'da başladı

Atina'da dün başlayıp, 30 Mayıs tarihine kadar sürecek ve dünya genelinde gazetecilerin katıldığı kongreye, bu sene Kürdistan Gazeteciler Birliği (YRK) de davetli.

Dün Uluslararası Gazeteciler Federasyonu'nun (FIJ) Yönetim Kurulu toplantısıyla başlayan kongrenin resmi oturumları ise bugün başlayacak. Kongre programı kapsamında dün başlayan ve kongre boyunca sürecek spor muhabirlerinin katılacağı bir konferans düzenlenecek. Bu bölümde "Basın, Gazetecilik ve Spora Küresel Yaklaşım" konulu tartışma düzenlenecek. Kongre gündeminde 2004 yılı Olimpiyatlarının yapılacağı mekanı ve tanrılar dağı Olimpiya'nın ziyareti de çalışmanın bir parçası.

Afganistan gündemde

Kongrenin resmi açılışı ise bugün akşam saat 19.00'da düzenlenecek resepsiyonla yapılacak. Açılışta, Theodoros Roussopoulos, Dimitros Avramopoulos, Dora Bokoyianni, Manolis Mathioudakis, Chrispher Warren birer konuşma yapacak.

Bugünkü oturumlarda ise Afganistan üzerine tartışmalar yürütülecek. Afganistan'daki çatışmaların konu alınacağı tartışmalarda Uluslararası Özgür Sendikalar Konfederasyonu Başkanı Guy Ryder, Uluslararası Çalışma Birliği Genel Sekreteri Philip Jennings konuşmacı.

YRK ilk kez katılıyor

Kongreye bu yıl ilk kez Kürdistan Gazeteciler Birliği (YRK) de davetli. YRK adına Yönetim Kurulu Üyesi Devrim Arslan kongreye katılıyor.

Kongre boyunca Olimpiyatlar, basın ve savaş, dayanışma ve eşitlik, küreselleşme ve gazetecilik, çalışma kalitesi, tarafsızlık ve halka hizmet, komisyon çalışmaları ve çalışma grupları oluşturulacak. Kongrenin son iki gününde ise yeni yönetimin belirleneceği seçimler olacak.

Kongreye katılacak olan misafir konuşmacılar arasında, Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Jacques Rogge, Atina 2004 Başkanı Gianna Agelopoulos, CNN televizyonu Başkanı Chris Cramer gibi kişiler de yer alıyor. **ATİNA - MHA**

ATV ile Star TV'ye ceza

RTÜK yasasına aykırı yayın yapan kuruluşlara ceza yağdı. RTÜK, ATV ve Star TV'ye program durdurma cezası verirken, pek çok kanalı uyardı ve birçok televizyon kanalından savunma istedi.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) yasasına aykırı yayın yapan kuruluşlara ceza yağdı.

RTÜK, yasaya aykırı yayın yapan kuruluşlarla ilgili izleme raporlarını değerlendirerek karara bağladı. Buna göre, anahaber bülteninde "yayıncılığın haksız bir amaç ve çıkara alet edilmemesi ve haksız rekabete yol açılmaması" maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle ATV'ye ve Star TV'ye bir kez program durdurma cezası verildi.

Üst Kurul, "gençlerin ve çocukların fiziksel, zihinsel, ahlaki gelişimini zedeleyecek türden programların bunların seyredebileceği saatlerde yayınlandığı" gerekçesiyle ATV'den; "Türk milli eğitiminin genel amaçlarının, temel ilkelerinin ve milli kültürün geliştirilmesi" ilkesine aykırı davranıldığı gerekçesiyle "Sabah Sabah Seda Sayan" programı nedeniyle Kanal D'den savunma istedi.

Üst Kurul ayrıca reklamlar nedeniyle ve Popstar programında "kişilerin manevi şahsiyetlerine eleştiri sınırları ötesinde saldırıda bulunulması" gerekçesiyle Show TV'nin; yayınladığı reklamlar nedeniyle NTV, Kanal D ve, CNBC-e'nin; müstehcen yayınlar nedeniyle Kanal D'nin uyarılmasına karar verdi. Reklamlar nedeniyle Kanal D, ATV ve Meltem TV'den savunma isteyen RTÜK'ün uyardığı diğer radyo ve TV'ler şöyle: "Kanal 7, Star TV, Kanal D, Show TV, TGRT, NTV, STV, Flas TV, CNN Türk, CNBC-e, Olay TV, Skay Türk, Kanal A, E TV, Acar Fm, Sembol Fm, Seç Fm, Kardelen Fm." **ANKARA - ANKA**

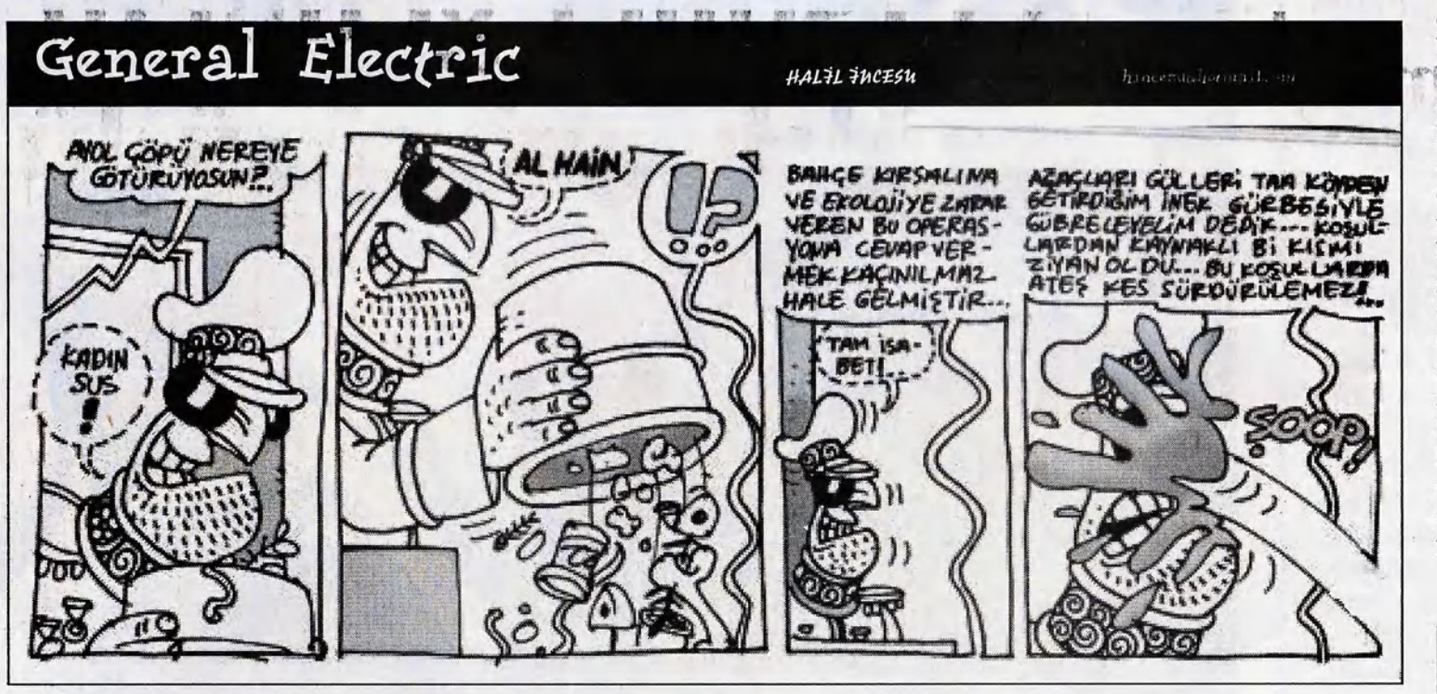

BULMACA

HAZIRLAYAN: İtalik Ajans

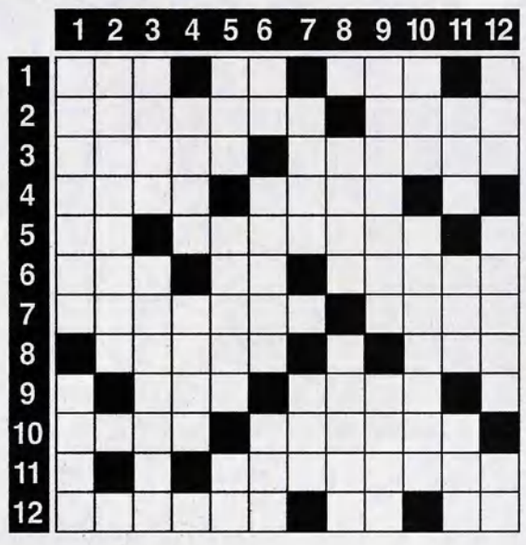

SOLDAN SAĞA

1. Ut çalan çalgıcı - Şarkı, türkü - Baş kaldıran, isyan eden **2.** Çare bulamayan (kimse), bîçare - Yaşlı erkeklere saygı için kullanılan seslenme **3.** Küçük çocukları korkutmak için uydurulmuş hayali yaratık - Güzel sanatlarda klâsik çağ öncesinden kalan **4.** Büyük fare - Adaletle iş gören, adaletli **5.** Türkiye Cumhuriyeti (kısaltma) - Lâle bahçesi **6.** Alınıp satılabilen her türlü ticaret eşyası - Nazi Hücum Kıtası - Belirti, iz, ipucu **7.** Kıta - Yankı **8.** Bir pamuk türü - Engel **9.** Bir göz rengi - Saçları tutturmaya yarayan araç **10.** Güçlü, şiddetli etki - Geceler uçabilen bir kuş **11.** Eritilmiş ve birazı yakılmış şekerle yapılan şekerleme **12.** Yanardağ ağzı - Eski Mısır'da üretici güç - Kasaplık hayvanlardan sağlanan kaslardan oluşmuş besin maddesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Üzeri renkli kâğıtlarla kaplanmış, sicimle bağlanarak, rüzgâr yardımıyla uçurulan bir çeşit oyuncak - Yiyecek **2.** Su veya başka sıvıları taşımaya yarayan büyük şişe **3.** Gelir - Palamut, torik gibi balıklardan dilim dilim kesilerek yapılan salamura **4.** Hayatın sonu, ölüm zamanı - Yürek **5.** Sıcaklık - Ermeni kökenli yasadışı bir örgüt - Bir harfin okunuşu **6.** İridyumun simgesi (tersi) - Bir akarsu - Dik yer, uçurum **7.** Oğul, evlât - Bir çalgı türü **8.** Karadeniz'de bir il - Tuğlalarla dolu olan ve dışı çamur ile sıvanan kümbet **9.** Gizleme - Ucu sivri, iki ağzı keskin uzun bıçak **10.** Dolaylı anlatma - Raksı meslek edinmiş kadın **11.** Arap alfabesinde "C" sesini gösteren harfin adı - Akciğer şüş - Ağaçlıklı yol **12.** Yağmur suyunun biriktiği çukur - "... kırılsa da kulpu elde kalır" (Zarar da etse, varlıklı bir kimse büsbütün yoksul kalmaz anlamına gelen atasözü) - Satrançta bir taş.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	J	İ	M	C	A	R	R	E	Y		T	E
2	O	R	T	A	K		İ	R	A	D	E	
3	L	İ		H		O	T	O	K	R	A	T
4	İ		T	İ	K		Ü	S		A	M	A
5	E	F		L	A	M	E		Ü	M	Ü	K
6		A	A		S	A	L	T		A	L	A
7	K		T	A	T	U		A	U	T		S
8	A	L	A	M	A	N	A		S	İ	S	
9	T	A	M	A	M		R	İ	K	K	A	T
10	M		A	Z	O	İ	K		U		L	
11	E	L		O	N		A	E	R	O	S	O
12	R		O	N	U	M		M	U	R	A	T

TV'DEN SEÇMELER

AŞK OYUNU

FİLMİN KÜNYESİ
TÜRÜ: DUYGUSAL
21:20 TRT 1
Yönetmen: Sam Raimi
Oyuncular: Kevin Costner, Kelly Preston, John C. Reilly

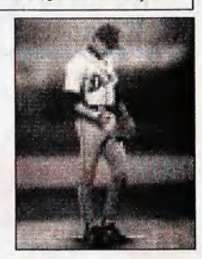

Detroit Tigers adlı beyzbol takımının yıldız oyuncusu Billy Chapel'ın hayatı gerçek bir kriz noktasına gelmiştir. 20 yıldır adeta hayatını ve ruhunu verdiği takımın satılması söz konusudur. Kariyerinin sonuna geldiğini hissetmeye başlayan Billy bir de çok sevdiği eşinden büyük bir darbe yer. Bir zamanlar büyük bir aşk yaşayarak evlendiği eşi onu terk etmiştir. Üst üste gelen olaylarla yıkılan Billy, kariyerinin son beş yılında geçen olayları düşünmeye başlar.

GÜNEŞ YANIĞI

FİLMİN KÜNYESİ
TÜRÜ: POLİTİK
21:30 TV 8
Yönetmen: Nikita Mikhalkov
Oyuncular: Oleg Mençikov, Nikita Mikhalkov, Nadya Mikhalkov, Ingeborga Dapkunayte

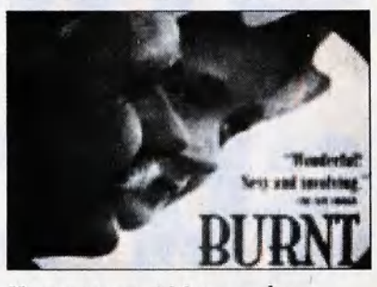

Kotov, genç eşi Marusya, kızı Nadya ve eşinin ailesiyle sakin, mutlu bir hayat sürmektedir. Ta ki 1936 yazına kadar. Devrim adına yaptıklarından dolayı saygın bir konuma sahip olan Kotov, komşularından birinin tarlasına ordunun tankları girince nüfuzunu kullanır. Onları durdurmayı başarmıştır ama dönem Stalin dönemidir ve bu türden kahramanlıkların hiç de zamanı değildir. Bu arada 10 yıl önce, henüz evlenmemiş olan Marusya'nın uzaktan uzağa âşığı olan Mitya'nın beklenmedik gelişi de mutluluklarını gölgeler. Dingin ama aynı oranda cıvıl cıvıl olan, güneşin sıcaklığını taşıyan bu Çehovvari ortam, bir anda tepetaklak olmuştur. Mitya'nın ziyareti hiç de "öylesine" değildir. İşin kötü yanı, devrim kahramanı, Stalin'le dostluğuyla hep övünmüş olan katıksız komünist Kotov'un adı artık rejim düşmanları listesinde yer almaktadır.

VAHŞİ ÇOCUK

FİLMİN KÜNYESİ
TÜRÜ: MACERA
22:00 CNBC-E
Yönetmen: François Truffaut
Oyuncular: Jean-Pierre Cargol, François Truffaut, Jean Daste

Truffaut'nun sağır ve dilsizler için kurulan bir enstitüde çalışan doktor Itard'ı canlandırdığı filmde, bir ormanda bulunan ve konuşmayı bilmeyen Victor adlı bir "vahşi"nin uygarlığa döndürülme macerası anlatılıyor. Enstitünün sert yöntemlerinin Victor'u daha da uzaklaştıracağını düşünen Itard onu evine almaya ve anlayış, sevgi, yakınlık gibi yaklaşımlarla ona ulaşmaya karar verir.

ROJ TV

13:00 Vebûn
13:05 Fîlmê Karton
13:30 Çeprast-Tekrar
15:00 Tişkî Hûner-Dubare
16:00 Dokumanter Zarokên Diroka Koçber-4 Dubare
16:30 Keskesor
17:00 Rojname-Canlı
18:00 Nûçe
18:30 Klip
19:00 Haberler
19:30 Sözleşi
20:15 Rojev-zindî
22:00 Bûyerên Rojê
22:30 Welatê Rojê
23:00 Girtin

NTV

07:00 Güne Başlarken
10:00 Haberler
10:35 Sağlık Raporu
11:30 Gerçeğin Ta Kendisi
13:00 Günün İçinden
14:10 NTV'ye Sorun
15:00 Haberler
17:45 Gece - Gündüz
18:10 Gündem Dışı
18:30 Spor
19:30 Akşam Haberleri
20:30 Spor
21:05 Bam Teli
22:05 Anahtar
23:00 24 Saat

TV 8

07:00 TV8'de Bu Sabah
08:05 Başkent'ten
10:05 Yeni Vizyon
11:30 Spor
12:30 Başkent Sohbetleri
13:00 Gün Ortası
14:45 Trend Alışveriş
16:15 Ekonomi
18:10 Modern Zamanlar
19:05 Gündemdekiler
20:00 Ana Haber
21:30 Sinema: Güneş Yanığı
23:30 Derin Haber
01:00 Haber Aktif

TRT 1

07:00 Sabah Haberleri
09:00 Ondan Önce
10:05 Nasıl Evde Kaldım
11:00 Sinema: Derviş Bey
13:00 Haberler
13:30 Dizi: Ablam Öyle İstedi
14:00 Kardelen
18:30 Dizi: Çiçek Taksi
19:30 Ana Haber
20:13 Hava Durumu
20:15 Şov Rüzgarı
21:20 Sinema: Aşk Oyunu
23:15 Dosya
23:55 Belgesel

KANAL 7

07:00 Kanal 7'de Sabah
09:00 Hayat Dersleri
11:45 Dizi: Aile Robotu
13:25 Sağlıcakla
13:40 Sinema: Bataklık Bülbülü
15:30 Evlere Şenlik
17:30 Sinema: Sevgili Oğlum
19:30 Haber Saati
20:45 Deniz Feneri
00:15 Açık Açık
01:15 Haber Maratonu

ATV

07:00 Kahvaltı Haberleri
09:35 Dizi: Hayatımın Kadını
10:55 Dizi: Gerçek Aşk
13:00 Gün Arası
13:30 Tatil Keyfi
13:35 Sinema:
15:15 A'dan Z'ye
17:40 Dizi: Çocuklar Duymasın
19:00 Ana Haber
19:50 Dizi: Avrupa Yakası
21:50 Dizi: Kurşun Yarası
23:20 Sinema: CIA Ajanı 2

KANAL D

07:00 Bu Sabah
08:00 Nivea Dünyası
08:30 Dizi: Ruhsar
10:00 Müzik Eğlence
12:40 Çizgi Film
13:00 Gün Arası
15:10 Knor Lezzet Yıldızları
17:40 Dizi: Sihirli Annem
19:00 Ana Haber
20:00 Dizi: Bütün Çocuklarım
22:00 Dizi: Berivan
00:40 Genç Bakış
01:50 Gece Haberler

SHOW TV

07:00 Güne Merhaba
08:00 Dizi: Aşk Üçgeni
09:00 Dizi: Rebeca
10:00 Sabah Yıldızları
12:15 Bizim Mutfaktan Bizim Lezzete
15:50 Sinema: Battal Gazi'nin İntikamı
17:45 Yarışma
19:30 Ana Haber
20:15 Spor
20:30 Dizi: Alacakaranlık
22:30 Dizi: Gece Yürüyüşü
00:00 Haber Özel
01:00 Bu Gece
01:30 Showspor

DEMOKRATİK HAKLARINI KULLANAN 63 ÖĞRENCİ, 4 GÜN GÖZALTINDA KALDI

Öğrenciler tutuklandı

Afiş astıkları iddiasıyla Trakya Üniversitesi'nde gözaltına alınan 63 öğrenciden 20'si tutuklandı

Trakya Üniversitesi Ayşekadın Kampüsü'nde polis ve jandarmanın sert müdahalesi sonucu gözaltına alınan 63 öğrenciden 20'si tutuklanırken, 43 öğrenci de serbest bırakıldı.

Trakya Üniversitesi Ayşekadın Kampüsü'nde öğrenci şenlikleri sırasında jandarma ve polisin müdahalesi üzerine gözaltına alınan 63 öğrenci, önceki akşam Edirne Cumhuriyet Savcılığı'na sevk edildi. İfadeleri alınan ve tutuklanma talebiyle nöbetçi hakime gönderilen 20 öğrenci, "haksız eylem ve davranışlarla eğitim ve öğretim çalışmalarına ara verilmesine neden olmak, cürüm teşkil eden fiili övmek, kamu malına zarar vermek, eğitim ve öğretim kurumlarına izinsiz afiş yapıştırmak" suçlarından dolayı tutuklanarak Edirne Kapalı Cezaevi'ne gönderildi. Diğer 43 öğrenci, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

20 Mayıs'ta Mimarlık Mühendislik Fakültesi'nde bulunan 87 öğrenci burada polis ve askerlerin gaz bombalı saldırısına maruz kalıp gözaltına alınmıştı. Öğrencilerden 24'ü, 22 Mayıs'ta serbest bırakılmıştı.

20 Mayıs'ta polis ve jandarmanın gaz bombalı müdahalesi sırasında 87 öğrenci gözaltına alınırken, birçoğu da yaralanmıştı.

'Haksız müdahale'

Öğrencilerin avukatlığını yapan Baran Doğan, üniversitede yapılan bahar şenliklerinin başladığı dönemde rektörlüğün isteği üzerine öğrencilerin 17 Mayıs'tan itibaren kamerayla izlendiğini ve 20 Mayıs tarihinde de müdahaleye maruz kaldıklarını söyledi. 40 öğrencinin yaralandığını ifade eden Doğan, birçok öğrencinin kolunun kırıldığı, ağır cop izlerinin ve yüz morarmalarının olduğunu vurgulayarak, "Türkü söyleyen, halay çeken gençlere müdahale edildi. Suçları da göle maya çalar gibi hazırlamışlar" diye konuştu. EDİRNE

Üniversitede 'Newroz' soruşturması

Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde okuyan 12 öğrenci hakkında Newroz etkinliklerine katıldıkları gerekçesiyle idari soruşturma başlatıldı. Erzurum Abdurahman Gazi Mahallesi'nde 21 Mart'ta düzenlenen Newroz etkinliklerine katıldıkları gerekçesiyle Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencileri Haluk Gürbüz, Fatih İba ile Eğitim Fakültesi öğrencileri Fevzi Akbacak, Mehmet Özakçil, Nermin Ateş, Abdulhalit Sayan, Murat Ürek, Özlem Özbey, M. Emin Yıldız, O. Olgun Özdemir, Kemal Ala ve Abdullah Aras hakkında okul yönetimi tarafından idari soruşturma başlatıldı. Öğrenciler adına yazılı açıklama yapan Fevzi Demir, "Etkinlikten rahatsız olan polis orada bulunan öğrencileri okul yönetimine bildirdi. Onur Olgun Özdemir ve Abdullah Aras adlı öğrenciler etkinliğe katılmadıkları halde haklarında soruşturma başlatıldı" dedi.

İki önemli neden...

Dün, "AKP ne yapmak istiyor?" başlıklı yazımızda AKP'ye dikkat çekmiş, güncel olaylar ve gelişmeler üzerinden belli bir tanımlama yapmaya çalışmış; şu temel soruları yöneltmiştik: AKP Kürt sorununa el mi atıyor? Adı ve tanımı olan bir politikaya mı evriliyor? Gelişmeleri "Kürt sorununa giriş" olarak değerlendirebilir miyiz? Süreç, AKP'yi daha esnek, daha yapıcı ve çözümsel bir politikaya yöneltmiş olabilir mi? Yoksa tüm bunlar AKP'nin yapısal sorunları ve yeni kaynak arayışlarıyla mı ilgili? Nedir durum?

İllüzyon...

Sorular doğru yanıtını bulmayınca politik açıdan kaotik bir durum ortaya çıkıyor ve böyle bir ortamda gerçekler sırra kadem basıyor, kayboluyor. Manipülasyonlar öne çıkıyor. Bu da AKP'nin işine yarıyor. Öne çıkan manipülasyon ve illüzyonlar AKP ve hükümetinin "demokratik hak ve özgürlükleri genişleten, barış ve uzlaşıdan yana olan, emeği ve emekçiyi kollayan, Kürtlerle yüzük kardeşliği geliştirmeye çalışan" bir yapıda görülmesine yol açıyor...

İllüzyondur. Gerçeğin kendisi değildir. Gerçek çok daha başkadır. Koşullar Kürt sorununu gündemleştirmiştir; ancak AKP'nin gündeminde yoktur. Dolayısıyla adı ve tanımı olan bir politikaya da evirilmiş değildir. Şartlar "Kürt sorununa giriş"i zorluyor, konjonktürel , çıkarılan uyum yasaları siyasal zeminini güçlendiriyor; ancak AKP, anlayış, siyasal karar ve kurumsal olarak buna göre düzenlenmiş değil. Tüm bunların, yani yapılan düzenleme ve gösterilen "ilgi"nin AKP'nin yapısal sorunları ve yeni kaynak arayışıyla ilişkisi var...

İki önemli neden

Birincisi; savaş. Son süreçte savaş ve çatışma olasılığının güç kazandığı biliniyor. Son derece kapsamlı ve imha amaçlı yürütülen operasyonlar var. Giderek genişliyor ve geri dönülmez noktaya doğru hızla sürükleniyor... Buna paralel olarak artırılan güvenlik önlemleri var. Ancak bu savaş haksız, barış alternatifine, fiili gelişen sükunete karşı bir savaş olacak. Kürtlerin değil, oligarşinin savaşı olacak. Böyle bir savaş, başta Kürtler tüm toplumun, demokratik hak ve özgürlükler konusunda beklentide olduğu, kendini çözüme kilitlediği bir süreçte gelişecek. Karşı tarafın tek kurşun sıkmadığı, barış ve diyalogda ısrar ettiği, çağrılarını yineleyip durduğu bir zeminde gelişecek.

HALKIN GÜNDEMİ
halkin@gundemimiz.com

Bunun anlamı şudur: AKP hükümeti "neden savaş" sorusunu Kürtlere anlatmak zorunda. Kürtleri kazanması, savaş siyasetine ikna etmesi lazım. Çünkü o başlatıyor. "İlişki". "yakınlık" da bu noktada ortaya çıkıyor ve yanıtını buluyor. AKP'nin Kürtlere yakınlık göstermesinin birinci önemli nedeni bu. Bunu da genel söylem, vurgu ve açıklamalarla yapamaz. Kürtlerle yakınlaşmak zorunda. Böylece şunu anlatacak, "bak ben hak ve özgürlükleri geliştirdim. AB yolunda önemli adımlar attım. Bölge'nin kalkınmasına öncelik verdim. OHAL'i, DGM'leri kaldırdım. Yasal, anayasal düzenlemeler yaptım. Ancak gerilla dağdan inmiyor. Bu sizin güvenliğinizi, kazanımlarınızı da tehdit ediyor. Şiddetten başka seçenek kalmıyor."

Bu bir yalıtma. Kürtlere "ilgi"nin temelinde de bu var. Gerillayı yalıt. Kürtlerin siyasal organizasyonu olan KONGRA-GEL'i yalıt. Halka "ilgi", "şefkat" göster. Böylece, olası bir savaşta halkı tepkisizleştir. Amacına ulaş! Bu aynı zamanda bir konsept. Latin Amerika'da sık uygulanan, kitle tepkisini devrimci mücadelenin kendisine yöneltmeyi amaçlayan, kitle gücüyle devrimci hareketi vuran bir konsept...

Hedef kitle: Kürtler

İkinci önemli neden, AKP'nin yeni hedef kitle arayışı... AKP, büyük olasılıkla dayandığı zeminin zayıflayacağını düşünüyor. Bu nedenle yeni arayışlara yöneliyor. AKP, Kürtler içinde ciddi bir örgütlenme, taban oluşturma arayışı içinde. Benzerlerinin başaramadığını kendisi başarmak istiyor. Bu hareketli, dinamik yapıya dayanarak kalıcı güç kazanmak istiyor. Sanırız zamanı ve zemini de uygun buluyor. Kürt demokrasi hareketinin yaşadığı sancılı süreç, Kürt demokratik yapılarının halkın talep ve beklentilerine yanıt olamayışı ve bunun yarattığı hoşnutsuzluk, AKP'nin iştahını kabartıyor ve bu zeminde Kürtleri "kazanmayı" amaçlıyor... Gösterdiği "ilgi" ve "yakınlığın" önemli bir diğer nedeni de bu...

Başarabilir mi? Sanmıyoruz. Deneyecektir. Yol alacaktır. Ancak başaramayacaktır. Halk, AKP'yi deşifre edecek, özel savaşın yeni sürümü/versiyonu olan AKP hükümetine gerekli cevabı verecektir.

Marmaray Projesi için deprem uyarısı

Uzmanlar, iki hafta önce temeli atılan Marmaray Projesi'ni eleştirerek, olası bir depremin tüp geçit için bir "facia yaratacağı" uyarısında bulundu

Uzmanlar, Ulaştırma Bakanının "milenyum projesi" olarak tanımladığı ve temelini Başbakan'ın attığı Boğaz tüp geçişine yönelik çeşitli eleştirilerde bulunuyor. Ancak yapılan eleştiriler, projeye, yani tüp geçide değil; geçidin maliyetine, güzergahına ve "Batırma tünel tekniğinin" kullanılmasına yönelik olarak yapılıyor. Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Semih Tezcan projeyi eleştirerek, "İpek yolunu bağlıyoruz diye övünülen proje, milenyum faciası olmaya namzettir"s dedi. Marmaray Projesi'nin, yanlış ve risklerle dolu olduğunu belirten Tezcan, "Meydana gelecek 7'lik bir depremin ivmeleri büyük olur. Bu şiddetteki sarsıntı çamuru sallayarak batırılmış tüpleri kopartacak, içine su sızacak, facia olacak" diye konuştu.

Boğaz geçişinin "jeolojik altyapısını" hazırlayan Prof. Celal Şengör ise, "Ben, depreme dayanıklılık için gerekli bütün rakamsal verileri verdim, bunlar dikkate alınırsa sorun olmaz. Yapı her yerde yapılır, yeter ki sınır şartlarını bilesiniz. Biz dedik ki, şu sınır şartları içinde çalışmalısınız" dedi.

Proje maliyeti

Projenin, yap-işlet-devret modeliyle "sıfır harcamayla yapılabileceğini" savunan Prof. Semih Tezcan, sadece Boğaz geçişinin ihale edildiği "810 milyon doları", "gerçeğin çok üstünde bir harcama" olarak yorumluyor. Tezcan, "İzmir, Ankara ve İstanbul'da metro yapıldı bunu hiç mi görmüyorlar? İddia ediyorum, 13 km'nin maliyeti 390 milyon dolardır, bunu 810 milyon dolara verdiler, delme olsaydı 390 tutardı" dedi.

Boğaz'ın en akıntılı bölgesinde yapılacak tünelin, "ek maliyet" ve "gemi geçişlerinde yeni riskler" getireceğine dikkat çeken Semih Tezcan, güzergahı da yanlış buluyor. İSTANBUL

Personel gelmedi sağlık evi çürüdü

Köylülerin elbirliğiyle yaptıkları sağlık evi, 20 yıldır doktor ve hemşire beklerken çürüdü

Urfa'nın Bozova ilçesine bağlı Koçhisar köyünde 35 yıl önce köylüler tarafından yapılan ve hiçbir sağlık personelinin atanmadığı sağlık evi, harabeye döndü.

Türkiye'de sağlık sisteminde yaşanan çarpıklık ve bölgesel dengesizlik kırsal kesimdeki vatandaşların hayatlarını çekilmez hale getirmeye devam ediyor. Koçhisar köyünde köylülerin elbirliğiyle yaptığı sağlık evi, işletilmediği için kullanılmaz hale geldi. Köylüler, hastalarını acil durumlarda 30 kilometre uzaklıkta bulunan Bozova'ya götürmek zorunda kalıyor.

Köyün eski muhtarı Bozan Dağ (52), büyük emeklerle yaptıkları sağlık evinin şimdi personel ve doktordan ziyade yeniden inşaya ihtiyaç duyduğunu söyledi. Sağlık evine ilk yıllarda personel atandığını, daha sonra ihmal edildiğini dile getiren Dağ, 200 hanelik köyde hastalığın çok yaygın olduğunu, özellikle de kadın doğumlarında sıkıntı yaşadıklarını ifade etti. Dağ, sağlık evinin 20 yıldır yıkılmakla yüz yüze olduğunu belirtti. 2003 yılında Sağlık Bakanlığı'na başvurduklarını, ancak sonuç alamadıklarını belirten

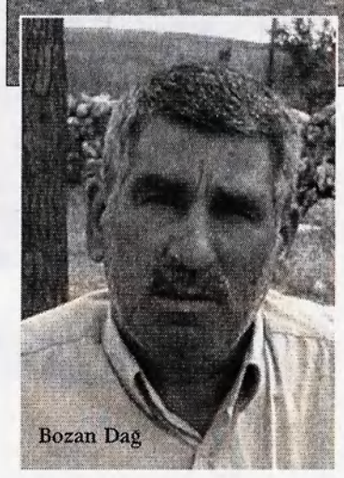

Bozan Dağ

Dağ, bir an önce çözüm bulunmasını istedi.

Köylülerden Yusuf Şeker ise, köyün büyük olmasından dolayı çocukların sık sık rahatsızlandığını, en küçük bir hastalıkta bile ilçe merkezine gitmek zorunda kaldıklarını belirterek, şunları dile getirdi: "Köyde hastalanan birine iğne yapmak için 30 kilometre uzaklıkta olan Bozova'ya gitmek zorunda kalıyoruz. Hiç olmazsa bir hemşire atasınlar. Acil durumlar olursa biz ne yaparız? Neden kimse bize sahip çıkmıyor. Devlete sağlık evi da yapıyoruz; ama gelip kullanmıyorlar. Böyle devlet hiçbir yerde görülmedi. Birimize bir şey olmadan kimse harekete geçmez. Kışın birçok hastalıkla karşı karşıya kalıyoruz. Bizim suçumuz ne? Sağlık evinin bir an önce açılmasını istiyoruz."

İl Sağlık Müdürlüğü yetkilileri ise kent genelinde 121 sağlık evinin bulunduğunu, bunlardan 23'ünün açıldığını dile getirdi. Koçhisar köyünün durumunu takip ettiklerini belirten yetkili, orada bir ebenin bulunmasının da yeterli olacağını, konuyla ilgili çalışmalarının sürdüğünü söyledi. URFA - DİHA

Sosyal Bilimler'de yönetmelik değişti

Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye'de sadece bir tane olan sosyal bilimler lisesinde öğretmenlik yapacaklar olanlarda Kamu Personeli Dil Sınavı'ndan en az "C" almak şartını da arayacak. MEB, Sosyal Bilimler Liseleri Yönetmeliği'nde değişiklik yaptı. Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, bu okullardaki başarı değerlendirmesi yeniden düzenlendi. Buna göre, ilgili okulların 9, 10, 11 ve 12'nci sınıflarında yılsonu başarı ortalamasıyla sınıf geçilebilmesi için Türk dili ve edebiyatı, sosyal bilimler, bilgi kuramı ve matematik derslerinin yılsonu başarı ortalamasının en az 3.50 olması gerekecek. Proje, seminer ve topluma hizmet çalışmalarını düzenleyen maddesinde öğrencilerin topluma hizmet etkinliklerine katılımlarının zorunluluğu korunurken, yapılan ekleme ile okulda Uluslararası Bakalorya (IB) programının uygulanması durumunda "Yaratıcılık-Etkinlik-Hizmet" çalışmalarına ağırlık verilmesi hükmü getirildi.

Yönetmelikte öğretmenlerde aranan sicil notu ortalamasının en az 80 olması son üç yıl ile sınırlandırılırken, yabancı dille yapılan derslerin öğretmenleri için Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Sınavı'nda en az "C" düzeyinde başarılı olması şartı getirildi. ANKARA

Van Gölü'nde 3 kişi kayboldu

Bitlis'in Tatvan ilçesinde Van Gölü'ne giren 3 kız kayboldu. Alınan bilgiye göre, Nurcan Baydur (14), Elif Oral (14) ve Miyeser Beysülen'in (15) uzun süre evlerine dönmemeleri üzerine aileler, kızlarını aramaya çıktı. Arama sonucu, Baydur, Oral ve Büysülen'in giysileri, Tatvan'ın Kale Mahallesi'ndeki Belediye Plajı'nda bulundu. 3 arkadaşın plajdan göle girdikleri ve bir daha çıkamadıkları belirtildi. Van Gölü'nde boğuldukları bildirilen genç kızların cesetlerini arama çalışmalarına başlandı. Tatvan Kaymakam Vekili Mehmet Türköz de arama çalışmalarını izlemek üzere olay yerine gitti. Profesyonel arama ekiplerinin ceset arama çalışmalarına vatandaşlar da yardımcı oluyor. BİTLİS

Yürüyen rektörlere suç duyurusu

İstanbul Emniyeti, 6 üniversite rektörü ile 2 milletvekili ve eski bir bakanın da aralarında bulunduğu 20 kişi hakkında, 17 Mayıs'ta YÖK Yasası'na tepki amacıyla yapılan yürüyüşe ilişkin suç duyurusunda bulundu.

Güvenlik Şube Müdürlüğü tarafından İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'na verilen yazıda, İstanbul Üniversitesi (İÜ) Rektörlüğü organizesinde 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na aykırı olarak yürüyüş düzenlendiği ileri sürüldü. Yazıda, İstanbul Üniversitesi Rektörü, İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü, Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü, Sakarya Üniversitesi Rektörü, Balıkeşir Üniversitesi Rektörü, Boğaziçi Üniversitesi Rektörü, bazı fakülte dekanları ile CHP milletvekilleri Nurettin Sözen ve Ahmet Güryüz Ketenci ile eski Devlet Bakanı Masum Türker'in de aralarında bulunduğu 20 kişinin, "yürüyüş kortejinin önünde yer aldıkları ve grubu yönlendirdiklerinin tespit edildiği" belirtildi. İSTANBUL

TUTUKLULARIN İRADESİNİ KIRMAK İÇİN PSİKOLOJİK PROGRAM HAYATA GEÇİRİLDİ

Kandıra'ya ABD modeli

F Tipi'nde ABD'li Dr. Schein'in tutukluları kişiliksizleştirmek amacıyla geliştirdiği program uygulanıyor

ABD'de 2. Dünya Savaşı sonrası, cezaevlerinde tutukluların irade gücünü kırmak için uygulanan 24 maddelik psikolojik programın Kandıra 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde hayata geçirildi. Gece geç saatlerde odalarına sık sık baskın düzenlenen tutukluların, toplu sohbet süreleri de haftada 5 saatten, 15 günde bir-iki saate indirildi.

Kandıra 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde yakınlarını ziyarete giden tutuklu aileleri, cezaevindeki uygulamalarla ilgili şok açıklamalarda bulundu. Keyfi bir şekilde hükümlülerin talebi olmaksızın odalarının değiştirildiğini belirten aileler, gece saat 23.00'ten sonra oda kontrolleri yapıldığını, genelge ile tanınan hakların en az limitle uygulandığını, haftada 5 saat olması gereken sohbet toplantılarının 15 günde 1-2 saatle sınırlandırıldığını ifade ettiler. Bilgisayar ve yabancı dil kurslarına yönelik taleplerin karşılanmadığını, dışardan sevkle gelenlerin soyulduğunu anlatan aileler, şu görüşleri dile getirdiler: "Oysa ki genelgede 'sadece şüphe durumunda soyundurulması gerekir' ibaresi varken, bu muamele istinasız herkese uygulanıyor. Kütüphaneden faydalanılmıyor. Hastane sevklerinde, doktorla görüşme esnasında kelepçeler çıkartılmıyor. Buna yönelik hükümlülerin tepkisinden dolayı doktorla görüşmeler yapılmıyor. Tek tip saç tıraşı dayatılıyor. İçme suyu filtrezayon sisteminden geçmeden direkt kuyu suyundan geliyor. Bakanlık her gün sıcak suyun verildiğini söylerken, sıcak su haftada 2 gün 2 saatle sınırlandırılmıştır. "

'Askeri düzen dayatılıyor'

Tutuklu ve hükümlülere askeri düzen dayatıldığını, hastane ve telefon görüşmelerine gidişte hükümlülerin elleri ceplerinde yürümesine müsaade edilmediğini kaydeden aileler, "Dönem dönem verilen dilekçeler keyfi olarak alınmıyor. Avukat ve aile görüşlerinde hükümlülerin kol saatleri alınıyor. Görüşler ve ziyaretler bir saat yapılması gerekirken 'teknik aksaklıklar' veya keyfi uygulamalardan dolayı yarım saatle sınırlandırılıyor" diye konuştular.

'ABD yöntemleri uygulanıyor'

Radyoların hoparlörlerinin sökülerek verildiğini dile getiren aileler, İstanbul'dan gönderilen bir mektubun 25 gün sonra tutukluların eline geçtiğini, sorunların çözümü konusunda muhatap olacak birine ulaşamadıklarını bildirdiler. Aileler, temsilcilik kurumunun kabul edilmediğini, odalar arasında hiç bir alış verişe izin verilmediğini, görüş ve ziyaretlerde hükümlülerin her geliş gidişlerinde, gözetleme kameralarına rağmen üstlerinin üçer kez arandığını belirttiler. Başgardiyan Bülent Saygılı'nın dönem dönem provokatif davranışlarda bulunduğunu iddia eden aileler, "Aynı odada bulunanların birlikte fotoğraf çekmelerine izin verilmiyor. Sadece hükümlülerin tek başına fotoğraf çekilmesi isteği olursa buna izin veriliyor. Personelin iç işleyişiyle ilgili anonslar da sürekli odalara yüksek sesle veriliyor" şeklinde konuştular.

HABER MERKEZİ

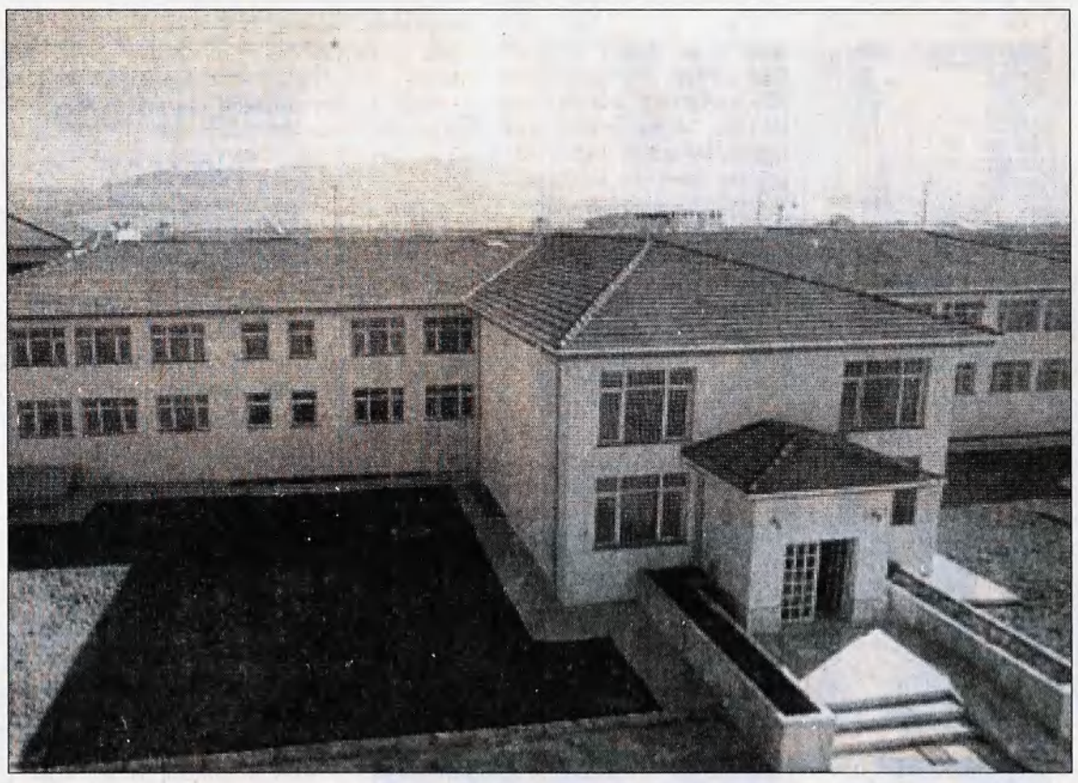

24 maddelik program

1950'lerde Koreli tutsaklar üzerinde deney yapan Amerikan donanması psikologlarından Dr. Edgar Schein'ın tutuklulara uygulanmak üzere hazırladığı 24 maddelik program şu maddeleri içeriyor: "Tutsaklar yeterince tecrit edilen bölümlere yerleştirilmeli, çünkü bununla duygusal ilişkiler başarılı bir şekilde koparılabilir ya da ciddi bir şekilde zayıflatılabilir. Tüm 'gerçek önderler', doğal önderler ayrı tutulmalı. Beyin yıkama amacıyla uyum içerisinde olmayan tüm grup etkinlikleri yasaklanmalı. Tutsaklar gözetlenmeli ve özel özgeçmiş materyalleri toplanmalı. Tutsaklar hiç kimseye güvenmemeleri gerektiği temelinde ikna edilmeli. İşbirliği yapmayı kabul edenlere hoşgörülü davranılmalı, kabul etmeyenlere karşı ise sert muamele uygulanmalı. Tedavi (yani rehabilitasyon) metotlarıyla ve tutsaklar üzerindeki kontrolle uyuşmayan ilişkiler engellenmeli ve kesilmeli. Tutsaklar arasındaki grup değerleri dağıtılmalı. Tutsaklar arasında, tamamen tecrit oldukları bir grup düşüncesi yaratılmalı. Her türlü duygusal destek yok edilmeli. Tutsakların, tutsaklık koşullarını, yakınlarına ve arkadaşlarına yazmaları engellenmeli. Normları bilinçlice belirsizleştirmek ve tutsaklar üzerinde bir baskı uygulamak suretiyle, birey yeni ve ikircikli duruma getirilmeli. İrade gücü birçok kereler zayıflatılan ve tahrip edilen bireyler... görevi devamlı bireyin moral desteğini tahrip etmek olan tutsaklarla birlikte bir yaşam durumuna getirilmeli. Karakter zayıflaması için teknikler uygulanmalı: Aşağılama, iftira gibi yöntemlerle şeref ve haysiyetiyle oynama, bağırma, hakaret etme, suçluluk duygusu yaratma... sert cezaevi yöntemleriyle arada bir düzenli olarak işkence yapmak gibi... Baskının kaldırılması ve insani bir varlık olarak, beyin yıkama amacına uygun itaatli ve mütevazı, yaltakçı davranışlar ödüllendirilmeli."

Sorumluluk!

Öylesine bir süreçten geçiyoruz ki, yaşanan sorunları anlatmak için kullandığımız eski ifadelendirmeler yetmiyor. Öte yandan daha çok gündemimize girmeye başlayan "kriz, kaos" gibi sözcükler bile neredeyse açıklayıcılık bakımından yeniliklerini hızla yitiriyor. Bu durum tabii ki sonuçta ciddi bir daralma, zorlanma hatta deyim yerindeyse bir tür "nihilizm" yaratıyor.

En önemlisi de hem sorunları, hem yaşanan bu durumu herkesin kendisi ile sınırlı anlayıp kavraması. Hepimizin durumu böyle. Bu noktada söz ettiğimiz sorunlar da, durumlar da ne sadece kişi olarak her birimiz, ne de sadece Kürt hareketi ile ilgili değil. Bölgemiz ve dünyamız da benzer durumda.

Bir yandan 3. Dünya Savaşı diye başlıklar atılıyor. Hem de Avrupa'nın en prestijli haber dergileri tarafından. Diğer taraftan Türk basınına bakıyorsunuz, en "ciddi" gözüken, hem de öyle solcu molcu değil "liberal" kalemleri; "Dünyayı yöneten gizli bir örgüt var ve ilkeleri de 'kaostan çıkan düzen' anlamına gelen Latince bir deyime dayanıyor" şeklinde yazılar kaleme alıyorlar.

Ancak sonuçta açık olan bir durum var. Dünyamız bir Büyük Kaos yaşıyor. Savaşlar, çatışmalar, çözümsüzlükler iç içe geçmiş durumda. Kürtler de bu durumdan muaf değiller tabii. Özellikle de kaosun en azından çatışma merkezinin Orta Doğu olduğu, Kürtlerin de bu bölgenin her türlü darbeye en açık konumdaki halkı olmaları çok daha ciddi bir durum yaratıyor.

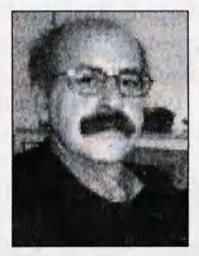

■ A.HAMDİ AKKAYA ■

İşte bu noktada son 4-5 yıldır yepyeni bir süreç yaratmaya çalışan Kürt hareketi de ciddi bir alt üst oluş süreci içinde. Herkese "Ne olacak? Nereye gidiyoruz" sorusunu sorduran bir süreç. Sonuçta bu, şöyle veya böyle hepimizin yarattığı bir durum. Üstelik herkesin de kendi payına "Olurdu ama bu kadar da veya böyle de olmamalıydı" diyebildiği, pay çıkardığı bir durumu yaşıyoruz. Bu bakımdan sorunların ortaklığını olduğu gibi, sorumluluğun da ortaklığını görmek zorundayız. Ama bu durum hem sonuçlar hem sorumluluklar açısından herkesi aynılaştıramaz. Bunun tartışması, daha doğrusu mücadelesi ister istemez sürecektir. Ancak mevcut durum bu noktayı aşmıştır.

Öncelikle ortaya konulan bir çözüm çerçevesi vardır ve asıl olan herkesin bulunduğu noktadan hareket ederek bu çözüme ulaşması, onunla bütünleşmesi olmalıdır. Bunu yaparken ne tartışma süreçlerinin atlanıp yok sayılması, ne de çözümün inkar edilmesi doğru değildir. Önemli olan herkesin kendi noktasını bırakıp çözüm çerçevesine doğru ilerlemesi, bunu yaparken de yanındakini, çevresini hatta karşıtı gibi gözükeni bu doğrultuya sevk etmesi, çekmesidir.

İşte bunun adı sorumluluktur. Herkese düşmektedir.

Daha önce -21 Nisan tarihli yazımızda- herkesi bir araya getiren, tutan çerçeve olarak bağlılık demiştik. Şimdi bunun somutlanıp hayata geçmesi için de sorumluluk diyoruz. Herkes -ama herkes- için, herkese ve her şeye karşı sorumluluk duymak ve ona göre davranmak. Bunu yaparken de kendisinden başlamak esas olmalı.

"Militan olan militanlığın gereğini yapmalı" demişti bu süreçlerde yokluğunu en çok hissettiğim bir arkadaşım. Militanlar, militanlıklarının gereğini yaparsa, önderler, öncüler de görevlerini daha rahat ve doğru yerine getirirler.

Hepimiz bu çerçevede hareket etmeye zorunluyuz. Üstelik sadece başarmak için değil, varlığımızı korumak için de...

Avukatlar 'Master Planı'na takıldı

■ BİRGÜL ÖZBARIŞ

Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde bulunan müvekkilleriyle görüşmek üzere cezaevine giden avukatların görüşme talebi, "Master Planı"na takıldı.

Ceza Usul Muhakemeleri Kanunu'nun "Yakalanan veya tutuklu bulunan kişi, vekaletname aranmaksızın müdafi ile her zaman ve konuşulanların başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafi ile yazışmaları denetime tabi tutulamaz" içerikli 144. maddesinde açıkça belirtilerek yasal güvenceye alınmasına rağmen avukatlar, vekaletsiz görüşme yapamıyor. "Master Planı"na dayandırılan vekalet gerekçesi, müdafinin müvekkiliyle görüşmesini engelleyerek savunma hakkını da ortadan kaldırıyor. Geçen günlerde Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'ne görüşmeye giden Avukat İnan Akmeşe, avukatların müvekkiliyle görüşmesi konusunda tasarrufta bulunma hakkının bir genelgeyle savcılara verildiğini hatırlatarak, Tekirdağ Savcısı'nın "görevini kötüye kullandığını" savundu ve savcı hakkında suç duyurusunda bulunacağını söyledi.

İnan Akmeşe

Genelgeye dayandırılıyor

Genelgelerin yasa üstü sayılamayacağının altını çizen Akmeşe, kanunda kendilerine tanınan yasal ve hukuki haklarının genelgelerle ellerinden alındığını vurguladı. Tekirdağ Başsavcısı'na giderek izin almaya çalışan Akmeşe, hiçbir şekilde müvekkiliyle görüşmeyi başaramadığını ve bunda bilinçli bir politika olduğunu öne sürdü. Yine müvekkilleriyle görüştürülmeyen avukat Hacer Çekiç ise, kendilerine gerekçe olarak gösterilen "Master Planı"na, bütün girişimlerine rağmen ulaşamadıklarını ifade etti. Yaptıkları bütün başvuruların dikkate alınmadığını dile getiren Çekiç, bu durum karşısında tek çözümün AİHM'e gitmek olduğunu söyleyerek, şöyle konuştu:

"Hukukçular olarak birçok girişimde bulunmamıza rağmen bir türlü bu plana ulaşamadık. Ancak sürekli önümüze bir engel olarak gösteriliyor. Cezaevlerine ve cezaevi savcılıklarına gelen genelgeler ise yasalardan ve kanunlardan üstün tutuluyor. Oysa Anayasa kanunları genelgeler üstü olarak tanımlıyor. Savunma hakkımız ortadan kaldırıldığı gibi yasalarda tanınmıyor. Şu an benim mahkemesi devam eden birçok müvekkilim var. Ancak vekalet olmadan müvekkillerimle görüştürülmüyorum. Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmelere ve savunma hakkının yasal güvenceye alınmasına rağmen bu engeller sürekli olarak karşımıza çıkarılıyor. Bu engeller karşısında müvekkillerimiz mağdur bırakılıyor." İSTANBUL

'İade kararı meşru değil'

Avrupa Demokratik Hukukçular Birliği (EJDM) Genel Sekreteri Thomas Schmidt, Hollanda Adalet Bakanlığı'na bir mektup yazarak Kürt siyasetçi Nuriye Kesbir'in Türkiye'ye iade edilmesinin Cenevre Anlaşması'nın 33. maddesinin ihlali anlamına geldiğini belirtti.

EJDM Genel Sekreteri Thomas Schmidt, Hollanda Adalet Bakanlığı'na Kesbir'in durumuna ilişkin bir mektup gönderdi. Schmidt gönderdiği mektupta, "Kürt siyasetçi Nuriye Kesbir'in hümaniter ve hukuki nedenlerden dolayı iade edilmesi kararının derhal durdurulmasını istiyoruz" dedi. Mektupta Schmidt, Avrupa Birliği gelişme raporlarında ve insan hakları örgütlerinin raporlarında Türk cezaevlerinde işkencenin hâlâ uygulandığı verilerinin bulunduğu vurgulanarak, muhalif olanların adil bir yargılanmaya tabi tutulmadan cezalandırıldığı kaydedildi. "Özellikle kadınları Türkiye cezaevlerinde cinsel işkenceyle karşı karşıya kalıyor" diyen Schmidt, Türk hükümetinin vereceği hiçbir güvencenin Kesbir'in iade edilmesini meşrulaştıramayacağını söyledi.

İnsani nedenler bir tarafa bırakıldığında bile Kesbir'in iade edilmesinin Cenevre Anlaşması'nın 33. maddesinin ihlali anlamına geldiğine dikkat çekilen mektupta, Kürt örgütler içerisinde mücadele verenlerin ölüm ile sonuçlanan ceza ve işkencelere maruz bırakıldığı belirtildi. Türkiye'de çıkarılan af yasasının da bu anlamda Kürt siyasi tutsakları kapsamadığının dile getirildiği mektupta, "Bundan dolayı Sayın Kesbir'in iade edilmesi, özgürlüğünü ve hayatını ciddi boyutlarda tehdit eden bir uygulama anlamına gelir" denildi. HABER MERKEZİ

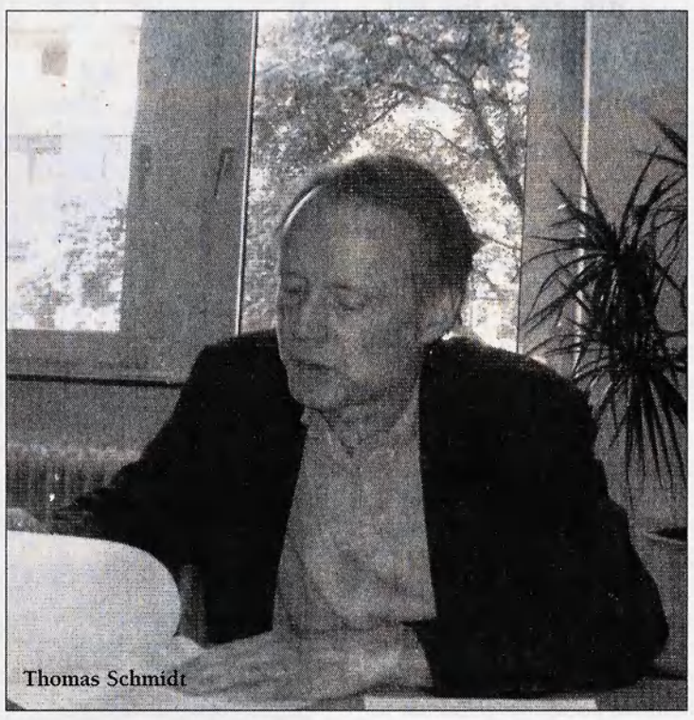

Thomas Schmidt

Açlık grevi sürüyor

Bereda Cezaevi'nde tutuklu bulunan ve 7 Mayıs tarihinden beri açlık grevinde olan Nuriye Kesbir ile dayanışma amacıyla Rotterdam Kürt Kültür Derneği'nde başlayan açlık grevi, Hollanda Adalet Bakanlığı önüne taşındı.

Açlık grevi eyleminin sürdürüldüğü Adalet Bakanlığı binası çevresi, Kesbir'in Türkiye'ye iade kararının durdurulması yönünde Hollanda kamuoyuna yapılan çağrıları içeren pankart ve dövizlerle donatıldı. Açlık grevinin Kesbir'e ilişkin Adalet Bakanlığı'nın kararını açıklayacağı güne kadar devam edeceği öğrenilirken, grevde bulunanlardan oluşan bir heyet, Adalet Bakanlığı protokol şefiyle görüşerek, eylemlerinin amaçları hakkında bilgi verdi ve dosya sundu. Ayrıca Êzidiler Birliği adına Kesbir'in Türkiye'ye iade kararının durdurulması talebiyle toplanan binlerce imza verildi. Kürdistan Ulusal Kongresi (KNK) adına Türkiye'deki insan hakları ihlallerini belgeleyen Uluslararası Af Örgütü (AI), İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), Kürt İnsan Hakları Projesi (KHRP) ve İnsan Hakları Derneği (İHD) raporları sunuldu.

Açlık grevindeki kadınlardan oluşan bir heyet, dün ayrıca saat 13.00'da Hollanda Parlamentosu'na Kesbir'in iade kararın durdurulması için toplanan imza ve talepleri içeren bir dilekçe verdi.

DEHAP'tan duyarlılık çağrısı

DEHAP, cezaevlerinde yaşanan sorunlara ve Meclis'e sunulan Ceza ve Tedbirlerin İnfazı Hakkında Kanun Tasarısı'na tepki göstererek, halka ve hükümete cezaevi sorunu konusunda duyarlılık çağrısı yaptı.

DEHAP Genel Merkezi tarafından yapılan açıklamada, geçmişten bugüne cezaevlerinde yaşanan sorunlara dikkat çekilerek, "Türkiye'de Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana cezaevleri sorun olarak kendini göstermiştir. Yakın tarihimizde cezaevleri idareleri tarafından dayatılan hukuk dışı uygulamalardan dolayı yüzlerce yurttaşımızın hayatını kaybettiği bilinmektedir" denildi. AB ile bütünleşme çabalarının öne çıktığı günümüzde, evrensel hukuk ilkeleri ve insani değerlerin esas alındığı yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulduğunun belirtildiği açıklamada, şunlar ifade edildi: "Hazırlanan tasarı ile Türkiye toplumunun reddettiği 12 Eylül rejiminin yapmak isteyip, toplumsal direnç karşısında gerçekleştiremediği uygulamalar yasallaştırılmak istenmektedir. Ceza ve Tedbirlerin İnfazı Hakkında Kanun Tasarısı'nda; suç ve suçluyu toplumsal yapının bir sonucu olarak görme yerine, toplumsal sorunların kaynağı olarak değerlendirme anlayışı benimsenmektedir. Bunun sonucunda, cezaların infazı 'eza' çektirme mantığıyla ele alınmaktadır."

Hazırlanan tasarı ile idari tasarrufun yaratılmak istendiğinin vurgulandığı açıklamada, şunlara yer verildi: "Tutuklu ve hükümlülerin olması zorunlu sosyal yaşamları belirgin bir tecrit anlayışıyla kısıtlanmakta ve böylece yargı aşamasındaki savunma hakkını kullanma olanakları adeta yok edilmek istenmektedir. Kısaca yeni yasa tasarısı ile cezaevleri içinde yeni cezaevleri oluşturmak hedeflenmektedir."

ANKARA - DİHA

ÖZALP'TA 33 KÜRT'ÜN KATLEDİLMESİNE TANIK OLAN ASKER ANLATIYOR:

Olayı unutamıyorum

Muğlalı komutasındaki birlikte görev yapan Epli, ahırlarda tutulan 33 kişinin aç ve sussuz bırakıldığını söyledi

■ OKTAY CANDEMİR - DİHA

Van'ın Özalp ilçesinde kışlaya Orgeneral Mustafa Muğlalı isminin verilmesiyle gündeme gelen 33 Kürt'ün katledilmesi olayına tanık, dönemin Özalp Jandarma Hudut Tabur Komutanlığı'nda görevli Onbaşı Mustafa Epli (80), aradan yıllar geçmesine rağmen yaşadıklarını unutamıyor. Ahırlarda günlerce aç bırakılan köylüleri öldüren askerlerin bunalıma girdiğini anlatan Epli, "3 yıl askerlik yaptım. 61 yıldır olayı unutamıyorum. En çok da o insanlara bir damla su veremedim, kendimi kahrediyorum" dedi.

Dönemin 3. Ordu Müfettişi Orgeneral Mustafa Muğlalı'nın emriyle 33 Kürt köylüsünün Özalp'ta Sefo Deresi'nde kurşuna dizildiği günlerde Özalp Jandarma Hudut Tabur Komutanlığı'nda onbaşı olarak görev yapan Mustafa Epli, Ağrı Doğubeyazıt'taki evinde, kabus dolu bir yaşama neden olan sırrını DİHA'ya açtı. Fotoğraf çekilmemesi şartıyla konuşmayı kabul eden Epli, tanık olduğu olayı adeta o günleri yaşayarak ve gözleri dolarak anlattı.

Mustafa Epli, kendilerine verilen liste doğrultusunda köylüleri gözaltına aldıklarını belirterek olayın ilk başlangıcını şöyle anlattı: "Taburun ismi o zaman '4. Seyyar Taburu'ydu. Yüzbaşı Muammer Altun komutasında köylere doğru hareket ettik. Altun, köylülere karşı oldukça acımasız davranıyordu. Ben onbaşı olarak orda görevliydim. Köyün etrafını sardık. Elimizde isim listesi vardı ve o listeye göre 40 kişiyi gözaltına aldık. Ellerini, kollarını bağlayarak karakolun ahırına koyduk."

'Su, ekmek veremiyorduk'

Köylülerin günlerce ahırda tutulduğunu, su ve ekmek dahi yiyecek ve içecek hiçbir şeyin verilmediğini belirten Epli, şunları söyledi: "Köylülerin başında çok sıkı nöbet tutuluyordu. Su ve ekmek vermek istiyorduk ancak komutanların korkusundan veremiyorduk. Bazı askerler kendi aralarında 'bu adamları nasıl öldürebiliriz?' diye konuşuyorlardı. Hatta bir tanesinin 'biz kendi insanlarımızı nasıl öldürebiliriz?' dediğini dahi o günkü gibi hatırlıyorum. Ondan sonra ben köylülerin öldürüleceğini anladım. Bunun üzerine taburun doktoruna çıktım, hasta numarası yaptım. Hasta olduğumu söyledim. Kemal isminde Trabzonlu iyi bir doktor vardı. Bana 3 günlük izin verdi. Bunu bilinçli olarak yaptım ve olay yerine gitmedim."

'Bazı askerler ağlıyordu'

İzinli olduğu bir gün sabah saatlerinde köylülerin götürüldüğünü öğrendiğini belirten Epli, tetik çeken askerlerin akşam büyük bir moral çöküntüsü içinde döndüklerini söyledi. Epli, "Askerler akşam karakola döndüklerinde kimisi ağlıyordu, kimisi bağırıp çağırıyordu. Kötü bir şeyler olduğunu anlamıştım. Erzurum Hasankaleli Cemal diye bir asker vardı. Hem ağlıyor hem de sürekli, 'ben ateş etmedim' diye söyleniyordu. Bir de Hasan Kekli vardı, sürekli ağlıyordu" diye konuştu.

'Olayı unutamıyorum'

Aradan yıllar geçmesine rağmen olayı hâlâ unutamadığını kaydeden Epli, halkın, olayın ardından bölgeyi tamamen terkettiğini düşünmüş. Epli, bize, "Özalp hâlâ yerinde mi" diye sorduktan sonra şunları söyledi: "3 yıl askerlik yaptım. 61 yıldır o olayı unutamıyorum. En çok da o insanlara bir damla su veremedim kendimi kahrediyorum. Özalp'ta askerlik yaptığım süre içinde sayısız ihbar geliyordu. O dönem insanlar yargısız infaz ediliyordu. Tam olarak bilmiyorum ama bu tür başka öldürme olayları da gerçekleştirilmiş olabilir."

'Özalp halkına hakarettir'

Bütün yaşananlardan sonra Muğlalı isminin askerlik yaptığı tabura verilmesine sinirlenen Epli, "Herhalde onun bir zafer kazandığını düşünüyorlar. Ben bu ismin kaldırılmasını istiyorum. Çünkü bu Özalp halkına yapılmış bir hakarettir ve ben bu hakareti kendi şahsıma kabul edemiyorum. Çok yanlış bir şey yapıldı" dedi. VAN

İHD'ye başvurular sürüyor

Muzaffer Keleş

Orgeneral Mustafa Muğlalı isminin kaldırılması için İHD Van Şubesi'ne yapılan başvurular sürüyor. Babası Kazım Gürbüz'ün Muğlalı'nın emriyle öldürüldüğünü belirten Muzaffer Keleş, Genelkurmay Başkanlığı'nı göreve çağırarak, şunları söyledi: "Babam Askerlik Şubesi'nde çalışan bir devlet memuruydu. Öldürüldükten sonra bana bakacak kimse kalmadı. Yaşlı ninem beni büyüttü. 30 yıl boyunca çobanlık yaptım. Sefalet içinde büyüdüm. Muğlalı 33 kişiyi kurşuna dizdirdi. Hepimizin gözünün içine baka baka kışlaya Muğlalı ismini verdiler. Tekrar yaramızı tazelediler. Genelkurmay Başkanı'na çağrıda bulunuyorum. Lütfen o ismi değiştirsinler. Genelkurmay Başkanı mutlaka bu olaya el atmalıdır. Eğer o isim kaldırılırsa bunu törenle kutlayacağız."

Ensaroğlu: Tarihten ders çıkarın

■ HİKMET ERDEN - DİHA

Yılmaz Ensaroğlu

Mazlum-Der Genel Başkanı Yılmaz Ensaroğlu, Türkiye'nin yeniden bir çatışma ortamına girmesi durumunda çok şeyin kaybedileceğine dikkat çekerek, "Şiddetin şiddeti doğurduğunu, şiddetle siyasi sorunların çözülemeyeceğini bütün Cumhuriyet tarihinden biliyoruz. Türkiye'yi yönetenlerin tarihten dersler çıkararak, bunu önleyici önlemler alması gerekir" dedi.

1991 yılında kurulan Mazlum-Der, 13 yıl aradan sonra Diyarbakır'da şube açtı. Şubenin açılışı için Diyarbakır'a gelen Mazlum-Der Genel Başkanı Yılmaz Ensaroğlu, Bölge'de son 5 yıllık dönemde şiddet ve çatışma ortamının azalması, faili meçhul cinayetlerin olmaması, gözaltında kayıpların yaşanmamasının olumlu olduğunu söyledi. Ensaroğlu, "Ancak Kürt Sorunu hala çözülebilmiş değildir. Kürt Sorunu hala serin kanlı bir şekilde tartışılmıyor. İnsanlar çözüm önerilerini gündeme getiremiyorlar. Siz de sorunu doğru tanımlamıyor, tartışamıyor, konuşamıyorsunuz. Bu tabii ki sağlık bir çözümü getirmez" diye konuştu. Kürtçe dil kurslarının açılmasın ve Kürtçe iletişim araçlarının yayın yapabilmesinin önündeki engellerin hala sürdüğüne dikkat çeken Ensarioğlu, şunları kaydetti: "Bunlar anayasal ve yasal düzenlemelere rağmen süren ihlallerdir. Öte yandan Bölge halkı hala ciddi insan hakları ihlalleri ile karşı karşıya bulunmakta. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklar sorunu var."

'Kaygı duyuyorum'

Bölgede son günlerde yaşanan çatışmalara da değinen Ensaroğlu, yeniden bir çatışma ortamına girilmesi durumunda Türkiye'nin çok şey kaybedeceğine dikkat çekerek, "Ülkeyi yönetenlerin ve sorunları çözmekle yükümlü olanların en azından geleceği düşünerek bu sorunu çözmeleri gerekir. Eğer biz eski sürece tekrar dönersek, bu beraberinde eksikliklerini de geri getirir. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın. Çatışma ortamı; terörle mücadele adında geçmişte ne gibi insan hakları ihlallerine yol açtıysa, bu ihlallere yeniden uğrayacağımızdan çok ciddi kaygı duyuyorum" dedi.

'Dersler çıkarılsın'

Türkiye'nin 90'lı yıllardaki Türkiye olmadığını da ifade eden Ensaroğlu, şöyle devam etti: "Bölge halkının da, Türkiye'yi yönetenlerin de, bürokrasinin de '90'lı yılların başına dönmek istediğini zannetmiyorum. Çatışma ortamı aynı zamanda Türkiye'nin ekonomisini de alt üst eder. Türkiye ekonomik sorunlarını çözmek için ayıracağı parayı silaha, terörle mücadeleye ve askere ayıracaktır. Bu başlı başına bir problemdir. Bunun yanı sıra esasen şiddetin şiddeti doğurduğu, şiddetle siyasi sorunların çözülemeyeceğini biz en azından bütün Cumhuriyet tarihi boyunca biliyoruz. Türkiye'yi yönetenlerin tarihten dersler çıkararak, bunu önleyici önlemler alması gerekir." DIYARBAKIR

TRT'den skandal uygulama!

TRT yönetiminin izniyle polisin, TRT çalışanlarını sorguladığı iddia edildi

Haber-Sen Genel Başkanı Kemal Keleş, İstanbul Radyo binasını NATO zirvesinde kullanılmak üzere tahsis eden TRT yönetiminin, polisin çalışanlarını sorgulamasına izin verdiğini açıkladı. Haber-Sen Genel Başkanı Kemal Keleş yaptığı açıklamada, İstanbul Radyo binasının TRT yönetimi tarafından NATO zirvesinde kullanılmak üzere tahsis edildiğini hatırlattı. Polisin TRT binasında çalışanları sorguladığını ifade eden Keleş, İstanbul Radyosu çalışanlarının bir kısmının zirve döneminde işe gelmemesi için sözlü talimat aldıklarını söyledi. Keleş açıklamasında, devamla şunları kaydetti: "TRT yönetimine soruyoruz; kendi personelinize niçin suçlu muamelesi yapıyorsunuz? Adı bugüne kadar ne çetelerle anıldı, ne mafya olayları, ne de işkence olayları ile. stanbul Radyosu'nun kurumun amaçları dışında bir işlem için başka kurumlara tahsis eden yönetimi protesto kınıyoruz." ANKARA - DİHA

'Hüseyin Yıldız komplo kurbanı'

İHD Genel Merkez Delegesi ve Belediye-İş işyeri temsilcisi Hüseyin Yıldız'ın yakını Sevinç Tanyıldız, Yıldız'ın komplo sonucu tutuklandığını iddia etti.

İHD İstanbul Şubesi'nde basın açıklaması yapan Sevinç Tanyıldız, Yıldız'ın NATO ve emperyalizm karşıtı biri olduğunu ve tutuklanmasının NATO zirvesi öncesi gerçekleşmesinin tesadüf olmadığını söyledi. Tanyıldız, şubat ayı içerisinde polislerin Hüseyin Yıldız'ı arayarak, başkanlığını yaptığı Bahçelievler Dernek Şubesi ile ilgili evrakları almasını istediklerini dile getirerek, "Hüseyin Yıldız evrakı almaya giderken tutuklanıp cezaevine konmuştur. Hakkında hiçbir hukuki dayanağı olmayan bir dosya hazırlanmış, yıllardır aranan ve bulunamayan bir konumda gösterilmiştir. Sürekli gözönünde bulunan biri nasıl olur da yıllardır aranan birinin konumunda olur" dedi. Yıldız'ın İHD Genel Merkez delegesi olduğunu belirten Tanyıldız, şöyle devam etti: "NATO zirvesi öncesi Yıldız'ın tutuklanması tesadüf değildir. Düzmece bir dosya ile tutuklanan Yıldız, derhal serbest bırakılmalıdır." İSTANBUL - DİHA

Tiyatro oyununa 'sabıka kaydı' engeli

Serhat Kültür Merkezi'nin (SKM) Tatvan Kültür Sanat Merkezi'nde sahnelemek istediği "Halk Oyunlarının Dili" adlı oyun, oyuncuların sabıka kayıtlarının istenmesi üzerine iptal edildi.

Trabzon Devlet Tiyatrosu'nun "Öyle Bir Akıl Ki" adlı oyunun Dersim'de polislerce kameraya alınmasıyla yaşanan kriz soğumadan yine OHAL dönemini anımsatan bir uygulamaya imza atıldı. Dışişleri Bakanı Abdullah Gül, kurmayları ve Reform İzleme Grubu'yla önceki gün yaptığı toplantıda, AB yolunda demokratik uygulamaların önünde engel kalmaması için ne gerekirse yapacaklarını açıklarken, dün Bitlis'te ilginç bir uygulama yaşandı. Daha önce SKM tarafından birçok yerde sahneye konulan "Halk Oyunlarının Dili" adlı mizahi oyunun oynanması için sabıka kaydı istendi. 4 Haziran'da Tatvan Kültür Sanat Merkezi'nde sahneleneceği duyurulan oyun, Tatvan Kaymakamlığı'nın oyuncuların sabıka kaydını istemesi üzerine iptal edildi.

Kaymakamlığın tutumuna tepki gösteren SKM yöneticilerinden Yahya Kandemir, bugüne kadar birçok il ve ilçede oyun sahnelediklerini, ancak ilk defa böyle bir durumla karşılaştıklarını söyledi. Kandemir, oyunu daha önce Van Devlet Tiyatrosu'nda iki defa sahnelediklerini belirterek, "Hakkari gibi bir yerde bile böyle bir oyunu sahneledik. Kimse bizden sabıka kaydı istemedi. Tatvan Kültür Merkezi'nden bir yetkili ile görüştük. Kendileri bize kaymakamlığın emrinin olduğunu söylediler. Eğer isterlerse internet aracılığı ile 5 dakikada oyuncuların sabıkalarını öğrenebilirler, ama uygulamadan dolayı oyunu Tatvan'da sahnelememe kararı aldık" diye konuştu.

Oyunun içeriğinde siyasi bir şeyin olmadığını da kaydeden Kandemir, "Oyunun içinde siyasi içerikli herhangi bir imge de yok. Oyun sadece Kürt geleneklerini mizahi bir şekilde anlatıyor" dedi. TATVAN - DİHA

Askeri araç devrildi: 2 ölü, 25 yaralı

Erzurum'da, asker sevkiyatı yapan midibüsün takla atması sonucu meydana gelen trafik kazasında 2 asker öldü. Ağrı'nın Patnos ilçesinden, Erzincan 3. Ordu Komutanlığı'na, 84/3 tertip askerlerin sevkıyatını yapan ve konvoy halinde seyreden 7 midibüsten, sürücüsünün kimliği öğrenilemeyen 52 DK 430 plakalı minibüs, Erzurum-Horasan Karayolu'nun 12. kilometresinde yoldan çıkarak takla attı. Kazada, 8'i ağır, yaralanan 27 asker, Erzurum Numune ve Aziziye hastanelerinde tedavi altına alındı. Yaralı askerlerden Yılmaz Can ile Resul Ulutaş, hastanede öldü. ERZURUM

Çatışmada yaralanan korucu öldü

Bingöl'ün Genç ilçesi'ne bağlı Güzeldere köyü kırsalında 4 Mayıs 2004 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetleri ile HPG güçleri arasında çıkan çatışmada ağır yaralanan korucu Saim Buketçi (30) tedavi gördüğü Elazığ Araştırma Hastanesi'nde öldü. Saim Buketçi'nin Bingöl'ün Genç ilçesinde toprağa verileceği bildirildi. BİNGÖL

Esenler'de molotoflu gösteri

Kendilerini "Özgürlük Fedaileri" adıyla tanımlayan bir grup genç, dün akşam Esenler'de molotof kokteylleriyle yürüyüş yaptı. Yüzyıl Mahallesi'nde saat 19.00 sıralarında Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın posterlerini taşıyan gençler, molotof kokteylleri eşliğinde yürüyüşe geçti. Grup, yürüyüş sırasında sık sık "Biji Serok Apo", "AKP şaşırma, çıkarız dağlara", "Gençlik Apo'nun fedaisidir" sloganları attı. Daha sonra polis tarafından ablukaya alınan grup, gözaltı olayı yaşanmadan dağıldı. İSTANBUL

Türkiye AİHM'de mahkum

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Türkiye'yi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) adil yargılanmayı düzenleyen 6. maddesini ihlalden mahkum etti. "PKK üyesi olduğu" iddiasıyla Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) tarafından 8 yıl 4 ay hapse mahkum edilen Aslan Akçakale'nin adil yargılanmadığı yönündeki başvurusunu haklı bulan AİHM, Türkiye'yi bin 500 euro tazminatın yanı sıra tüm mahkeme masraflarını da ödemeye mahkum etti. Aslan Akçakale'nin DGM'deki davası tam 5 yıl 3 ay sürmüştü. STRASBOURG

İHB'den 'şaşırtıcı' afişler

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı (İHB), insanları hakları konusunda bilgilendirmek amacıyla 5 ayrı hak konusunda afiş hazırladı. Afişlerde kullanılan görsel malzemeler, belirtilen konudan farklı olunca gazetecilerin eleştirisini aldı.

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanı Vahit Bıçak, başkanlık binasında yaptığı basın toplantısı ile "insan haklarının bilinmesi" amacıyla hazırladıkları afişlerin tanıtımını yaptı. İnsan hakları standartlarına uyum için insanların bilinç düzeyinin yükseltilmesi gerektiğini ifade eden Bıçak, daha önce bu amaçla 200 bin adet broşür bastırıp dağıttıklarını, şu anda ise 5 ayrı hak konusunda bilinçlendirici afişler hazırladıklarını aktardı.

Bıçak, daha sonra gazetecilerin afişler hakkındaki görüşlerini sordu. Basın mensupları da afişlerde yer alan resimlerin anlatılmak istedikleri konularla ilgisinin olmadığını dile getirdi. Bir gazeteci de, "Örneğin işkence ve kötü muamele konusunu ele alan afişte bir topluluk resmi yer alıyor. Bunun işkenceyle ne ilgisi olabilir" dedi. Bıçak da, afişlerin uzmanlar denetiminde hazırlandığını da ifade ederek, sonraki çalışmalarında mevcut eksiklerin giderileceğini belirtti. ANKARA - DİHA

ANMA

Çığlık olmak isterdi sesim
Mavi gökyüzünde uçan kuşlar gibi
Alıp özgürlüğe salmak yürekleri
Anaların zılgıtlarıyla
Şarkılar söylemek sevdalara

ŞABAN ÇAKI
25.05.1984

Şahsında tüm mücadele arkadaşlarınızı saygıyla anıyoruz

Ailesi adına; Emrullah ÇAKI

ANNELER, KENDİLERİNDEN OY İSTEYEN PARTİ VE KİŞİLERE YARDIM ÇAĞRISI YAPTI

Uyuşturucuya karşı annelerin çığlığı

Kadifekaleli çocuklar, saplandıkları uyuşturucu bataklığından kurtulamıyor

■ SEVİNÇ TUNCELLİ - DİHA

İzmir'in Konak ilçesine bağlı Kadifekale semtinde yaşları 12 ila 25 arasında değişen gençlerin aileleri, çocuklarının içine düştüğü uyuşturucu batağından kurtarılması için yardım istiyor. Beş Tepe Lisesi'nin karşısında bir deponun uyuşturucu bağımlıları tarafından kullanılması Konak'ta gelecekte yaşanacak trajediler için ürtkütücü bir tablo ortaya koyarken, annelerin, "çocuklarımızı kurtarın" çığlığı yükseliyor.

Uyuşturucu madde ile küçük yaşta tanışan Kadifekaleli çocuklar, zaman geçtikçe saplandıkları bataktan çıkamaz hale geliyor. Uyuşturucunun girmediği sokağın olmadığı yönündeki iddialar olayın boyutunu ortaya koyarken, devletin "hiçbir önlem geliştirmemesi" aileleri çaresizlik içinde bırakıyor.

Anneler, çocuklarının saplandığı uyuşturucu bataklığına polislerin sessiz kalmasını kınıyor.

'Evimizde huzur kalmadı'

Anne Sultan Ç. (47), 4 yıldır esrar bağımlısı olan oğlu D.Ç.'nin (24) tedavi edilmesini isteyerek, "Oğlum uyuşturucu batağına düştüğü günden bu yana evimizde huzurumuz kalmadı. Esrar parası bulamadığı zaman kapı-pencere kırıyor. Bazen benim üzerime bıçakla yürüyor. Ne yapacağımızı bilmiyoruz" diye konuştu.

Evli ve 1 çocuk babası olan D.Ç.'nin uyuşturucu kullanması yüzünden eşi tarafından terk edildiğini dile getiren anne Sultan Ç., 4-5 yıldır Kadifekale'de yaygınlaşan uyuşturucu furyasının önüne geçilmesi gerektiğini söyledi. Kadifekale'de uyuşturucu madde bulmanın ekmek satın almak kadar kolaylaştığının altını çizen anne Sultan Ç., "Siyasi partiler bizden oy isteyecekleri zaman kapımızı aşındırıyorlar, onların böyle sorunları yok ve rahatlar. Bize yardımcı olsunlar, çocuklarımızı göz göre göre ölüme göndermeyelim" diye feryadını aktardı.

'Polislerin de parmağı var'

Kadifekale Polis Karakolu'nun olayları bilmesine rağmen müdahalede bulunmasını, "Polisler de işin içinde" şeklinde yorumlayan anne Sultan Y., "Kadifekale son 5-6 yıldır uyuşturucunun merkezi haline geldi. Bizim çocuklar siyasi bir olaya karışmasınlar diye uyuşturucuya alıştırılıyor. Benim oğlum siyasi bir olaya karışsa, polisler anında bulur ve karakola götürüp işkence yaparlar. Ancak şimdi uyuşturucu kullanıyorlar ve bunu tüm polisler biliyor, ama seslerini çıkarmıyorlar. Polisler de uyuşturucu tacirleri ile birlikte çalışıyorlar" dedi.

'Para bulmak için gasp yaptı'

Hediye A. (48), oğlu M.A.'nın (17) her türlü uyuşturucu maddeyi kullandığını vurgulayarak, "Oğlum son 2 yıldır uyuşturucunun her türlüsünü kullanıyor. Uyuşturucu alacak parası olmadığı zamanlar, bana ve kardeşlerine saldırıyor" şeklinde konuştu. Kadifekale Beş Tepe Lisesi'nin karşısında bulunan bir depoda uyuşturucu kullanımının yoğun olduğuna dikkat çeken Hediye A., oğlunun da sıkça oraya giderek uyuşturucu madde temin ettiğini kaydetti.

'Çocuklarımız alıştırıldı'

8 yıldır esrar bağımlısı olan O. M.'nin (25) annesi A. M. de (44), Kadifekale'de uyuşturucunun bilerek yaygınlaştırıldığını kaydederek, "Kadifekale'de yaşayanların hepsi Kürt. Devlet, çocuklarımızı siyasetten uzak tutmak için bilinçli bir şekilde buraya uyuşturucuyu soktu. Her evden en az bir kişi uyuşturucu bir maddeye bağımlıdır" dedi.

Oğlunu uyuşturucu kullanmaktan vazgeçirmek için her yolu denediğini söyleyen anne A. M., buna rağmen oğlunu bu kötü alışkanlıktan vazgeçiremediğini belirtirken, "Benim oğlum siyasi bir olaya karışmış olsaydı, çoktan cezaevine koyarlardı. Polisler Kadifekale'de ne olup bittiğini çok iyi biliyor, ama hiçbir tedbir geliştirmiyor. Onlara göre, siyaset yapmasın, ne olursa olsun" diyerek öfkesini dile getirdi.

İşsizliğin de gençleri uyuşturucuya sevk ettiğini kaydeden A. M, gençlere devletin el uzatması gerektiğini ekledi. İZMİR

İzmir, uyuşturucu tüketiminde birinci

Alkol ve sigara kullanma oranının en fazla olduğu il olan İzmir'de öğrencilerin yüzde 25,8'i günlük sigara tüketiyor. Tiner, bali gibi uçucu madde kullanımı en yüksek il yine İzmir. İzmir'de uçucu madde kullanım oranı 6,2 iken; İstanbul'da yüzde 5,1 olarak ortaya çıkıyor. Ortaöğretim öğrencilerinin yüzde 5,2'si sakinleştirici hap kullanıyor. Öğrencilerin sigara, alkol, uyuşturucu maddeyi niçin kullandıkları sorusuna verdikleri cevaplar sırasıyla şöyle: Eğlenmek, rahatlamak, sakinleşmek ve sorunlardan uzaklaşmak. Son zamanlarda İzmir'in Kadifekale ilçesinde artan uyuşturucu oranı, İzmir'de kullanılan uyuşturucu oranının en üstünde seyrediyor. Aileler, son 4-5 yıldır artarak devam eden bu olaya sorumluların kayıtsız kalmasını bilinçli bir politika olarak değerlendiriyor.

Savaş, işkence ve şiddet psikolojisi

Dünya basını günlerdir ABD işkencelerinden söz ediyor. Vahşet fotoğraflarına her gün yenileri ekleniyor. Fotoğrafların her biri birbirinden tiksindirici ve alçakça... Bilinen şu ki, işgal hangi ülkeden gelirse gelsin böylesi zalimane uygulamaların, savaş ortamlarında gelişmesi pek sürpriz sayılmıyor. Savaşların özünde, savaş suçu sayılabilecek ortamların yaratılmasının kaçınılmazlığı söz konusu oluyor. Bu anlamıyla şiddete dayanan savaş olgusu, her türlü ilkelliği ve yabaniliği bünyesinde taşıyor.

Şiddetin, insan vücudu üzerinde yarattığı bedensel ve ruhsal travmanın, aslında toplumun tüm kesimleri üzerinde negatif etki oluşturduğu bilinen bir gerçek. Yapılan araştırmalarda, özellikle toplumsal muhalefetin geliştiği dönemlerde, işkence ve kötü muamelenin pik yaptığı ortaya çıkmıştır. 12 Mart-12 Eylül-15 yıl süren şiddet çatışma ortamı buna örnektir. Bu ülkede yaşayan her birey buna tanıktır. 12 Eylül'den sonra 1 milyonun üzerinde insan işkence tezgahlarından geçmiştir. Yine o dönemde özellikle Diyarbakır Cezaevi'nde, Ebu Garib'e beş çeken işkenceler yaşanmış, daha düne kadar, yaşanan şiddet ortamının, vahşet fotoğrafları dünya basınında yer almıştır.

Tecavüzcü ABD askerleri manşetlerden inmezken, daha 3-5 ay önce Mardin'de 1 tabur askerin tecavüzüne uğradığını iddia eden kadının, basında yer alan haykırışlarını hatırlatmak gerek. Bu temelde anti-Amerikancılıktan çok, dünyanın neresinde olursa olsun işkence ve kötü muameleye karşı her yerde, her zaman, herkes için sesler yükseltilmelidir. Unutmamalı ki, özgürlükler ve demokrasi, şiddeti, savaşı ve işkenceyi lanetleyen duruşlarla gelişir. Bu duruşlar sergilenmeyip suskun kalındığında, korku insan yaşamının bir parçası haline gelir. Zaten amaçta biraz odur. Korku vererek, paranoyak bir toplum yaratmak ve toplumsal muhalefeti bastırarak, sindirmek temel hedeftir.

DR. İLHAN DİKEN

İşin tıbbi yönünü irdelersek, paranoid kişiliklerin herkesi düşman ve kendisine zarar verecekmiş gibi bir ruh yapısına sahip olduğunu görürüz. Kimseye güvenmez. Şiddetten etkilenen birey, ne yapacağını bilmediği gibi çaresizlik duygularına sahip olur. Tükenmişlik duygusuyla yaşamdan ve toplumdan kopar, içine kapanır. Kendine ait bir dünya kurar... Bireysel, toplumsal, siyasal yaşamıyla ilgili hesaplar içerisine girer. Bu bireylerin tek talebi kendisine dokunulmama ile birlikte suya, sabuna dokunmama dürtüsüdür. İstenen de biraz budur. Güvenli bir yaşam için açlığa, yoksulluğa, adalete, özgürlüğe bile çizgi çekme durumu, bu korku ve şiddet psikolojisi sonucu gelişebilir. Tüm bunlar, halkın aleyhine gelişerek, kirli ve kör şiddet yanlılarını güçlendirir. ABD askerlerinin, işkence merkezlerinde aldıkları eğitimin amacı da tamamen bu yönlüdür. O halde insan yaşamını önemseyen her birey, çatışma ortamlarına zemin hazırlayan ve şiddette ısrarcı olan güçlere karşı, barışı haykırmalı, demokratik taleplerde ısrarcı olmalıdır. Bugün Irak'ta yaşananlar bölge ve dünya insanlığını etkiliyorsa, yarın ülkenin bir köşesinde patlayan bomba ya da, sıkılan kurşunun yaratacağı etkiye karşı da duyarlı olmak gerekiyor. Özellikle yoğun çatışma ortamlarına sahne olmuş bölgelerde yaşayanlar, bunun tedirginliğini ve psikolojisini gayet iyi bilir.

Yapılacak şey Türkiye ve dünya insanlığı için evrensel değerlerde sonuna kadar ısrarcı olmaktır. İnsan yaşamına yönelik her türlü şiddet politikasına ve çatışma ortamlarına karşı toplumun her bireyi, aydınları ve duyarlı kesimleri kenetlenmeli, ortak bir duruş sergilemelidir. Beş yıldan beri, "acaba" sorularıyla oyalanmaktansa, çaba sarf etme zamanı geldi, geçiyor...

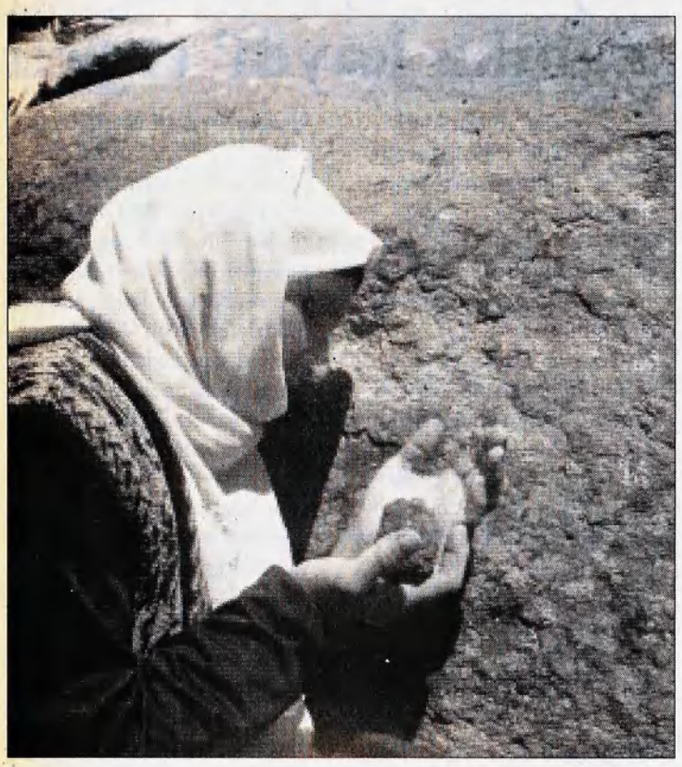

Duvara sürtünerek sabır diliyorlar!

Urfa'nın Viranşehir ilçesindeki Eyüp Peygamber Türbesi'ni ziyaret eden binlerce kişi, vücutlarını duvara sürterek, Allah'tan sabır dileğinde bulunuyor.

İlçenin Eyüp Nebi beldesinde bulunan ve her yıl on binlerce kişi tarafından ziyaret edilen Eyüp Peygamber Türbesi, sabır arayanlarla dolup taşıyor. Hz. Eyüp'ün yorulduğunda yaslandığı taşa sürtünerek sabır dileyen vatandaşlar, yaşadıkları sıkıntılara karşı bu şekilde güç almaya çalışıyor.

Türbeye, Ceylanpınar'dan gelen Zeliha Gören, 5 yıl önce oğlunu kaybettiği için çok zor günler yaşadığını, bu nedenle her yıl buraya gelerek, Allah'tan sabır dilediğini söyledi. Oğlunun vefat ettiği günden beri acı çektiğini kaydeden Gören, "Eyüp Peygamber, sıkıntılı ve hasta olduğu günler sabır taşına yaslanarak Allah'tan sabır diliyordu. Biz de sıkıntılı ve kötü günler geçirdiğimiz için Eyüp Peygamberin yorulduğunda sırtını yasladığı sabır taşından sabır dilemek için geliyoruz. Umarım Allah dualarımızı kabul eder ve bize sabır verir" diye konuştu.

Çevre il ve ilçelerden ziyarete gelenler ise, yerden aldıkları toprağı çantalarına doldurarak, memleketlerine götürüyorlar.

URFA - DİHA

Atanur yaşamak istiyor

3 yaşında lösemi hastalığına yakalanan Atanur, hastalıkla mücadele ediyor

■ HÜSNİYE TEKİN

Küçük yaşta lösemi ve aynı zamanda kronik aktif hepatit B ve C hastalığına yakalanan Atanur Aydın, tedavi edilmek için yardım bekliyor. Her ay tedavisi için 3.5 milyar gereken Atanur için başlatılan para kampanyasının ilk iki ayında ise sadece 25 milyon lira toplantı. Bu durum Atanur'u ve annesini büyük bir ümitsizliğe itiyor.

3 yaşlarında lösemi hastalığına yakalanan Atanur Aydın (12), lösemiye karşı mücadele ederken, aynı zamanda kronik aktif hepatit B ve C hastalığı teşhisi kondu. 4 yıl önce alkol yüzünden babasını kaybeden Atanur, annesi Cihan Yandı Aydın'ın çabalarıyla yaşamını sürdürüyor. Her anne gibi çocuğunu korumaya çalışan Aydın, Atanur'un tedavi masrafları için evini, 2 arabasını ve işyerini satmak zorunda kalmış. Ancak tedavi masraflarının altından kalkamayan Aydın, çareyi evlerde temizlik yapmakta bulmuş.

Atanur için ev ev dolaşıyor

Atanur'un tedavi masraflarını çalışarak da karşılayamayan anne Aydın, İçişleri Bakanlığı'na para toplama izni için başvuruda bulunmuş. Bunun üzerine 1 Mart 2004 tarihinde İçişleri Bakanlığı'nın verdiği izin ile Türkiye'nin genelinde para toplama kampanyası 1 yıl süreyle başladı. Atanur'un tedavisi için her ay 3 milyar 500 milyon TL toplanması gerektiğini belirten anne Aydın, kampanya başladıktan sonra iki ayda Ziraat Bankası Gazi-osmanpaşa Şubesi 479344 No'lu hesaba sadece 25 milyon para yardımı geldiğini söyledi.

Lösemi hastası olan Atanur Aydın, ağrıları olduğunda yatıyor.

Atanur için ev ev dolaşıp kampanyanın bildirilerini dağıttığı için temizlik işini de bırakmak zorunda kalan Aydın, yaşadıklarını şöyle anlattı: "Doğru dürüst çocuklarımı okula gönderemiyorum. Çocuğumu iyileştirmek için o parayı bulmam lazım. Kampanyadan herkesi haberdar edebilmek için sabahları evden çıkıp akşama kadar kampanyanın el ilanlarını dağıtıyorum. Sürekli ağlıyorum, elimden başka da bir şey gelmiyor. Kızım okula gittiği için, Atanur'u evde tek başına bırakmak zorunda kalıyorum. Oğlum her yıl takdir alıyor. Şu anda 3. sınıfta okuyor. Okuluna 3 yıl ara vermek zorunda kaldı. Okul masraflarını karşılayamıyorum, ama okumasını istiyorum. Çevremdeki insanlar bana ilk dönemde yardım etti, ama şu anda yardım eden yok. Atanur yıllardır hastanelerde yattı. Doktorları, ilaçların ihmal edilmesi durumunda öleceğini söylüyor. Üzerinde emeğim var, ölsün istemiyorum. Bunun için yardım bekliyorum."

Ağrıları olduğunda yatıyor

Yıldız Tabya İlköğretim Okulu'nda okuyan Atanur'un okul müdürü, Cihan Yandı Aydın'ı çağırarak, okuyan diğer çocukların ailelerinin, Atanur'un hastalığı çocuklarına bulaşır kaygısını taşıdıklarını, bu yüzden de Atanur'un okula alınmamasını istediklerini aktarır. Bu nedenle Atanur 1 ay okula gitmez. Daha sonra Atanur'un doktoruyla görüşen okul müdürü, ilaç kullandığı için Atanur'un okula gitmesinde bir sakınca olmadığını öğrenir ve Atanur'u tekrar okula alır. "Yorulduğumda ağrılarım oluyor, ben de yatıyorum" sözüyle yaşadıklarını anlatan Atanur ise, "Bu hastalıktan kurtulup yaşamak istiyorum. Ders çalışmak için odamın olmasını istiyorum" diye konuştu. İSTANBUL

Dinlerarası diyalog gezisi

UNESCO Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu, Türkiye Milli Komisyonu'na bağlı Uygarlıklararası Diyalog İhtisas Komitesi, dinlerarası diyalogu geliştirmek için UNESCO Türkiye Milli Komitesi'nin Altın Köprü Projesi kapsamında İstanbul'un dini mekanlarını gezdi.

Mardin Valisi Temel Koçaklar, Latin Katolik Ruhani Reisi Louis Pelatre, Prof. Dr. Hüseyin Hatemi ile Avukat Kezban Hatemi'nin de aralarında bulunduğu grup, dünyanın en büyük Latin Kilisesi olan Saint Esprit Katedrali'ni ziyaret etti.

Ziyaret sırasında Vatikan Büyükelçiliği İstanbul Temsilcisi Georges Marovitch, kilise ile Papa Roncalli Evi içindeki tablo ve eserler hakkında bilgi verdi.

Grup, Harbiye'de bulunan Saint Esprit Katedrali ve Papa Roncalli Evi ziyaretinin ardından, program kapsamında 500. Yıl Vakfı Türk Musevileri Müzesi, Eyüp Sultan Cami, Pierre Loti, Ahrida Sinagogu, Fener Rum Lisesi ve Ermeni Patrikhanesi'ni gezecek. İSTANBUL

ANMA

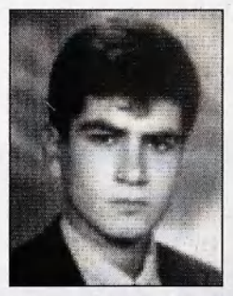

SUAT YÜKSEKBAĞ
25.05.1992

Tarihsel aşkın neferleri
Ateş ve güneş ülkesinin
Yiğit evlatları
Öyle sevdalar vardır biter biter başlar
Ve öyle günler var ki öyle anlar
hiç bitmeyen
Nasıl bir ışık emmişler ki sevginizden
Anlatabilsem
Siz özgürlüğe vurulmuş aşkın yolcuları
Yolculuk devam ediyor

Mayıs şehitleri şahsında Suat ve altı arkadaşını saygıyla anıyoruz. Mücadeleleri yolumuza ışık tutacaktır

Yüksekbağ Ailesi adına annesi Hediye, Güler, Kasım ve Adıyaman, Batman, Kürkçüler cezaevlerinden Rakip, Mecid, Siraç, Takyedin, Şemsettin ve Faysal Okali

IRAK'TAKİ İŞKENCE OLAYLARINA SERT TEPKİ GÖSTEREN AKP, MECLİS'TE ÇARK ETTİ

AKP dönek çıktı

Ebu Garib Cezaevi'ndeki işkence ile ilgili genel görüşme talebi, AKP'lilerin oylarıyla reddedildi

CHP grubu adına TBMM'ye sunulan ve bazı AKP milletvekillerinin de altında imzası bulunan "Irak'taki işkence olayları hakkında genel görüşme yapılarak Meclis adına bir kınama bildirisi yayımlanması" talebini içeren önerge, AKP'lilerin oylarıyla reddedildi. AKP'lileri alkışlarla protesto eden CHP'liler, "Ne oldu camiler, kışlalar, minareler" şeklinde tepki gösterdi.

TBMM Genel Kurulu'nda dün, CHP'lilerin yanı sıra, AKP Kayseri Milletvekili Taner Yıldız ve 21 AKP'linin de imza koyduğu önergeyi görüştü. Önergeyle ilgili ön görüşme sırasında söz alan AKP Milletvekili, Türkiye-Filistin Dostluk Grubu Başkanı Hüseyin Tanrıverdi, Filistin'deki izlenimlerini anlattı. Filistin parlamentosunun toplanamadığını kaydeden Tanrıverdi, 2 Filistin milletvekilinin de hapiste olduğuna dikkat çekti. Türkiye'de DEP milletvekillerinin halen cezaevinde olduğunu unutan Tanrverdi, tutuklu Filistinli milletvekilleriyle ilgili olarak; "Ne acıdır ki halkın oylarıyla seçilen iki milletvekili hapiste olduğu için görevini yerine getiremiyor. Filistin halkı bunu derin üzüntüyle karşılıyor" ifadesini kullandı.

'Kürtler akrabamız'

Genel Kurul'da hükümet adına söz alan Dışişleri Bakanı Abdullah Gül de, egemenliğin Iraklılara devredileceği 30 Haziran tarihinde bir ertelenmeye gidilmemesi gerektiğini belirterek, "Bu devir, sanal değil gerçek olmalıdır. Geçici Irak Hükümeti, Irak Yönetim Konseyi'nin uzantısı ve benzeri olmamalıdır. Süreç, ulusal uyumun oluşturulmasını hedefleyen bir zemine oturtulmalıdır. İşte bu noktada, BM rolünün ön plana çıkması gerekmektedir" dedi. Kürtleri kastederek, "Etnik mülahazaların bir kenara bırakılması ve dar çıkarlardan uzak durulması gerekir" diyen Gül, "Irak'ta herkes Arabıyla, Kürdüyle bizim akrabamızdır. Barış ve istikrarın sağlanması için Türkiye etkinliğini sürdürecektir" diye konuştu.

'Meşruiyet sağlanmalı'

AKP Grubu adına söz alan Adana Milletvekili Ömer Çelik de, "Bugün Büyük Ortadoğu Projesi'nden bahsediliyor. Adı ne olursa olsun, büyük Ortadoğu bölgesinde demokrasi ve insan hakları isteniyorsa öncelikle meşruiyet zemini kurulmalıdır. Irak'ın toprak bütünlüğü çerçevesinde 'Irak tüm Iraklılarındır' prensibine dayalı olarak yapılandırılması konusunda herkesin sorumluluğunu yerine getirmesi gerektiğini düşünüyoruz" diye konuştu.

'PKK'lilere niye şiddet yok?'

CHP grubu adına söz alan Onur Öymen ise, Irak'ta bunca işkence olayları yaşanırken bir tek PKK'liye ABD güçlerinin şiddet uygulamadığını ifade ederek, "ABD bir tane PKK'liyi yakalayıp Türkiye'ye teslim etmemiştir. Beklerdik ki sayın Dışişleri Bakanı bu konuda da bilgi versin. Acaba onların durumu ne" diye sordu.

Meclis Genel Kurulu'nda önerge için yapılan elle oylamada tam sayım yapılamayınca elektronik oylamaya geçildi.

AKP'liler yan çizdi

Yapılan konuşmaların ardından oylamaya geçildi. Oylama sırasında AKP grubunun büyük çoğunluğunun, önergenin reddi yönünde oy kullanması CHP grubunu hareketlendirdi. "Ne oldu size" diye tepki gösteren CHP'liler, AKP grubuna yönelik sözlü sataşmasını "Nerde kaldı sizin camileriniz, kışlalarınız, minareleriniz" şeklinde sürdürdü. Sataşma sırasında bir CHP milletvekilinin "Sizi Amerikancılar" dediği gözlendi. Bu arada AKP grubundan bazı milletvekillerinin de önergenin kabulü yönünde el kaldırdığı gözlenirken, önergenin altında imzası bulunan AKP milletvekilleri Turhan Çömez ve Hüseyin Tanrıverdi'nin salonda olmaması dikkat çekti. Elle yapılan oylamada tam sayım yapılamaması nedeniyle elektronik oylamaya geçildi. Bunun üzerine genel kurul salonu dışındaki AKP'liler de içeri girdi. Yapılan oylama sonucu önerge CHP'nin "Evet" oyuna rağmen reddedildi. Oylama sonuçları ise iç tüzüğe dayanılarak açıklanmadı. Önerge kabul edilmiş olsaydı genel görüşmeye geçilecek ve ardından Irak'taki işkence olaylarını kınayan bir bildiri yayınlanacaktı. ANKARA

Filistin çocukları

DR. UĞUR CİLASUN

İlk İntifada başladığında insanlar çok şaşırdılar. Görüntülerde, kasklı-kalkanlı kocaman tüfekli İsrail askerleri ile ellerinde ki sapanlarına yerleştirdikleri taşlarla onlara hücum eden on üç-on dört yaşlarındaki çocuklar yer alıyordu. Böylece Filistin çocukları taşla sopayla da olsa sıcak savaşa bulaşmış oldular. Cesaretleri, yüreklilikleri, inanmışlıkları onları dünyanın gözünde yüceltti. Öylesine ki Yaser Arafat bile onlardan "benim küçük generallerim" diye söz ediyordu.

Ancak son zamanlarda ortam herkes için, özellikle de çocuklar için aşırı derecede ısınmış görünüyor. En son annesinin bakkala gönderdiği dört yaşındaki bir kız çocuğu, kafasına sıkılan iki uzun menzilli silah mermisi ile öldürüldü.

Savaş, insanlıkla birlikte yükselen ne kadar değer varsa silip süpürüyor. Günahsız çocukların her kötü şeyden korunması gerekirken, acımasızlık kara bir vahşet halinde onları vuruyor. Bakkala giden dört yaşındaki kız çocuğunun kafasına iki mermi sıkan İsrail askerinin de o yaşta kardeşi ve hatta çocuğu olabilir. Yalnız başına bu düşünce bile savaşın çocuklara yaşattırılmaması için çok güçlü bir gerekçe oluşturabilirdi. Ama olmuyor.

Ortadoğu'da İsrail ve ABD gemi azıya aldı. İkisi de sivil hedefleri acımasızca vuruyor. Daha birkaç gün önce Irak'ta bir düğün için toplanan kalabalığa, Amerikan askerleri roketle saldırdı. Kırktan fazla insan, (bir bölümü çocuk tabii ki) yaşamını yitirdi. İsrail ise kovboy filmlerindeki gibi, hareket eden her şeye ateş ediyor. Savaş çılgınlığı düştüğü yeri yakıyor. En fazla da Filistinli ve Iraklı çocukların anaların yüreklerini herhalde.

Şimdi patır patır ölüyorlar ama göreceksiniz sonunda gene Filistin'in çocukları kazanacak. Iraklı çocukları kazanacak. Yeryüzünde istilacıların sonsuza kadar kazandıkları nerede görülmüş?

Hadi bakalım Filistin'in çocukları. Biraz daha gayret. Sakın korkmayın ve ağlamayın. Nasılsa sizler için "çocuklar öldürülmesin, şeker de yiyebilsinler" diyebilen ozanlar ve o ozan gibi düşünen binlercesi var.

AB heyeti uyumu inceliyor

Avrupa Birliği'nden (AB) 3 kişilik bir heyet, AB uyum yasaları kapsamında çıkarılan yasalara ilişkin uygulamaları yerinde incelemek amacıyla Bölge illerinde gezi düzenliyor.

AB Komisyonu Türkiye Temsilcisi Hansjörg Kretschmer başkanlığında 3 kişilik heyet, AB uyum yasalarının uygulanışını yerinde incelemek amacıyla yaptığı gezi kapsamında dün Muş'a geldi. AB heyeti önce Valiliği ziyaret ederek Vali Yıldırım Kartal'dan Bölge'deki son gelişmelere ilişkin bilgi aldı. Heyet daha sonra İHD Muş Şubesi'ni ziyaret etti. Kretschmer, buradaki konuşmasında, temel amaçlarının AB uyum yasaları çerçevesinde çıkarılan yasaların uygulanma boyutunu yerinde öğrenmek ve bölgede yaşanan hak ihlalari hakkında bilgi edinmek olduğunu söyledi. Bölge gezileriyle incelemelerde bulunacaklarını ifade eden Kretschmer, çıkarılan yasaların en doğru tespitinin uygulamaları yerinde incelemek olacağını kaydetti.

'Çatışmalar kaygı verici'

İHD Şube Başkanı Sevim Salihoğlu ise, çıkarılan uyum yasalarının uygulamasında sıkıntı yaşandığını söyledi. Muş'ta azalmakla birlikte hak ihlalerinin devam ettiğini belirten Salihoğlu, çıkarılan yasaların hayata geçirilmesi gerektiğini ifade etti. Salihoğlu, "İnsan hakları savunucuları olarak bizi en çok kaygılandıran kırsal kesimlerde yaşanan çatışmalardır. Bölge'de yıllarca devam eden çatışmalar büyük acılara neden oldu. Bunun için artık acıların yaşanmaması için çatışmalarında son bulması gerekiyor. Bu konuda herkesin üzerine düşen görevi yerine getirmesi gerekiyor" dedi.

Heyet, Bitlis'te geçerek incelemelerine devam edecek. MUŞ

Futbol Federasyonu Yasası değişti

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da değişiklik yaparak Genel Kurul üye sayısını artıran, spor kulüplerinin Genel Kurul üye sayısını yüzde 42'den yüzde 72'ye çıkaran yasa tasarısı, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Yasaya göre, Futbol Federasyonu'nun idari birimlerinin görev yerleri yönetim kurulunca belirlenecek. Bu durumda örneğin Merkez Hakem Kurulu (MHK) İstanbul'da görev yapabilecek. Buna göre, Federasyon başkanları en fazla iki dönem seçilebilecek. Merkez Hakem Komitesi'nin başkan ve üyelerini Genel Kurul seçecek. Federasyon, liglerin isimlerini belirleyecek. Milli maçlar şifreli yayınlanamayacak. Yasa ile kapatılmış ya da davası devam eden amatör kulüplere faaliyetlerini sürdürme olanağı getiriliyor. ANKARA

DGM'lerin yerine 'İhtisas Mahkemesi'

Adalet Bakanı Cemil Çiçek, DGM'lerin kaldırılmasıyla ilgili çalışma yaptıklarını ve bir taslak hazırladıklarını söyledi. Çiçek, hazırladıkları taslağın geçen hafta tüm DGM başsavcı ve mahkeme başkanlarının görüşlerine sunduklarını, taslağın sonuçlanma aşamasında olduğunu kaydeti. Taslağın bugün Başbakanlık'ta incelendikten sonra, Meclis'e gönderileceğini kaydeden Çiçek, tasarıyı haziran ayı içinde çıkarmayı arzuladıklarını kaydetti. Yeni düzenlemeyle ihtisas (uzmanlık) mahkemeleri kurulacağını ifade eden Çiçek, adil yargılama yetkisi dikkate alınarak düzenleleme yapılacağını söyledi. İSTANBUL

Erdoğan medyayı suçladı

Medyayı ülkenin imajını bozmakla suçlayan Başbakan Tayyip Erdoğan, sert tepki gösterdi

Başbakan Tayyip Erdoğan, NATO zirvesi öncesi Türkiye'nin güvenli bir ülke olmadığı yönündeki haberlere sert tepki gösterdi.

Meclis'teki AKP Grup toplantısında konuşan Başbakan Erdoğan, Türkiye'nin güvenliği konusunda çıkan haberlere yönelik medyaya uyarı ve suçlamalarda bulundu. Erdoğan, özellikle NATO zirvesi, İslam Konferansı Örgütü Dışişleri Bakanları Toplantısı, Dünya Gazete Sahipleri Birliği toplantıları öncesinde Türkiye'nin güvenli bir ülke olmadığı imajının yaratılmak istendiğini öne sürerek, "Türkiye'nin güvenli olmadığı haberlerini verenler neyi amaçlıyor? Bu tür haberleri verenler acaba kime çalışıyor? Bunları milli menfaatlere ters davranışlar olarak görüyorum. Bu tür haberler çirkin bir yaklaşımdır" dedi. "Güvensiz bir ülkeysek bin 500 gazete patronunu ülkemize niçin davet edelim" diyen Erdoğan, Türkiye'nin güvenlik konusunda güven veren ülke olmanın gururunu yaşadığını, bunun somut göstergesinin de turizmde yaşandığını savunarak, doluluk oranının nerdeyse yüzde yüze ulaştığını ileri sürdü. Erdoğan, "Efendim binlerce polis görevlendirildi filan deniliyor. Elbette görevlendireceğiz. Biz gerekli bütün tedbirleri almış durumdayız. Tabi ki güvenlik önlemi arttırılacak" dedi.

'AB için samimiyiz'

Başbakan Erdoğan, Türkiye'nin 3 Kasım 2002'den bu yana değişim yaşadığını savunarak, "Görmek istemeyenleri de bu ülkenin lehine olmayan karamsarlıkları ile baş başa bırakıyoruz. Çünkü bizim Türkiye'yi adil ve kalkınmış yarınlara kavuşturmak gibi çok önemli bir görevimiz var" dedi. Erdoğan, AB'ye üyelik için yapılan çalışmalara ilişkin ise şunları söyledi: "Bu yılın sonunda AB üyeliğimiz açısından son derece önemli bir karar ortaya çıkacaktır. AB ülkelerinin Türkiye'nin hükümetimiz döneminde ortaya koyduğu samimi ve istekli gayretleri hakkaniyetle değerlendireceğine inanıyoruz. Türkiye bütün bu adımları atarken, demokrasi ve barış değerlerinden de asla vazgeçmeyecektir." ANKARA

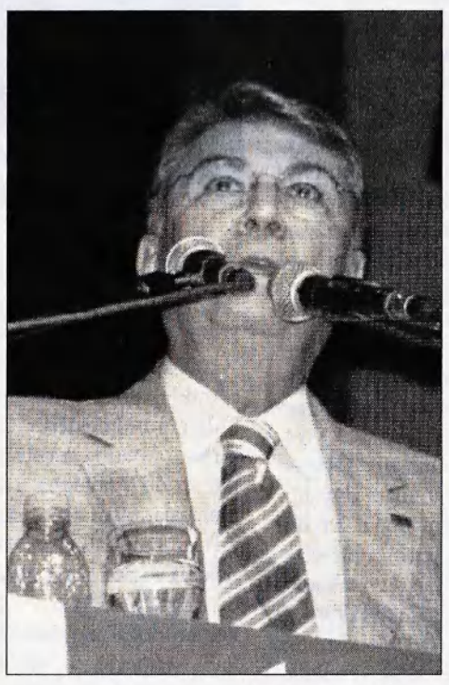

Erdoğan dünyaya NATO zirvesinin güvenli geçeceği mesajını verirken, Baykal ise Erdoğan'a yüklendi.

'Başbakan süvariliğe yakışır'

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın "Pilotluktan çok süvariliğe yakıştığını" ifade ederek, "Eğer Sayın Başbakan'ın pilotluğu süvariliğinden daha iyi değilse vay başımıza..." dedi.

Baykal, partisinin Meclis grup toplantısında yaptığı konuşmada, Başbakan Erdoğan'a yüklendi. Ekonominin gidişatına değinen Baykal, hükümetin bütün hükümetlerin 18 yılda yaptığı borcun yarısını 18 ayda biriktirdiğini kaydederek, "Bunu, iyi, doğru kabul etmek mümkün değildir. IMF Programı uygulanmaya başladıktan 5 yıl sonra ekonomi kendi ayakları üzerinde durabilir, borçlar azalır bir duruma girmeliydi. Ama böyle olmadı" dedi.

Ekonomi politikası ile ilgili tedirginliklerin kendini göstermeye başladığını, dış ticaretin kaygı verici yönde geliştiğini savunan Baykal, ülkenin "ithalatçı cenneti" haline geldiğine dikkat çekti. Dış ticaret açığının 12 ayda 25 milyar dolara ulaştığını ifade eden Baykal, kriz öncesi dönemde açığın 27 milyar dolar olduğunu hatırlattı.

Anlattığı tabloyu "tatlı söylemlerle" geçiştirmenin mümkün olmadığını savunan Baykal, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu tablo karşısında Sayın Başbakan 'Merak etmeyin, uçağın pilotu işini biliyor' diyor. 'Ortada bir tirbülans var, bu mühim değildir, pilot işini biliyor, pilot konuyu çözer' diye güvence veriyor. Umarım biliyordur. Ama ben Sayın Başbakan'ın pilotluktan çok süvariliğe yakıştığı kanaatindeyim. Allah Türkiye'yi korusun. Eğer Sayın Başbakan'ın pilotluğu süvariliğinden daha iyi değilse vay başımıza..."

CHP Grubu toplanıyor

CHP'de 30 milletvekilinin olağanüstü kurultay çağrısı yapmasının ardından toplanan MYK, CHP Grubu'nu olağanüstü toplanma kararı almıştı. Karar doğrultusunda CHP Grubu bugün olağanüstü toplanıyor. Toplantıda muhaliflerin dinlenmesi bekleniyor.

Tetik önergesine ret

Meclis, Hizbullah davasından idam istemiyle yargılanırken AKP'ye bağlı Siirt Belediyesi'nin Başkan Yardımcılığına getirilen Abdurrahman Tetik konusunu gündemine almadı. TBMM Başkanı Bülent Arınç, CHP'li Oğuz Oyan'ın konuyla ilgili soru önergesini usule uygun bulmayarak, önergeyi iade etti.

Arınç, önergeyi, "İçtüzüğün 96. maddesine göre soru, kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile açık ve belli konular hakkında bilgi istemekten ibarettir. Ayrıca içtüzüğün 97. maddesi istişare amaçlı konular içeren soruların Başkanlıkça kabul edilemeyeceğini hükme bağlamıştır. Bu nedenle önergeniz işleme konulmamış ve iade edilmiştir" açıklamasıyla iade etti.

'Tarafsız hizmet sunar mı?'

CHP İzmir Milletvekili Oğuz Oyan'ın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın yanıtlaması isteğiyle TBMM Başkanlığı'na verdiği soru önergesinde, Hizbullah adına eylemlere katılmaktan yargılanan ve hakkında idam cezası istenen Abdurrahman Tetik'in Siirt'te Belediye Başkan Yardımcısı olarak görev yaptığı yönündeki haberleri hatırlatmıştı. Önergesinde Tetik'in görevlendirilmesinin uygun olup olmadığını soran Oyan, "Atama korku ve tedirginliğe yol açar mı, bu nitelikte bir Belediye Başkan Yardımcısı Siirtliye tarafsız hizmet sunabilir mi? Bu tür atamalar terör örgütleriyle, onların destekleyicilerine cesaret vermez mi?" sorularını yöneltmişti.

'Girişimim sürecek'

Tetik'in görevden alınmasının ve Belediye Başkanı Mervan Gül hakkında işlem yapılmasının düşünülüp düşünülmediğini de soran Oyan, önergesinin iadesine ilişkin, "Konu çok önemli ve Meclis'te gündeme gelmesi için girişimlerimi sürdüreceğim" dedi. ANKARA

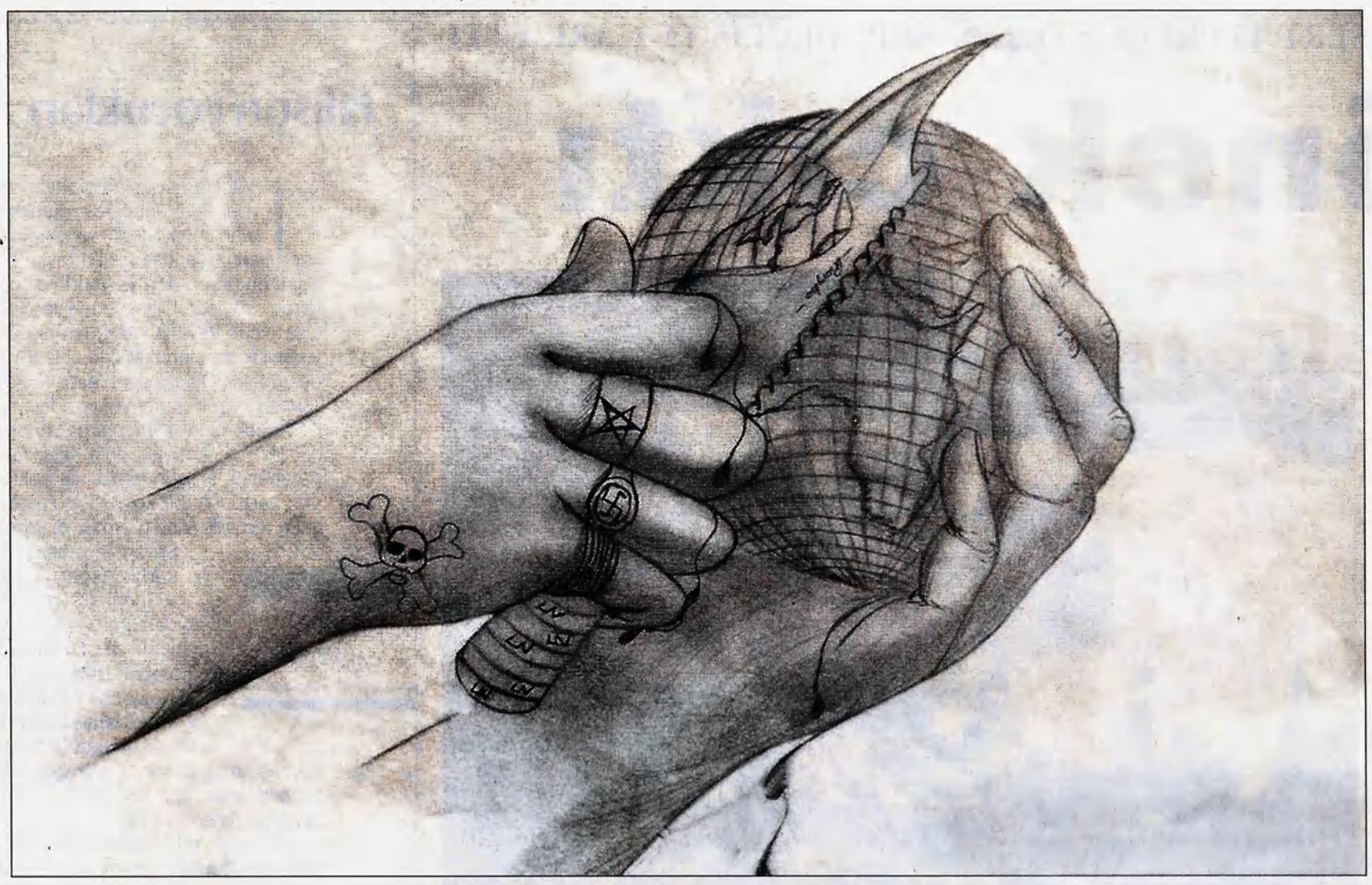

İnsan, tıpkı diğer varlıklar gibi yaşamını idame ettirmek için doğadan yararlandı.

Ekoloji ve demokrasi

Ekolojik toplum olgusu, sanıldığının aksine sadece doğayı koruma ve kollama bilincine sahip bir toplum yaratma çabası değildir

■ ÜMİT YILDIRIM*

Demokratikleşme ile ekolojik sistem duruşunun neden bu kadar birbirine bağımlı olduğu konusu, sorgulanması ve akabinde ortaya çıkaracağı sonuçlar üzerinden değerlendirmeye alınması gereken bir alan olmuştur.

"Ekolojik yaşam biçiminin demokratikleşmede insan için ne tür faydaları olabilir" sorusu, özellikle özgürlükten yoksun insan kitlelerinin yoğun olduğu coğrafyalarda, tanımını bulmadığı için belki yaşayanlar babında bir anlam ifade etmez. Temelde günü geçiştirmek ve kurtarmak mantığıyla hayata tutunan çağımız insanının bir bölümü, içinde bulundukları sistemlerin onlara sunduğu anlamsız lütuflarla hayatı tüketmeye çalışıyor durumdalar. Tarihin en yoğun entrika senaryolarının yazıldığı Kürt coğrafyası, bunu daha somut bir şekilde yaşadı ve yaşamaya devam etmektedir. Yaşanılan bunca isyan ve acıların geldiği noktada bahse konu halk, artık kabul görsün ya da görmesin, yaşamını bilimsel motiflerle şekillendirmeye başlamıştır.

Ekolojik toplum olgusu

Ekoloji kavramı, genel olarak canlı ve cansız tüm türlerin birbiri ile olan ilişkilerini tanımlayan ve birbirleri için ne kadar önemli ve dengeleyici olduklarını ifade eden multidisipliner bir kavram niteliğindedir. Demokrasi ise, bireyin özgür-hür iradesi ile bir başkasının yaşam alanını daraltmadığı sürece kendi arzuladıklarını yaşaması gerçeği olarak kabul gören bir kavramdır. Bu iki kavramın birbiri için can sübabı niteliğinde olması, onları birlikte anma ve değerlendirme gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Ekolojik toplum olgusu, sanıldığının aksine sadece doğayı koruma ve kollama bilincine sahip bir toplum yaratma çabası değildir. Bu nedenle bu kavramı hangi duruşa göre değerlendirmeye tabi tuttuğumuz önemlidir.

Ekolojik bilinç ve çevre koruma anlayışından hem hukuken, hem de teknik olarak uzak olan sistemlerin dünyayı hangi duruma düşürdüğü aşikardır. Ekolojik duruşun yoksunluğu, insanlığı demokrasi durağına ulaştırmıştır. Açlık ve sefaletle kıvranan halkların durumu, yoksul bir mahallede günlük yiyeceklerinin temini için birbirleriyle kavga eden insanların durumuna benzemektedir. Temelde, var olan kaynakların paylaşımı yerine, hepsinin elde edilmesi hırsı, insanlığı, dünyayı yok etme sürecine sokmuştur. Bu hırsın kendisiyle beraber yok ettiği en önemli unsurlardan birisi de, hoşgörünün ve sevginin tüketilmesi gerçeğidir.

Antik çağdan günümüze değin yaratılan tüm olumsuz değerler ve uygarlıklar, bu temel esas üzerinde şekillenmiştir. Mevcut teknolojik gelişim referanslarını doğadan alan insan, hiç farkına varmadan vahşi doğanın kanunlarını da hayatının bir parçası kılmıştır. Çakallarla aslanların leş kavgası, insan hayatına çok acımasız taktiklerle yansımıştır. Buna benzer kavgalar arasındaki en büyük fark; doğada meydana gelen kavga ekolojik zincir sürecinin bir parçası olurken, ötekisinin tamamen yok etme ve her şeyi kendi hesabına kaydetme düşüncesi olduğu, yadsınılamayacak bir gerçektir.

Demokrasi, ekolojik yaşamı korur

Ekolojik objelerle tanımlanacak olan yeni demokrasi anlayışı, ekolojik yaşamın gereği olarak birbirine tahammül ve hoşgörü yaratan insan kitlelerinin oluşumunu kaçınılmaz kılar. Doğanın sadece kendi istekleri için var olmadığını ve tüm canlıların en az kendisi kadar doğa üzerinde hak sahibi olduğunu düşünen insanın paylaşıma dayalı hayat tarzı, bu manifestonun vazgeçilmez kuralıdır. İnsanları farklılıkları ile, doğanın ayrı bir rengi olarak algılayan ve bu temel noktadan hareketle iç içe yaşama gerçeğinin tahammüllerle donatılması gerektiği gerçeği, bu iki kavramın yarattığı sentezin özünü oluşturmaktadır. Demokrasi, ekolojik yaşamın gerekliliklerini bir kurallar silsilesi içerisinde korumaya alır. İnsanların birbirleriyle ve diğer canlı-cansız varlıklarla olan ilişkilerini evrensel kurallar çerçevesinde hayata geçirir. Keza insan, yaşadığı doğadan bağımsız olamayacağı gibi, doğanın insani etkileşimlerle biçim değiştireceği doğrusu da unutulmamalıdır.

Var olan yok oluş, özünde sadece doğanın bitirilmesi ile yetinmeyip, bu kavram üzerinde hak talep eden ötekilerin yok sayılmasına kadar çirkefleştirilmiştir. Öyleyse yeniden değiştirilerek yaratılması düşünülen insanlığın ve diğer tüm doğal hayatın korunması ve kollanması, anlamlı bir sistemin yaşam kurallarına ihtiyaç duymaktadır. Bu, ideolojik bir yetkinliği gerekli kıldığı gibi, tüm değerlerin ortak değerlendirmeye tabi tutulmasıyla hayat bulacaktır. Özellikle, salt ekonomik rahatın ve huzurun doğadaki zenginliğe bağımlı olduğu düşünüldüğünde; bu kavramı, ekolojinin var olan gerçeklerinden soyut bir şekilde irdelemek ve demokrasiyi bu doğru üzerine inşa etmek yanlış olacaktır.

İnsan, doğa ile tezatlık oluşturmuştur

İnsanın, çıkarları doğrultusunda yaratmış olduğu tüm değerler ve kurallar, doğanın mevcut kuralıyla hep tezat oluşturmuştur. Biri kendini yenilemeye uğraş verirken, öteki hep yok etme mantığıyla hareket etmiştir. Şimdi sorulabilir: İnsan, tıpkı diğer varlıklar gibi yaşamını idame ettirmek için doğadan yararlanmadı mı? Evet yararlandı. Ancak burada önemle üzerinde durulması gereken konu, yararlanış biçimi ve bu biçimin arkasında yaratılmış olan değerin kendi hemcinslerine ve diğer varlıklara karşı tutumu olmalıdır. Paylaşımın var olmasını arzu etmeyen yararlanış biçimi öyle bir duruma getirilmiştir ki, bu doğal dürtünün fiziksel durumunu ihlal etmekle yetinmeyip, kendisi açısından öteki olan tüm yaşamları yok saymaya ve hatta yok etmeye başlamıştır. Kendini yeryüzünün tek sahibi ilan eden mantık, diğer yaşamların üzerinde tasarruf geliştirmeye başlamıştır. Doğanın en renkli cümbüşünü oluşturan insancıklar, doğayla birlikte tahrip edilmeye başlanmış ve kendini "tanrı" ilan eden üslup, çıkarları doğrultusunda kendi hemcinslerinin yaşam alanlarını talan etmiştir.

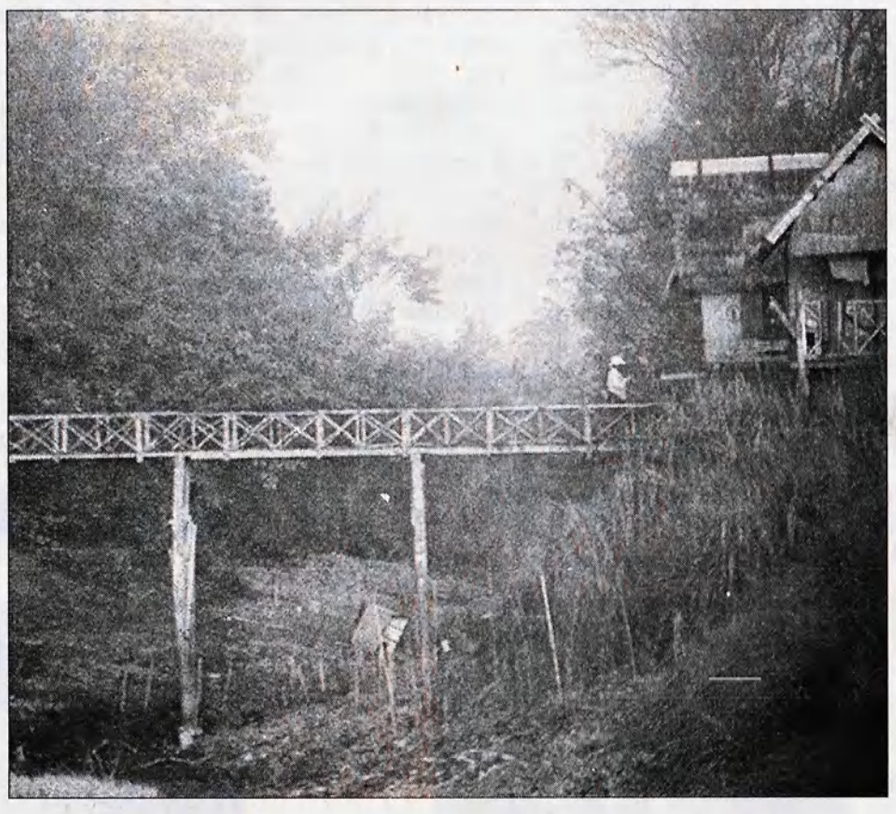

Mevcut doğruları günümüz dünyasında örneklendirecek olursak, bugün Ortadoğu özelinde gerçekleştirilmeye çalışılan "yeni dünya düzeni"nin dengeleri, temel olarak ekolojik sorunların yer aldığı mantıkla yürütülmektedir. İsrail'in Amerika ile birlikte yaratmaya çalıştığı kendi menfi çıkarları doğrultusuna uygun dengelerin temel taşlarından birini de, şüphesiz Ortadoğu'nun tüm halklarına ait olan tatlı su kaynakları ve petrol yatakları oluşturmaktadır. Bu coğrafyada geçen zaman diliminde tüketilen doğal kaynaklarla birlikte birbirini kabul etmeyen ve tanımayan toplumların varlığını ilkel dürtülerle pekiştirmesi, toplu bir yok oluşun ivmesel olarak hızlandığı gerçeğini açığa vurmaktadır.

Yazımızın başında da değindiğimiz multidisiplinerlik biçimi, bu iki kavramın gerçekte yorumlanmasında önemli bir metot olarak algılanmalıdır. Yani çevre ve ekoloji bilimleri, salt teknik düzeyde çalışmaların hayat bulacağı bir alan değildir. Keza kavramlara yüklenilen "multi" sıfatı, farklı disiplinlerin bir arada değerlendirilmesi anlamına gelmektedir. Öyleyse çevre ve ekoloji bilim alanlarının bu durumda uluslara ait yaşam tarzlarının şekillendiği rejimler içerisinde önemli bir yer tutması elzemdir. Bundan dolayıdır ki çağımızın hemen bütün halkları tarafından kabul görülen demokratik yaşam biçimine ve rejimine bu temeldeki yaklaşımların, yaratılmak istenilen birbirine saygıyı esas almış bireylerin ve toplumların şekillenmesine bilimsel destek sağlayacağı açıktır.

Egemenler kavramları sömürüyor

Bireyin doğaya olan sevgisi, özde onunla birlikte kendini koruma ve yaşamını idame ettirme eğilimleri içerisinde hayat bulur. Ancak egemenlerin her zaman vazgeçilmez olan kavramları sömürme ve içlerini boşaltarak bunları kendi çıkarları doğrultusunda anlamsız kılan politikaları, bu ülkelerin ekolojik duruşlarında da hayat bulmuştur. İnsanların masum duygularını sömürerek yarattıkları anlamsız çevre politikaları ile bu politikalara hizmet eden örgütlenmelerin ideolojisiz çıkışı yaratılmıştır. Oluşturdukları ekolojik duruşlar ve eylemler, demokratik paylaşımın herkes için var olması gerektiği koşulunu bir tarafa itip, sadece güçlü olanın var olan kaynakları kendi kullanımı lehine çevirmesi adına içi boş bir direnç sanatına dönüştürmesi, ahlaksızlığın yaratılmasına sebebiyet vermiştir.

Kısacası samimi olmayan evrensel kurallarla, "doğa koruma" ve "çevre koruma" anlayışlarını sadece kendi çıkarları doğrultusunda gerçekleştirmişlerdir. Unutulmamalıdır ki; tüm bilim disiplinleri ile desteklenmiş ve bu temelde ekolojik düşünce biçimini yaratmış toplumların, demokrasinin evrensel normlarına adaptasyonu rahatlıkla hayata yansır.

Ekolojik toplum olgusunun, uluslararası koruma politikalarına hizmet vermesi gerektiği gerçeği, sadece konunun bir parçası olarak kabul edilmelidir. Bu kavram, demokratik yaşam biçiminin ahlaki ve samimi olan yanlarına önemli bir şekilde hizmet eder. Demokrasinin sadece teoride hayat bulmasının pratikte yaşatacağı sorunlar, bu nitelikle yaratılmış bireylerin ideolojik duruşlarıyla bertaraf edilebilir. Öyleyse yerelde hayata geçireceğimiz siyasi argümanların bu temelde anlam kazanması, yaratmak istediğimiz iç ve dış siyasetimizi anlamlı kılacağı gibi, pozitif olarak da destekleyecektir.

Demokrasi ile ekolojinin birlikteliği

Yukarıda ifade edilen hususlar çerçevesinde demokrasi ile ekolojik alanların birlikte yaratacağı sinerji, toplumların ahlaki dürtüler eşiğinde bilimi yorumlama ve iç içe yaşamın gereklerini bu ahlaki doktrinler potasında gerçekleştirme yetkinliğini ortaya çıkaracaktır. Sancıyla ve acımasız bedellerle ulaştığımız bu nihai tarz, bize, yeniden yaratmayı hayal ettiğimiz dünyaya ekeceğimiz insanlardan sevgi ve hoşgörü biçileceği gerçeğini öğretecektir.

**Çevre ve Arıtım Mühendisi*

Kumanda edilen toplum

Günümüze egemen olan çağa, teknoloji çağı da diyebiliriz. Her gün yeni buluşlar, yeni gelişmeler ve yeni teknolojik araçlar ile, buna bağlı olarak yeni kavramlar yaşamımıza ekleniyor. Hiç kuşku yok ki bu teknolojik gelişmeler, insan yaşamını da etkiliyor. Hatta eskiden insan emeğinin (kol gücünün) üstesinden gelemediği sorunları da çözüyor ve gittikçe yaşam kolaylaştırılmaya çalışılıyor!

Bu teknolojik gelişmelerden bir tanesi de televizyondur. Dünyanın birçok yerinden yayın yapan kanallar, evimize girip, yaşamımıza katılabiliyor. Dünyanın öbür ucundaki gelişmeler, anında evlerimize girebiliyor. Hiç duymadığımız ülkeleri ve kültürleri, görüntüler eşliğinde öğrenebiliyoruz. Buna ek olarak artık internetimiz var!

Televizyonun yukarıda da değinildiği gibi, yaşamımıza dönük katkıları saymakla bitmez. Bir de kattıklarının dışında aldıklarına da değinmekte fayda var.

Geçmiş aylarda Yeniden Özgür Gündem'le verilen "Ek Gündem"de çıkan bir karikatür dikkatimi çekmişti. Ek Gündem'in arka sayfasında çizilen karikatürde, yoksul bir ailenin evi yanıyor. Gecekondu görünümündeki evde yaşayanlar da, o kadar perişan durumda. Doğal bir refleksle evi yananların evini söndürmesi gerekirken, bizimkiler ev dışında başka şeylere hayıflanıyorlar. Küçük çocuk televizyona ağlıyor, baba "Bayhan" diye sayıklıyor, ama anne hemen çare üretiyor; "Babamlara gider 'popstar'a yetişiriz" diyerek, herkese yol göstererek rahatlatıyor. Televizyon izlemek için çare mi yok! Hele hele o sıra kaçırılacak program "popstar" ise.

Çok uzatmayalım, bir kare karikatüre sığdırılan bunca şey, karikatürün de değerini anlamamıza yardımcı oluyor.

HASAN KÖYLÜOĞLU

Televizyonun günlük yaşamımıza girmesiyle birlikte, diziler, popstarlar, televoleler ve daha nelerle tanışıyoruz.

Dedik ya, teknoloji gelişmiş. Televizyonlar da güncele cevap olmak için olmadık yeniliklerle yenileniyorlar. Bu yeniliğin belki en rahatlatıcı olanı da, kumandayla kanal değiştirmek oluyor. Oturduğunuz yerden kanallar arası geziyor, beğenmediğinizi değiştiriyorsunuz. Bu, televizyonu yönlendirdiğinizi, ona hükmettiğinizi düşündürtüyor size. Nasıl olsa kumanda elinizde. Seçme özgürlüğünüz de var, oh ne güzel!

Kumandayla istediğiniz bir yeri seçiyor ve seyre dalıyorsunuz, bir süre seyrine daldığınız ya "Bir İstanbul Masalı", ya "Kurşun Yarası", ya da günümüzün en ilginç dizilerinden ve çokça da tartışılan "Kurtlar Vadisi" oluyor. İki dizinin aynı gün ve saate denk gelmesiyle, izleyici kapma yarışıyla, konular ilginç hale getirilmeye çalışılıyor. İşte böyle kumanda gezinmesi anında, bunlardan birine denk geldiniz mi, artık yakalanmışsınız demektir. İzlediğiniz bölümün ilginçliği bir yana, bir sonraki bölüme kalan konular, sizi sonrası için rezerve ediyor bir şekilde. Bir süre sonra elinizdeki kumandanın tutsağı durumuna düşüyorsunuz. Bazen de aynı evde iki ayrı dizinin izleyicileri oluyor, bunların aynı saate denk gelmesi, kanal kavgalarına kadar varıyor. Ve aile yaşamınıza müdahale başlıyor. Bu müdahale, zevklerinize, beğeni ölçülerinize kadar varıyor. Ya popstar yarışmasının sonuçlarına ne demeli? "Bayhan mı, Firdevs mi" tartışmaları, günlük sohbetlerimizin içine sızmış oluyor.

Medyanın, "Irak'ta işkence iddiaları", "Hakkari'nin ... ilçesinde bir askeri aracın mayına çarpması sonucu...", "Çıkan çatışmada 2 terörist ölü ele geçirildi" vb. gibi başlıklarda verdiği haberler, dizilerin, popstarların yanında gölge oyunu gibi kalıyor. Ve gittikçe sanal yaşayan bir toplum haline gelip, gerçek yaşamın duyargalarını yitirip gidiyoruz. Elimizdeki uzaktan kumanda tarafından kumanda edilmeye başladığımızın resmidir bu.

Bu nedenle, kanal değiştirmek için elimizde tuttuğumuz kumandaya dikkat!

CAN DERSİMLİLER TURİZM SEYAHAT

9 Mayıs 2004 tarihinden itibaren
Tunceli-İstanbul, Tunceli-Ankara,
Tunceli-Mersin seferlerine başlamıştır

"Dersim'e Seyahat
Dersim Seyahat İle"

İrtibat Telefonları:
İstanbul Otogar: (0212) 658 22 62
Ankara Otogar: (0312) 224 00 85
Elazığ Otogar: (0424) 225 62 33
Tunceli Otogar: (0428) 212 62 40
Mersin Otogar: (0324) 239 36 37

'BİR GÜN TEL ÖRGÜNÜN DİĞER TARAFINA GEÇMEMEK İÇİN TÜRKİYE'DEN KAÇTIM'

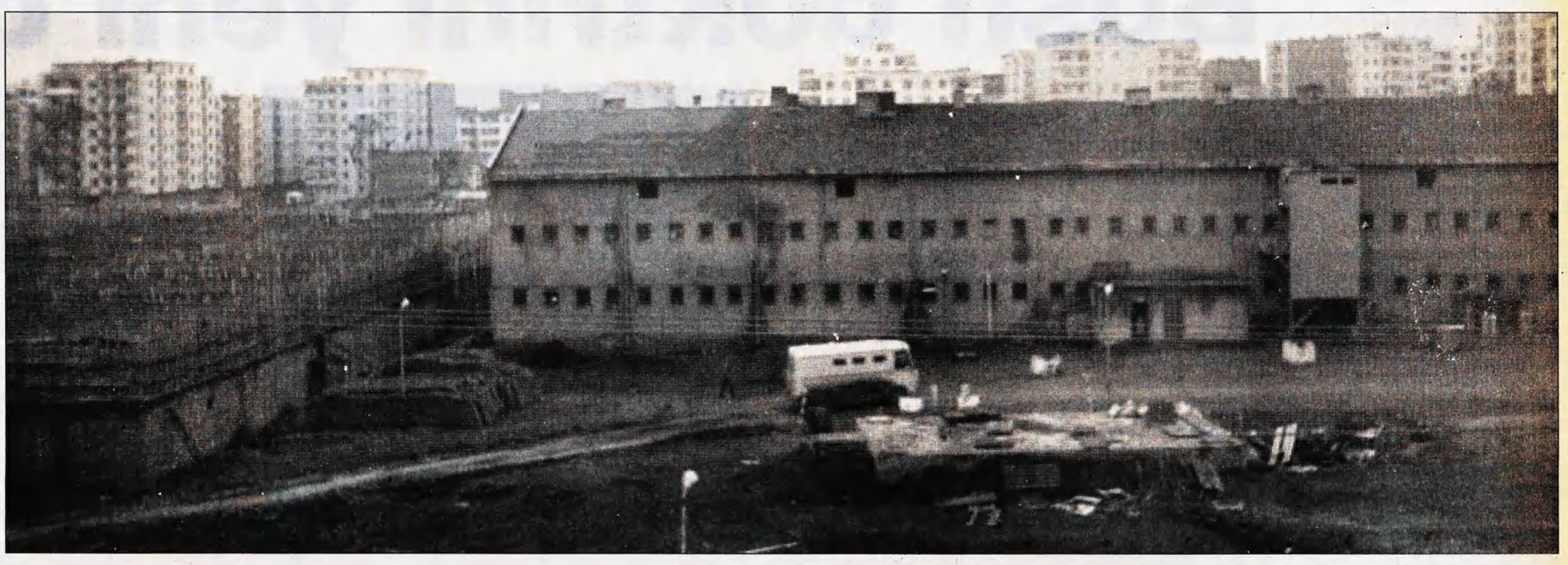

(2)

HAZIRLAYAN:
BİRGÜL ÖZBARIŞ

KARANLIK TARİH SORGULANIYOR

Timur Erdoğdu, 12 Eylül döneminin korku dolu yıllarını anlatırken, "Askerliği bitirir bitirmez, nasıl ki gözaltındakiler 'ben bir daha buraya dönmem' dediyse, ben de 'bir daha buralara dönmem' diyerek Türkiye'yi terk ettim. 'Ya ölürüm ya da kaçarım' dedim ve kaçtım. 20 yıldır Türkiye'den uzak yaşıyorum" dedi.

Öldürmenin diğer adı: Eğitim zayiatı

Siyasi tutuklular üzerindeki baskılara tanık oldum. Benim gibilerinin yapabileceği tek şey 'görmedim', 'yapmadım' demek oluyordu

Makine Mühendisi Timur Erdoğdu, 12 Eylül darbesi olduğunda Elazığ Merkez Komutanlığı'nda subaydı. O dönemin hem tanıklığını, hem de psikolojik olarak sanıklığını yapan Erdoğdu, hep bir gün işkence görebileceği korkusu ile görev yaptı. 12 Eylül döneminin korku dolu yıllarını anlatan Erdoğdu, "Bir gün tel örgünün diğer tarafına geçmemek için Türkiye'den kaçtım" dedi.

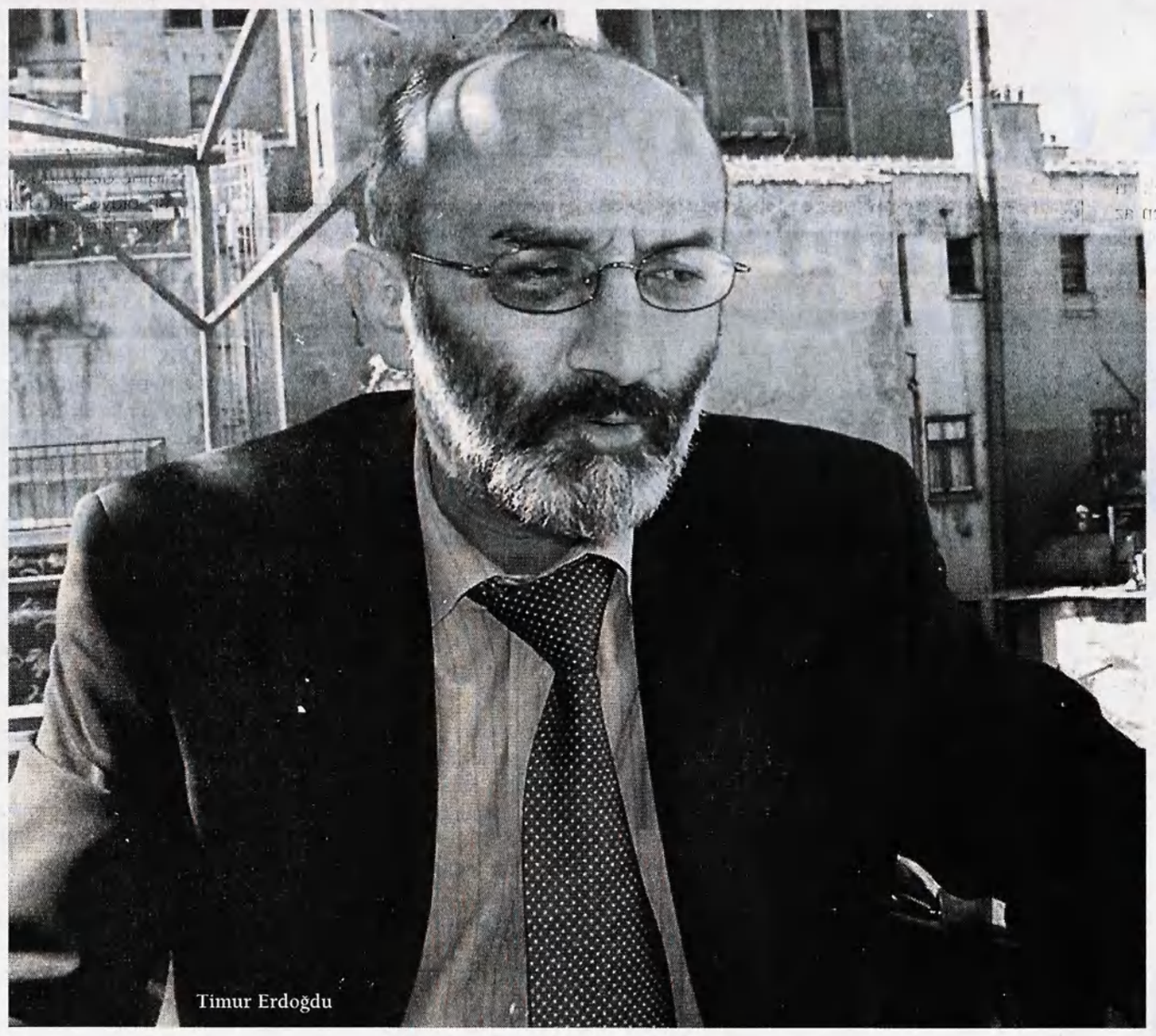

Timur Erdoğdu

Askere nasıl alındınız?

Makine Mühendisi olduğum için kura çekilişi ile gittim ve kurada Elazığ Merkez Komutanlığı çıktı. Burada çok garip bir durum yaşadım. Kura ile çektiğim cezaevinde, aynı dönem TKEP davasından yargılanan Samet Erdoğdu adında bir amcam yatıyordu. Yine aynı şekilde akrabam olan Mehmet Erdoğdu, TDEKP davasından yatıyordu. Henüz asker olmadan önce, bütün askeri makamlardan ve Emniyet'ten amcam hakkında bilgi alamamıştım. Birisi bana, amcamın o dönem işkencehane olarak kullanılan Elazığ-Harput yolu üzerinde bulunan 1800 Evler'de olduğunu söyledi.

O döneme kadar 1800 Evler'in ne kadar kötü bir yer olduğunu bilmiyordum. Oraya kadar gittim. Şoför beni bir dağ başında bıraktı ve 1800 Evler'in burada olduğunu söyledi. Orada askerler tarafından durduruldum ve sorgulandım. Amcamı sordum. Onlar da amcamın orada olduğunu, ancak görüştürmeyeceklerini söyleyerek, beni oradan uzaklaştırdılar. Sanki hiçbir yer yokmuş gibi, makine mühendisi olduğum halde görev yeri orası çıktı. Bu, sanki hayatın cilvesiydi, daha önce görüşçü olarak gittiğim o mekanlara bu kez komutan olarak gittim. Olayın bende yarattığı şok büyüktü.

Sorgulandığınız yere asker olarak giderken, korku ve kaygınız var mıydı?

Benim açımdan oraya gitmek çok zor oldu. Gittiğimin 3. günü cezaevi operasyonuna çıktım. Öyle bir mekanizma var ki, cezaevini kontrol eden askerler de Merkez Komutanlığı tarafından kontrol ediliyordu. Her an tel örgünün diğer tarafına düşecekmişim psikolojisiyle yaşıyordum. O dönem tek tip elbise uygulaması vardı. Mahkumların bir kısmı direniyordu, ancak bir kısmı tek tip elbiseyi giymişti. Direnenler şortlarla dolaşıyordu. İlk defa tek tip elbise giymemek için direnen insanlarla karşılaştım. Komutan kademesinde, yani tel örgünün askeri tarafından konuşulanlara şahit oluyordum. Hepsinin nasıl sistemli bir politika ile işlediğini görüyordum.

En çok konuşulan isimlerden biri Celalettin Can'dı. Onun elebaşı olduğu, her şeye onun neden olduğu söyleniyordu. Yeni gelenlere onun ne kadar tehlikeli olduğu anlatılmaya çalışılıyordu. Celalettin ve 22 kişi için kışlanın birkaç kat altında özel bir yer yapmışlardı, orada tutuluyorlardı.

Cezaevlerine yaptığınız operasyonlarda amcanızı hiç gördünüz mü?

Cezaevi operasyonlarını biz üç gün önceden öğreniyorduk. Ben makine mühendisi olduğum için, kademeye geçiyor ve amcamla cezaevinde karşılaşmamaya çalışıyordum. Zaten bir ay sonra Malatya Cezaevi'ne sevk edildi. Ama cezaevinde yatan akrabam Mehmet Erdoğdu ile karşılaştım. Cezaevi koridorundan geçerken göz göze geldik. Korkuyla heyecan karışımı anlatılmaz bir duyguyla şapkamı yüzüme doğru indirdim, yanımızdaki erler fark etmesin diye kaçarak çıktım. Zaten bu olayın ardından cezaevleri operasyonlarına gitmedim.

Devlet, insanlar üzerinde öyle bir baskı uyguladı ki, insanlar dağlara yöneldi. Kendini savunmak için PKK'ye

12 Eylül'ün yarattığı toplumsal tahribat şokunu halen yaşıyorum. Toplumu lime lime ettiler. Devletin sağlaması gereken güvenceyi insanlar örgütlerde buldu

geçti. 12 Eylül'ün yarattığı toplumsal terörizm, insanlara başka seçenek bırakmadı. O dönem, bu sürecin önünü açtı. Diyarbakır Cezaevi'ndeki direnişler büyük bir saygınlık yarattı. Subaylar, komutanlar bile o fotoğraflara bakmaya cesaret edemiyordu. Bu nedenle insanlar devletten nefret etti. Çünkü suçsuz insanlar bile 90 gün kalıyordu. Hele 1800 Evler'de kalanlar, insanlıktan çıkarılıyordu.

Cezaevinde tutuklulara yapılan işkencelere tanık oldunuz mu?

Daha çok siyasi tutuklular üzerinde yapılan baskılara tanık oldum. Bu, benim için çok kolay bir iş değildi. Aramızda siyasi olarak faşist olanlar da, bunu fırsat bilerek işkencelere katılıyordu. Ancak benim gibilerinin yapabileceği tek şey "görmedim", "yapmadım" demek oluyordu. Biz de o mekanizmanın dişleri arasında eziliyorduk. İşkence sistematik yapılıyordu ve iki boyut halindeydi. Tel örgünün bu tarafında anladım. Merkez Komutanlığı, bu işin yasal geçiş kısmıydı. Operasyonlarda siyasal amaç ön plandaydı. Bölgeler, köyler, mahalleler, siyasal görüşlere göre gruplandırılıyordu. O yörelere ilişkin bir devlet politikası belirleniyordu. İzleme ve caydırma üzerinde yoğunlaşıyorlardı. İnsanlara devletin var olduğunu göstermek için, hiç ilgisiz ve gereksiz operasyonlar yapılırdı. Örneğin Yıldız Tepe diye bir yer vardı. Burada Tuncelililer çoktu. Sürekli oraya gidiliyor ve kimlik kontrolü yapılarak herhangi bir olaydan insanlar gözaltına alınıyordu. Bu, serpme operasyonuydu.

Nokta operasyonlarında, gezici birlik de vardı. Onlar, Kurmay Başkanlığı'na bağlı oldukları için, her türlü yetkiye sahiptiler; daha terörize edici bir çalışma içindeydiler. Siyasi sivil polisler, rasgele insanları gözaltına alıyorlardı. Kimliklerinde "Tunceli" yazan birçok insan bu şekilde gözaltına alındı. Bu nedenle asker ile polis bu operasyonlarda çatışıyordu. Bir operasyonda polis insanları kimliklerine göre aldı ve ben kendisine neden aldığını sorunca o, kimliklerinde "Tunceli" yazdığı ve bu insanların tehlikeli olduğu yanıtını verdi. Ben de kendisinden, bu insanların Tuncelili oldukları için gözaltına alındıklarını tutanağa geçirmesini istedim. Bana "Olur mu hiç? Bu basına yansır, böyle bir şey yazılır mı" diye yanıt verdi. Çok cahil insanlara bir de sınırsız yetkiler verilmişti. İnsanlıktan çıkmış tiplerdi hepsi.

Gözaltına alınanlar nasıl bir uygulamadan geçiriliyordu?

Siyasi olarak gördüklerini MIT'e havale ediyorlardı. Herkes her şeyi biliyordu, ama yazıya döküldüğünde kimse bir şey bilmiyordu. Ağustosta PKK tarafından ilk saldırı gerçekleştirildi. Ondan sonra nokta operasyonlarında büyük bir artış oldu. Artık hedef belliydi. Karakoçan'da bir köy muhtarının ihbarı üzerine ilk kez PKK operasyonu gerçekleştirildi. 9 er ölmüştü, ama bize çatışmada öldürüldükleri söylenmedi. Zeo (askeri bir araç) devrilmesi sonucu öldükleri bildirildi. Bir yerde silah patlamışsa, ellerindeki listeye göre köylere gidip rasgele insanları toplayıp getiriyorlardı. Bu insanlar tesadüfen bir kez daha gözaltına alınmışsa, otomatik olarak zanlı pozisyonuna alınıyorlardı. Onun için bir kez alınanlar, bir daha oraya düşmek istemiyordu. Çünkü gözaltı, 90 gün demekti.

Döverken, dengesiz vuruyorlardı. Ben Albaya, neden bu cahilleri seçtiklerini sordum; o da bana, 'Akıllı insan bu işleri yapamaz' demişti

İnsanlar oraya düşmektense ölmeyi tercih ediyordu. Koşullar çok ağır ve kötüydü. O dönem Diyarbakır'dan da haber geliyordu. Baskılar halk üzerinde büyük etkiler yarattı. Çok yaşlı bir adam gözaltına alınmıştı. Adamın, "Ben bir daha buraya düşmem; ya dağa çıkarım ya da buraları terk ederim" demesinden çok etkilenmiştim. İnsanların gözaltına alınışları ve çıkışlarındaki durumları, ne tür işkenceler gördüğünün bir aynasıydı.

Tutukluların naklinde görev alıyordum. Teslim Koç diye biri çatışmada yakalanmıştı ve çok ağır işkenceden geçirilmişti. Zaten işkence yapan askerler de, Koç'a yaptıkları işkenceleri itiraf ediyorlardı. Onu cezaevine götürdüğümde, gözlerimin önünde bir "hoş geldin dayağı"ndan geçirdiler. Benim çok zoruma gitmişti.

Kendi aralarında nasıl işkence yaptıklarına dair sohbetlere hiç tanık oldunuz mu?

Her akşam orduevinin arka bahçesinde futbol maçı ya da sinema filmi anlatır gibi işkence sohbetleri yapılıyordu. Bu birimden sorumlu olanlar, "Bugün de konuşmadı" gibi sözler sarf ediyordu. Bir insanı dövdüklerinde bile cehaletleri gözler önüne seriliyordu. Döverken, dengesiz vuruyorlardı. Ben Albaya, neden bu cahilleri seçtiklerini sordum; o da bana, "Akıllı insan bu işleri yapamaz" demişti. Yine Tuncelili bir aileyi gözaltına almışlardı. Bunları kışın ortasında soğuk su şokuna tuttuklarını gördüm. Elazığ'ın soğuğu çok ağır olmasına rağmen bu insanlara soğuk suyla işkence yapıyorlardı. Hasta olmayanlar bile oradan çıktıktan sonra hasta oluyordu.

İşkence politikaları ve tartışmalarına tel örgünün bu tarafında şahit oldum. Psikolojik olarak buna katlanmak benim için çok zordu. Bir taraftan hep sürekli yargılanmak ve tel örgünün diğer tarafına geçmek korkusu vardı, diğer taraftan ise bu tür konuşmalar içinde yer almak, anlatılması çok ağır bir durum. O dönem ordu, polisten daha temizdi. Narkotik şubede çalışanların uyuşturucuyla bağı vardı. Fuhuş masası polisleri, fuhuş olaylarında bir şekilde yer alıyordu. Ardından polisin bu pislikleri, askerleri de etkiledi. Savaşın temiz yanı hiçbir zaman olamaz.

Sizin gibi siyasi görüşü olanlara yaklaşımlar nasıldı, fark ediliyor muydunuz?

Ben o dönem eğitim zayiatının ne demek olduğunu öğrendim. Askeri mekanizma içerisinde sivil yaşamı da siyasal eğilimlerinden dolayı fişlenmiş askerlere, "Seni öldürürüz, ama sen eğitim zayiatı olursun" denildiğine şahit oldum. Örneğin Bedri Bilge isminde bir savcı arkadaş vardı. Askerliğinin bitmesine iki ay kala bu şekilde öldürüldü. Gözaltına alıp kayıtlara geçirmemeyi öğrendim. Operasyon yapan birlikler, kafasına göre topladıkları insanları kayda geçirmiyordu. İşkencede ölse, kayda geçmemiş oluyor. Ama ölmeyecek olanları bir süre sonra kayda geçiriyorlardı. Keyfilik had safhadaydı ve bunlar insan yaşamında belirleyici oluyordu.

Askerlik bittikten sonra nasıl bir psikoloji içine girdiniz?

Askerliği bitirir bitirmez, nasıl ki gözaltındakiler "ben bir daha buraya dönmem" dediyse, ben de "bir daha buralara dönmem" diyerek Türkiye'yi terk ettim. "Ya ölürüm ya da kaçarım" dedim ve kaçtım. 20 yıldır Türkiye'den uzak yaşıyorum. Ama bunun yarattığı etkilerden büyük oranda etkilendim. 12 Eylül'ün yarattığı toplumsal tahribat şokunu halen yaşıyorum. Toplumu lime lime ettiler. Devletin sağlaması gereken güvenceyi insanlar örgütlerde buldu. Devlet, solu tasfiye etti. Solsuz bir toplumun sonucu böyle oldu. Sol, bir kültür taşıyıcısıydı, ama bunun yerine insanları açlığa mahkum ettiler. Kültür katliamı gerçekleşti. Sol tasfiye edildi ve İslami hareket güçlendirildi. Sonucu şimdi ortada. Solun yerini marjinal kesimler doldurdu. *SÜRECEK*

Afganistan'a 3 helikopter

Türkiye üç nakliye helikopterini ay sonuna kadar Afganistan'da görevli ISAF'ın hizmetine gönderecek. Helikopterlerin bakımını da bölgede aynı helikopterleri kullanan Almanya ile ABD üstlenecek. Helikopterlerin görev alanı da Kabil ve çevresiyle sınırlı olacak. Ankara geçen aralık ayında, Afganistan'daki ISAF istikrar gücüne katkı amacıyla 3 nakliye helikopteri göndermeyi taahhüt etmişti. Helikopterlerin nakliye masraflarını üstlenen Washington sözünü yerine getirmeyince, Ankara helikopterleri gönderme kararını askıya almıştı. Uzun bir müzakerenin ardından helikopterlerin bakımı ve nakliyesi konuşunda anlaşma sağlandı. Bu çerçevede, Ankara'nın Afganistan'ın başkenti Kabil'e göndereceği helikopterlerin nakliye masrafını Lüksemburg üstlenecek. ANKARA

Çeçenistan'da seçim yakın

Çeçenistan'ın Rusya yanlısı Devlet Başkanı Ahmed Kadirov'un bombalı bir suikastle 9 Mayıs günü öldürülmesi üzerine boşalan makam için 29 Mayıs günü seçim yapılacağı açıklandı. Bu görev, Rusya siyasi sahnesinin en tehlikeli görevlerinden biri. Çeçenistan'in son dört devlet başkanından üçü öldürüldü. Dördündüncüsü de Rus yetkililerden kaçtığı için ülkesi dışında yaşıyor. Ahmed Kadirov, en son öldürülen Çeçen devlet başkanıydı. Devlet başkanlığı için şu ana kadar sadece Grozni kentinin eski Belediye Başkanı Bislan Gantimorov adaylığını koymayı düşündüğünü açıkladı. Moskova yanlısı Çeçen yönetimi içindeki bazı yetkililer ise, Kadirov'un oğlu Ramazan Kadirov'u destekliyor. MOSKOVA

Bush'un desteği azalıyor

ABD'de son yapılan anketler, ABD Başkanı George Bush'un, göreve geldiğinden bu yana en düşük destek oranına sahip olduğunu ortaya koyarken, bu anketler bazılarına göre, 2 Kasım'daki başkanlık seçimlerinde Bush'un kazanamayabileceğine işaret ediyor. ABC-Washington Post tarafından 20-23 Mayıs tarihleri arasında yapılan ankete göre, halkın yüzde 46'sı Bush'a destek verirken, bu desteğin, özellikle Ebu Garib Hapishanesi'ndeki işkence skandalının ardından düştüğü yönünde yorumlar yapılıyor. Ancak bu durumun, Bush'un Demokrat Partili rakibi Senatör John Kerry'nin işine de çok yaramadığı görülüyor. Aynı ankette Kerry'ye destek de yüzde 46'da kaldı. Yüzde 4, Yeşiller Partisi'nin eski başkanı Ralph Nader'e destek verirken, yüzde 4 ise kararsız olduğunu belirtti. WASHINGTON

İtalya'da yargıçlar grevde

İtalya'da Başbakan Silvio Berlusconi ve yargı arasındaki sürtüşme büyüyor. Ülkede sulh yargıçları 3 günlük greve başladı. Hukukçular, hükümetin gündeme getirdiği yeni yargı reformunun, bağımsızlıklarına gölge düşürdüğünü; kariyelerini engellediğini; ve ağır aksak işleyişiyle kötü bir şöhrete sahip olan İtalyan hukuk sisteminin hızlandırılması konusunda hiçbir yenilik getirmediğini söyledi. Berlusconi hükümetinin İtalyan hukuk sisteminde önerdiği değişiklik, sulh hakimlerinin, savcılık mı yoksa yargıçlık makamında mı kalacakları konusunda kesin bir karar vermelerini ve bu kararın geri dönüşü olmayacağını öngörüyor. ROMA

DÜNYACA ÜNLÜ FİLOZOF NOAM CHOMSKY, BUSH POLİTİKALARINI DEĞERLENDİRDİ:

Bush doktrini yeni değil

Muhalif kimliği ile tanınan Chomsky, Bush politikalarını eleştirerek, Irak işgali ile bu politikaların giderek aşırılaştığını vurguladı

BASRİ ASLAN - MHA

Noam Chomsky BBC'ye verdiği röportajda, "Bush Doktrini" olarak adlandırılan planların yeni bir şey olmadığını, sadece aşırı bir hale dönüştürüldüğünü söyledi.

Chomsky dünya tarihinde yeni bir sayfa açan 11 Eylül saldırıları ile ilgili olarak saldırının 11 Eylül'de yapılması gerçeğinin risk analizlerini değiştirmediğini söyleyerek, "1993'te, benzer gruplar, ABD'de eğitim alan Cihad, daha iyi bir planlama ile Dünya Ticaret Merkezi'ni uçurmaya çok yaklaşmışlardı. Onlar olasılıkla on binlerce insanı öldürmüş olacaktı. O zamandan bu yana bunun olası olduğu biliniyordu. Nitekim 90'lar sonunda bunun tekniki olarak yapılacağı tahmin ediliyordu; sizin yapacağınız şey polis işi. Polis çalışması terörist hareketleri durdurmanın yoluydu ve bu başarıldı" dedi.

Chomsky, ABD'nin kendi düşmanını kendisinin yarattığı konusunda, terörizm konusunda uzman olan herkesin hemfikir olduğunu belirtti.

Irak işgalinin El Kaide stili terörü artıracağını vurgulayan dünyaca ünlü filozof, bunun tüm haberalma ajanslarındaki uzmanlarca önceden belirtildiğini ve sonucunda aynısı olduğunu ifade etti.

Chomsky, Bush'un Irak işgalinin kendi için bir değeri olduğunu, bu değerin ise Irak'taki güçlü enerji kaynakları ile bağlantılı olduğunu belirtti ve "Bush'un amacı bu dünyanın enerji üreten bölgesinin kalbinde ekonomik olarak bağımlı hale getirilmiş müşteri bir devlette bir askeri üssü kurmaktır" dedi.

Irak halkının içinde bulunduğu duruma değinen Chomsky, "Onlar iki zalim rejimden kurtuldular, biri tartışmalarda tahmin edilen diğeri ise düşündürülmediğimiz. Bu iki zalim rejim, yüz binlerce insanını öldürdüğü toplumun mahvına yol açan ve halkı zorla kendisine bağımlı hale getiren Saddam Hüseyin'in kendisi ve ABD-İngiltere yaptırımları. Şimdi yaptırımlar, bir saldırı olmaksızın toplumu mahvetmekten daha çok, besbelli silahlara dönüşmüş olabilir. Eğer bu olmuş ise Irak halkının Saddam Hüseyin'i ABD ve İngiltere tarafından desteklenen canavar ruhlu liderlerde olduğu gibi benzer bir yol ile benzer bir sona yollaması asla mümkün değil. Ceausescu, Suharto, Duvalier, Marcos, onların uzun listesinde var olanlar. Aslında Irak'ı en iyi bilen Batılılar bunu öteden beri tahmin ediyorlardı" açıklamasını yaptı.

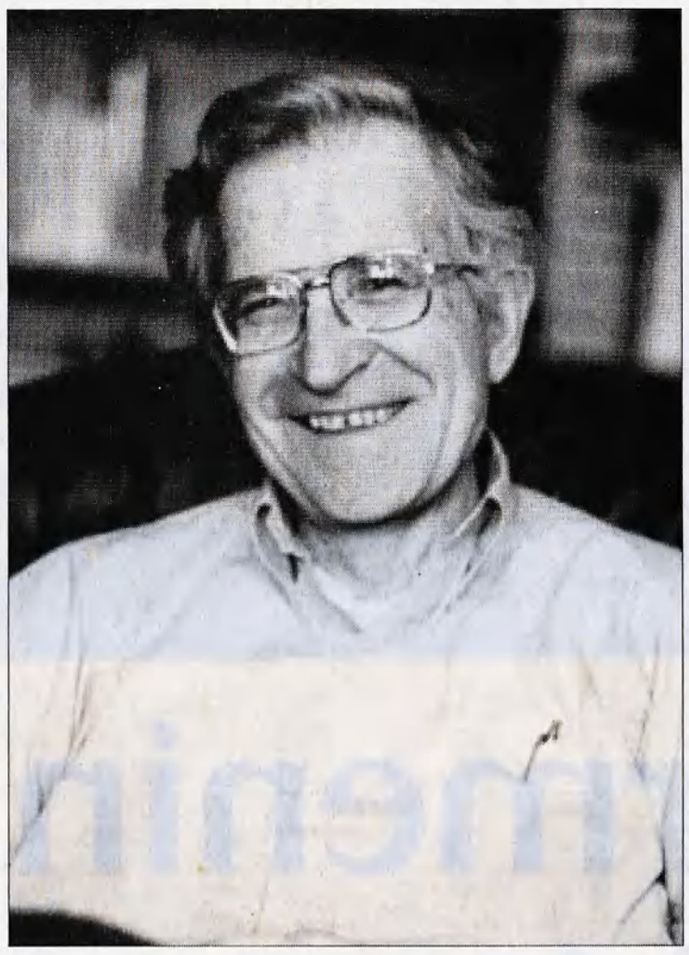

Chomsky, ABD'nin egemenlik kurmak istediği birçok ülkenin, bu egemenlikten kurtulmak ve özgür olmak istediğini söyledi.

'ABD itaatliği yaydı'

Chomsky kendisine yöneltilen, "Eğer bir birey için liberal bir demokraside yaşaması tercih edilebilseydi, demokrasi değerlerinin yayılması ile kazanılacak bir yarar olur muydu?" sorunsunu, "Bu bana Gandi'ye bir defasında Batı uygarlığı sorulduğunda, 'ne düşünüyorsunuz sorusunu' hatırlattı. Bu iyi bir fikir olacak. Gerçekte liberal demokrasinin değerlerini yaymak iyi bir fikir olacaktı. Fakat bu ABD ile İngiltere'nin yapmaya çalıştıkları değil. Onların geçmişte yaptıkları da değildi. Onların egemenliklerinin altındaki bölgelere bakalım. Onlar liberal demokrasiyi yaymadı. Yaydıkları bağımlılık ve itaat oldu. Bundan başka iyi biliniyor ki bu da Ortadoğu'da ABD politikasına büyük bir karşı koyuşun sebebini oluşturuyor. Aslında bu 1950'lerde biliniyordu" şeklinde cevapladı.

'Özgür olmak istiyorlar'

ABD'nin kapsamında Merkezi Amerika gibi, Karayipler gibi birçok ülke olduğunu belirten Chomsky, bu ülkelerin Amerika'nın egemenliğinden kurtulmayı, özgür olabilmeyi dilediklerini kaydederek, "Bizler orada ne olduğuna çok fazla dikkat göstermiyoruz ama onlar dikkat ediyor. 1980'lerde Reagan döneminde yüz binlerce insan Merkezi Amerika'da katledildi. ABD, Nikaragua'ya karşı kitlesel bir terörist saldırı gerçekleştirdi. Onlar bir başpiskoposa suikast yaptı ve 6 en önemli Cizvit entelektüelini öldürdü. Bu El Salvador'un içinde. Bu gaddarca bir dönemdi" dedi.

'İngiltere seçim yaptı'

Ropörtajında ABD ve İngiltere arasındaki ilişkiye de değinen Chomsky, "1940'larda, İngiltere bir karar vermek zorundaydı. İngiltere büyük dünya gücü idi. Gerçi dünyanın diğer en zengin ülkesi olan ABD büyük aktör olarak küresel sahnede yoktu, bölgesel olma dışında. İkinci Dünya Savaşı ile birlikte açık olarak ABD en baskın güç olmaya başladı. İngiltere bir seçim yapmak zorunda idi. En sonunda bağımsızlığa giden bir Avrupa'nın parçası mı olacaktı yoksa ABD'nin Dışişleri Bakanlığı'nın çağırdığı kıdemce düşük ortağı mı olacaktı? İngiltere zorunlu olarak seçimini ABD'ye ortak olmaktan yaptı. Küba füze krizi örneğin, siz gizliliği kaldırılmış kayıtlara bakın, onlar İngiltere'ye tümüyle aşağılayıcı bir tutum takındı. Harold McMillan'a bile ne olduğu konusunda bilgi verilmedi ve İngiltere'nin varlığı orta yerde kaldı. Bu tehlikeli idi. Bir yüksek yetkili -olasılıkla Dea[illegible] Atchers ve onun kimliği saptanamadı- İngiltere'yi anlatımında 'Bizim teğmen, modaya uygun deyişle ortak' diye tanımlıyor. Ne ala, İngiltere moda sözcüğü duymaktan hoşlanıyor, fakat patronlar gerçek kelimeyi kullanır. Bunlar İngiltere'nin yapmak zorunda kaldığı seçimler. Ben, söyleyemediğimi; Blair'in niçin karar verdiğini kastediyorum" dedi. FRANKFURT

Dominik Cumhuriyeti ve Haiti sele teslim oldu

Dominik Cumhuriyeti ve Haiti'de meydana gelen sellerde 188 kişi yaşamını yitirdi

Dominik Cumhuriyeti'nde şiddetli yağışlar sonucu meydana gelen sellerde 130 kişinin öldüğü, yaklaşık 200 kişinin ise kayıp olduğu bildirildi. Kayıpların durumundan endişe ediliyor.

200 kilometre uzaktaki başkent Santa Domingo'dan bölgeye yaklaşık 300 asker ve 25 ambulans gönderildi.

Ulusal Acil Durum Komisyonu Başkanı Radhames Lora Salcedo, şimdiye kadar yapılan tespitlere göre, batıdaki Jimani kasabasında 40, yağışların etkili olduğu diğer bölgelerde ise 90 kişinin öldüğünü söyledi. Salcedo, yağışlar nedeniyle akarsu yataklarının taştığını, yüzlerce evin yıkıldığını veya hasar gördüğünü ifade etti.

Haiti'de bilanço: 58 ölü

Bu arada Haiti'nin kuzeydoğusun bulunan Fonds Verette' de de yağışların neden olduğu selden en az 58 kişi yaşamını yitirdi.

Sivil savunma yetkilileri tarafından yapılan açıklamada, Haiti sınırı yakınlarındaki Jimani'de şimdiye kadar 23 kişinin cesedinin bulunduğu, 100 kadar kişinin de kayıp olduğu bildirildi. Bir AP muhabiri ise, bölgede 100 kadar ceset gördüğünü aktardı.

Yetkililer, hava kuvvetleri helikopterlerinden kaynağı Haiti'de olan Solie Nehri üzerinde yüzen cesetlerin görüldüğünü açıklarken, hava tahmincileri, bölgedeki yağışın 2 gün daha süreceğini belirttiler. SANTA DOMİNGO

Güney Kıbrıs'a 235 milyon Euro kredi

Avrupa Yatırım Bankası (AYB) Güney Kıbrıs'a 235 milyon Euro kredi verdiğini açıkladı.

AYB, "Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliği'ne katılımından sonra ilk kredi sözleşmelerinin imzalandığını" bildirerek, verilen kredinin enerji, çevre ve enformasyon teknolojisi alanlarında kullanılacağını duyurdu.

Açıklamada, kredinin 100 milyon Euroluk bölümünün, Lefkoşa'nın, Güney kesiminde atık su ve arıtma tesislerine ilişkin bir projede kullanılacağı, 35 milyon Euro'nun Maliye Bakanlığı tarafından bilgisayar sisteminin geliştirilmesi amacıyla değerlendirileceği bildirildi.

Kredinin 100 milyon Euroluk bölümünün de Elektrik İdaresi tarafından Vasilikos Elektrik Santralı'nın geliştirilmesine ilişkin bir projede kullanılacağı kaydedildi.

Roma Anlaşması çerçevesinde kurulan ve hissedarlarını AB üyesi ülkelerin oluşturduğu AYB'nin Yönetim Kurulu'nda bu ülkelerin maliye bakanları yer alıyor. Merkezi Lüksemburg'da bulunan AYB, Avrupa Birliği'nin finans pazarlarının gelişmesi amacıyla mali, ekonomik, teknik ve çevresel projelere iyi koşullarda kredi temin ediyor. LÜKSEMBURG

ANALİZ

KAMİZ CEBRAİLOV - MHA

Rusya Ortadoğu'da kaybettiklerinin peşinde

ABD'nin Irak müdahalesi sonrası gelişmelerin Washington yönetiminin beklentileri doğrultusunda seyretmemesi nedeniyle Moskova bölgede kaybettiği etkinliğini yeniden kazanma umudunda.

Felluce'de çatışmaların patlak vermesi, Şiilerin başkaldırısı, işkence skandalları, işgal güçlerinin pozisyonunu Irak'ta ve tüm Arap dünyasında zora sokması, bölgede geç de olsa söz sahibi olmak isteyen Rusya'yı umutlandırdı.

Irak'ın işgalinden bu yana Rusya en azından bölgedeki varlığını, kalkınma sürecine katılmayla korumaya çalıştı. Enerji sektörünün kalkınmasıyla uğraşan 500 aşkın Rus uzman, Irak'taki varlığını zaman zaman bu ülkeden çeşitli yöntemlerle çıkarılmaya çalışılsa da sürdürüyor.

Baştan beri ABD'nin Irak işgaline aktif destek veren ve birlikte hareket eden bazı güçlerin, Irak'ta karşılaştıkları direniş sonucunda tutum değiştirmesi ve hatta bazı devletlerin askeri gücünü Irak'tan çekmesi çeşitli çözüm arayışlarını gündeme getirdi. Bu çerçevede Rusya'nın Irak sorunun çözümü için uluslararası konferans önerisi AB tarafından destek gördü.

Öte yandan 30 Haziran'da Irak'taki geçici yönetimin görev süresinin dolması ve ülke yönetiminin yerel güçlere bırakılması yaklaştıkça alternatif çözüm arayışları da hız kazandı. Uluslararası konferans önerisinin kabul görmesinden sonra, Irakta önceliğin BM'ye verilmesi dayatmalarını sürdürmekle birlikte Rusya, Arap Birliği devletlerini kendi yanına çekme çabalarını güçlendirdi.

Bu bakımdan Kremlin Tunus'ta gerçekleştirilen Arap zirvesini Ortadoğu'da güç dengesini değiştirebilecek bir fırsat olarak değerlendirdi. Putin'in toplantıya gönderdiği özel mesajında bu arayış açıkça görülmektedir.

Putin gönderdiği mesajında, Arap zirvesinin mevcut sancılı süreçte Ortadoğu'daki gelişmelere olumlu etki yapacağını dile getirdi. Kremlin basın sözcülüğünden yapılan açıklamaya göre Putin'in Arap zirvesi katılımcılarına gönderdiği özel mesajda şu konulara yer verildi.

'Yol Haritası' uygulanmalı

Putin, gönderdiği mektupta, zirveden umutlu olduğunu dile getirerek, "Ortadoğu'da ağır sorunlara ve dramatik olaylara sahne olduğu bir süreçte toplantınız gerçekleşmektedir. İnanıyoruz ki, alacağınız kararlar bölgedeki gelişmelere ciddi ve olumlu etkide bulunacaktır. Öncelikli olarak Rusya'yı, İsrail-Filistin sorununun çözümü için her iki tarafın kabul ettiği ve uluslararası hukuki statüye sahip "Yol Haritası'nın uzun süredir pratikte uygulanmaması rahatsız etmektedir" diyerek, durumun sağlamlaştırılması için alternatifsiz çözüm programı olan "Yol Haritası"nın hayata geçirilmesi sürecinin başlatılmasını istedi.

Golan Tepeleri Suriye'ye geri verilmeli

Ayrıca Putin barış sürecinin Suriye, Lübnan ayağına değinerek bu yöndeki uzun süreli durgunluğun aşılmasından yana olduklarının altını çizdi. Suriye ile İsrail arasındaki çözümsüzlüğün kilit noktasına da değinen Putin "Golan Tepeleri Suriye'ye geri verilmedikçe ve İsrail ile Lübnan arasındaki kalıcı çözüme ulaşılmadıkça Ortadoğu'da tam bir çözümden bahsetmek mümkün değil" dedi.

Irak'ın toprak bütünlüğü korunmalı

Arap zirvesine gönderdiği mektupta Irak'ı da ele alan Putin mevcut durumun sürdürülmesinin bölgedeki çözümsüzlüğün önemli etkenlerinden birisi olduğunu belirterek, "Irak'taki sorunun çözümünde BM'ye öncelikli rolün verilmesi gerekiyor" diyerek, Moskova'nın resmi görüşünü bir kez daha dile getirdi. "Irak'taki işgal sürecinin bitmesinden sonra ülkenin kalkındırılmasında Iraklıların temel partneri BM olmalıdır" diyen Putin, Rusya da, Arap ülkeleri gibi Irak'ın geleceğini bağımsız, demokratik gelişmekte olan komşularıyla barış içinde yaşayan bir devlet olarak görmekte ve Irak'taki tüm etnik ve dini azınlıkların hak ve özgürlüklerinin sağlanmasıyla kesinlikle toprak bütünlüğünün korunmasından yana olduğunun altını çizdi. MOSKOVA

IRAK'TAKİ KÖTÜ GİDİŞAT, BUSH YÖNETİMİNİ VE BM'Yİ HAREKETE GEÇİRDİ

Dört elle sarıldılar

ABD Başkanı Bush, Irak için 5 maddelik bir plan sunarken, BM Güvenlik Konseyi'nin yeni karar tasarısı tartışma yarattı

Irak'ta Ebu Garib Cezaevi'ndeki işkence skandalı nedeniyle anketlerdeki desteği yüzde 50'nin altına düşen ABD Başkanı George Bush, televizyonlardan canlı yayınlanan konuşmasında, Irak'ın geleceğine ilişkin 5 maddelik bir plan açıkladı. Bush, Pennsylvania eyaletindeki Kara Harp Akademisi'nde yaptığı konuşmada, Irak planının maddelerini, 30 Haziran'da geçici Irak hükümetine egemenliğin tam devri, Irak'ta istikrar ve güvenliğin kurulmasına yardım, Irak'ın altyapısının yeniden inşası, daha fazla uluslararası desteği cesaretlendirmek ve Irak'ta özgür, ulusal seçimlere doğru gidilmesi olarak özetledi.

ABD Başkanı, Irak'ta asıl yönetimi belirleyecek ulusal seçimlerin ise gelecek yıl ocak ayını geçmeden yapılmasının hedeflendiğini açıkladı. Bush'un bu konuşmasının, 30 Haziran'daki yönetim devrine kadar Irak konusunda haftalık olarak yapacağı beş konuşmanın ilki olduğu bildiriliyor.

BM'ye karar tasarısı

Bu arada, Bush'un konuşmasından birkaç saat önce Amerika ve İngiltere, Birleşmiş Milletler'de, geçici Irak hükümetinin tam egemenliğe sahip olmasını öngören bir karar tasarısı sundu. Tasarıda, ABD liderliğindeki çokuluslu gücün Irak'ta bir yıl daha kalması öngörülüyor ancak bu gücün Irak'tan ne zaman çıkacağı belirtilmiyor. Washington ve Londra, 30 Haziran'da Irak'ta egemenliğin devredileceği yeni hükümeti tanıyacak bir Konsey kararı çıkarılmasını istiyor. ABD ve İngiltere, kararın; egemenliğin devrinden sonra Irak'ta asker bulundurmaya izin vermesini de talep ediyor. Iki ülkenin talepleri arasında, askerlerine dokunulmazlık sağlanması da bulunuyor.

Yeni tasarı tartışılıyor

ABD ve İngiltere'nin, Irak'ta egemenliğin devriyle ilgili yeni karar tasarısını BM Güvenlik Konseyi'ne sunmasının ardından tartışmalar başladı. Irak Geçici Yönetim Konseyi (GYK), tasarının beklentileri karşılamadığını açıklarken, Fransa da tasarının düzeltilmesi gerektiğini belirtti. Polonya ise tasarıya destek verdi.

Öte yandan, GYK Başkanı Gazi Acil El Yaver, ABD ve İngiltere'nin BM Güvenlik Konseyi'ne sunduğu yeni karar tasarısının beklentileri karşılamadığını söyledi. GYK Başkanı El Yaver, kendilerinin bildirdiği unsurların da tasarının nihai şekline konacağını umduklarını söyledi, ancak başka ayrıntı vermedi. El Yaver, ABD Başkanı George Bush'un, işgalin beklendiği gibi 30 Haziran'da sona ereceğini açıklamasından memnun olduklarını ifade etti.

Fransa: Tasarı tartışmalı

Fransa Dışişleri Bakanı Michel Barnier, yeni tasarının tartışmalı olduğunu ve düzeltilmesi gerektiğini söyledi. Barnier, dün Le Figaro gazetesinde yayımlanan demecinde, BM tasarısı oylanmadan önce, işbaşına gelecek hükümetin "temsil durumunu tetkik" amacıyla Irak'ta ilgili tarafların katılımıyla bir yuvarlak masa toplantısı düzenlenmesini önerdi. Irak'taki çokuluslu askeri gücün bir bölümünün komutasını üstlenen ve bu ülkede 2 bin 400 askeri bulunan Polonya, önceki akşam BM Güvenlik Konseyi'ne sunulan yeni Irak tasarısına destek verdi. Polonya Dışişleri Bakanı Wlodzimierz Cimoszewicz, planın Irak'ta siyasi değişikliğe büyük önem vermesinden memnun olduklarını söyledi. Cimoszewicz, "Irak yetkililerinin onaylaması durumunda, öyle görünüyor ki hiç kimse istikrarlaştırıcı ve güvenliği garanti altına alıcı rolü konusunda koalisyon güçlerinin yerini alamaz, ama başkalarının da bu görevin yerine getirilmesine katılması çok önemli" diye konuştu.

Çin: İnceliyoruz

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Liu Jianchao ise, tasarıyı dikkatle incelediklerini belirtti. Sözcü, "Çin'in uluslararası güce katılıp katılmayacağı hakkında konuşmak için çok erken" dedi. BM Güvenlik Konseyi'nin daimi üyelerinden Çin, ABD'nin Irak'ta savaş başlatmasına karşı çıkmıştı. Çin yönetimi, Irak'ta egemenliğin bir an evvel Iraklılara teslim edilmesinde ısrar ediyor.

Rusya: Çalışılmalı

Rusya ABD ve İngiltere tarafından Konsey'e sunulan, Irak'ta egemenliğin devriyle ilgili tasarının birçok soruyu yanıtsız bıraktığını belirterek, üzerinde daha fazla çalışılmasını istedi. Rusya Dışişleri Bakanlığı'ndan bir yetkili, Interfaks'a yaptığı açıklamada, "Güvenlik Konseyi'ndeki tasarının değerlendirilmesi safhasının henüz başındayız" dedi. Yetkili, tasarıda, Rusya ve diğer Güvenlik Konseyi üyesi ülkeler için cevaplandırılması gereken çok soru bulunduğunu vurgulayarak, belge üzerinde daha fazla çalışılması gerektiğini söyledi. Washington, BM Irak Özel Temsilcisi Lakhdar Brahimi yeni geçici hükümeti açıklayana kadar karar tasarısının oylanmasında ısrarcı olmayacak. WASHINGTON

George Bush

Koltuğu tehlikede

Irak'ta kargaşa ve belirsizlik ortamı sürerken, ABD Başkanı George Bush anketlerde tepetaklak gidiyor. Bush'un Irak politikalarına aldığı halk desteği üçte bire kadar düşerken, Washington'da artık, 2 Kasım başkanlık seçimini Bush'un kaybedebileceğinden bahsediliyor. Bush'un anketlerde aldığı destek oranları alarm verirken, Washington kulislerinde, kasımda yapılacak başkanlık seçimini Demokrat John Kerry'nin kazanabileceği konuşuluyor. CBS televizyonunun anketi, Bush'a verilen desteğin tarihin en düşük düzeyine indiğini gösterdi. Bush'un Irak politikasının aldığı destek oranı yüzde 34'e, yani üçte bire kadar indi. Karşı çıkanların oranının ise yüzde 61 olduğu açıklandı.

Bush müjdesi: Ebu Garib'i yıkacağız!

Bush önceki gün yaptığı konuşma sırasında, Irak'ta yeni bir dönemin başlamakta olduğunu göstermek için, son hapishane skandalının yaşandığı Ebu Garib Cezaevi'nin yıkılacağını ve bunun yeni dönemin başlangıç sembolü olacağını söyledi. Bush, yeni inşa edilecek hapishanenin masraflarının ABD tarafından karşılanacağını bildirdi. Bu arada, ABD askerleri tarafından Iraklı esirlere yapılan işkencelere sahne olan Bağdat'taki Ebu Garib Cezaevi'nden 14 esir daha salıverildi. Bırakılan esirler kendilerine de işkence yapıldığını açıkladı. Mahkumlar, el ve ayaklarının zincirle bağlandığını, günlerce zincirli halde hücrelerde tutulduklarını söyledi. Bu arada, Irak'ta, aralarında işkence skandalının patlak verdiği Ebu Garib'in de bulunduğu cezaevlerinin komutanı Tuğgeneral Janis Karpinski açığa alındı. Öte yandan, Pentagon, Sanchez'i Irak'tan çekmeyi planlıyor. Amerikan Savunma Bakanlığı'nın (Pentagon) Irak'taki Amerikan güçlerinin komutanı Korgeneral Ricardo Sanchez'i Irak'tan çekmeyi planladığı bildirildi.

ÇEVİRİ ■ ABDULVAHAP BADRAKHAN

Washington'daki radikal caniler bunu, Arap bölünmüşlüğünün kanıtı ve bölgeye baskı yapmaya ve insanlarıyla alay etmeye devam etmeye bir davet olarak yorumluyorlar.

Hayata geçirilmeyen kelimeler

Gazze'deki, özellikle de Refah'taki insanların Arap zirvesi tarafından yayınlanmış bir sonuç deklarasyonuna daha ihtiyaçları yok. Bu, onlar için kağıttaki bir parça mürekkepten daha fazlası değil. Iraklılar, bu deklarayondaki birkaç satır olmadan da yapabilirler. Kuşkusuz kendilerine şunu soruyorlardır: Araplar bizlerin acılarına son vermek ve bizleri ölüm ve yıkım girdabından kurtarmak için ne yapabilirler? Sorunun cevabı açık görünüyor; Filistin davası Arapların elinde değil de, onu istediği yöne çeken Şaron'un elinde olduğu sürece hiçbir şey yapamazlar. Irak sorunu ise, onu yönetmek ve sorunlarını çözmek için elinden gelen her ahmaklığı ardına koymayan Amerikan işgal güçlerinin elinde.

Kimse durumun hassasiyetinden ve temkinli olmak gerektiğinden kuşku duymuyor; bununla beraber, özellikle ümmetin sorunlarını tartışmanın, pratik düzeyde bir anlamı olması ve retorikten daha etkili olması gerekiyor. Araplar, başkalarının kendilerine saygı duymasını başaramadıkları durumlarda, kendi duruşlarını açıklayamadılar. Onların konumları, İsrail'in suçluluğunu bastırmaya, Amerikan takıntısına bir anlam kazandırmaya ya da Iraklılar ve Filistinliler açısından elle tutulur değişiklikler gerçekleştirmeye yetmiyor. Tam tersine, İsrail'deki bu suçlular Arapların tutumlarını, onların güçsüzlüğünün bir kanıtı ve kendi gözü dönmüş kasaplıkları için bir cesaretlendirme olarak görüyor. Washington'daki radikal caniler bunu, Arap bölünmüşlüğünün kanıtı ve bölgeye baskı yapmaya ve insanlarıyla alay etmeye devam etmeye bir davet olarak yorumluyorlar.

İsrail'in ölüm ve yıkım makinesi ile Arapların bir araya gelip hâlâ barış girişimlerinde ve "Yol Haritası"nda kararlı olduklarını söylemelerinin ne anlamı var? Amerikan ordusunun Irak'taki suçlarına ve vandalizmine devam etmesi ile kastedilen ne? Sanki son bir yılda Irak'ta neler olup bittiğine dair hiçbir şey bilmiyorlarmış gibi, Arapların sadece vadedilen günde yetki devrinde bulunulmasını talep ettikleri olgusuyla ne kastediliyor? Sanki yetki devri, işgalin kamufle olmuş halde devam etmesini sağlamıyor da, sorunla bir çözüm getiriyormuş gibi. Arap topluluğunun ya söyleyecek sözü ve sesi vardır ya da bu grup marjinal ve değersizdir. Ya Araplar karşılığında bir şeyler elde etmek amacıyla ABD'ye feragatlerde bulunuyorlar ya da ABD bu feragatleri elde etmek amacıyla Araplara bastırıyor ve ardından görevlerini ve sorumluluklarını inkar ediyor. Her nasılsa, Araplar, bu hayalkırıklıklarının tutsağı olmuş durumdalar ve artık kendi haklarını, uluslarını ve istikrarlarını savunacak yürekleri kalmamış halde.

Beyrut zirvesinde Araplar bir barış inisiyatifi sundular ve bunun karşılığı İsrail'in Batı Şeria'yı işgal etmesi oldu. Amerikalılar bu inisiyatife, işgali destekleyerek ve onu aklayarak yanıt verdiler. Tunus'taki zirveden önce, İsrail ordusu, Batı Şeria'da bir askeri operasyon başlattı ve George Bush'un da sınırsız desteğinden cesaret alarak, zirve boyunca da Filistinlilerin evlerini yıkmaya, bombalamaya ve onları öldürmeye devam etti. Bütün bu insani felaketlere temkinli yaklaşan Araplar, bütün niyetlerine rağmen, bu suçların "göz yumucusu" olarak görünüyorlar. Kesin olan şu ki, Şaron aşırılıklarını, onların beceriksizliklerini göstermek ve onları niceliksel açıdan umursamaz olarak takdim etmek için özellikle Arap zirvesinin olduğu zamanlara denk getiriyor.

Araplar Şaron'un gaddarlığına yanıt olarak ellerindeki tek şeyin "barış inisiyatifi" olduğunu söylediklerinde bu, Bush nezdinde, sanki Filistin halkının korunması onlar için hiçbir şey ifade etmiyormuş, onlar da hiçbir şey talep etmiyorlarmış anlamına geliyor. Araplar, Irak'taki duruma ilişkin görüşlerini sürekli yetki devri ile özetledikleri bu, Arapların Irak'a ilişkin bir "görüşlerinin" olmadığı, Irak halkına söyleyecek hiçbir şeyleri olmadığı ve Araplar ile Irak halkı arasında özel bir bağ olmadığı anlamına geliyor. Arapların başı dertte ve içinde bulundukları ikilem her Arap zirvesinden sonra daha da vahimleşiyor. Benimsenilen tutum, her zirvede bir öncekinden daha da kötüleşiyor, üstelik bu tutum bile hayata geçirilmemiş kelimelerden öteye gitmiyor.

Al Hayat, 24 Mayıs 2004

İsrail, Refah'tan çekildi

İsrail askerleri ve tanklarının, Gazze-Mısır sınırındaki Refah Mülteci Kampı'ndan tamamen çekildiği bildirildi. Israilli askeri yetkililer, birliklerin, bir hafta kadar süren operasyonun ardından, günbatımından sonra kamptan tamamen çekildiğini söyledi. Üst düzey bir askeri yetkili, çekilmeye rağmen, ordunun Refah'daki operasyonlarının devam edeceğini belirtti. Yetkili, "Derin bir nefes alıyoruz, sonra devam edeceğiz" dedi. Bu arada, Fransız haber ajansı AFP, İsrail'in Refah operasyonunun sona erdiğini açıkladı. Haberde, İsrail ordu sözcüsünün, 1 hafta önce Gazze Şeridi'nin güneyindeki Refah'ta başlatılan geniş çaplı "Gökkuşağı" operasyonunun sona erdiğini söylerken, "Operasyon bu gece sona erdi" ifadesini kullandığı belirtildi. AFP, resmi açıklamanın ilerleyen saatlerde yapılacağını da bildirdi. Öte yandan İsrail ordusu, 6 gün süren operasyon boyunca kampta 56 evin yıkıldığını açıkladı. Tümgeneral Dan Harel, yıkılan ve hasar verilen yapıların sayısının 56 olduğunu söyledi.

Bazı binaların silah kaçakçılığı yapılan tünellerin yıkımı sırasında hasar gördüğünü belirten Harel, diğerlerinin ise silahlı kişiler tarafından kullanılan binalar olduğunu kaydetti.

TEL AVİV

Dünya artık daha tehlikeli!

Uluslararası Af Örgütü, 2004 yılı raporunda Irak işgalini sert bir dille eleştirdi

Uluslararası Af Örgütü'nün (AI) 2004 yılı raporunda, ABD'ye sert eleştiriler yöneltildi ve ABD'nin teröre karşı açtığı savaşın "ilkesiz" olduğu kaydedildi. Raporda, Washington'un kitlesel terör mücadelesinin "öngörünün iflası" olduğu savunulurken, "körlemesine yapılan güvenlik arayışı sırasında, insan haklarının bu savaşa kurban edildiği" belirtildi. Savaş sırasında ele geçirilen zanlıların adaletten uzak tutulduğu, politik iltica sistemine zarar verildiği, politik ve dini muhaliflerin ezildiği vurgulanan raporda ABD, "Irak'ta sivillere karşı hukuk dışı cinayetler işlemekle, soru işaretleriyle dolu tutuklamalar yapmakla ve hapishanelerdeki tutsaklara kötü muamele etmekle" de suçlandı.

Arap ülkeleri eleştirildi

AI raporunda, İngiltere de eleştirilerden payını alırken, 14 yabancı uyruklu terör zanlısının mahkemeye sevk edilmeksizin hapiste tutulması eleştirildi. Aynı şekilde İspanya da Bask yanlısı bir gazetenin kapatılması yüzünden eleştirilerin hedefi oldu.

AB'nin de insan hakları ihlallerini görmezden gelmekle suçlandığı raporda, Özbekistan ve Türkmenistan da rejimin baskıları yüzünden eleştirildi. AI, Çin, Hindistan, Malezya, Pakistan ve Tayland gibi Asya ülkelerini de aynı sebeplerle eleştirirken, raporda Arap ülkeleri ise hukuk dışı iade süreçleri yüzünden suçlandı. Mısır ve Suriye gibi Arap ülkelerinde adli sistemin hataları sıralanırken, bu ülkelerde hukukun uluslararası standardın çok altında olduğu vurgulandı. Fas ve Tunus ise, teröre karşı çıkarılan yeni yasalarla temel insan haklarına yönelik yeni ihlaller yapmakla suçlandı. El Kaide'nin "acımasız ve suç teşkil eden" saldırılarını da kınayan Af Örgütü raportörleri, bir yandan El Kaide saldırıları, diğer yandan da terörle mücadelenin yarattığı ihlallerin, "dünyayı son yarım yüzyılda en güvensiz, korkulu ve bölünmüş hale getirdiğini" vurguladı.

Meydana gelen bu yeni gelişmelerin dünyanın gözünü eski çatışmalardan uzaklaştırdığına da işaret edilen raporda, Çeçenistan, Kolombiya, Kongo, Sudan, Nepal gibi yerlerin de büyük çatışma potansiyelleriyle baş başa kaldığı belirtildi.

LONDRA

Türbede patlama

Irak'ın Necef kentindeki İmam Ali Türbesi içinde patlama meydana geldiği bildirildi. Iraklı radikal Şii Lider Mukteda el Sadr'ın bürosundan yetkililer, havan topu mermisinin neden olduğu patlamada 10 kişinin yaralandığını, patlamadan Amerikan güçlerinin sorumlu olduğunu açıkladı. Sadr'ın temsilcisi Ahmed Şabani, türbeye 5 ya da 6 roket isabet ettiğini söyledi.

Bölgedeki AFP muhabiri ise, patlamada türbenin altın kaplamalı kapılarından birinin üst kısmının hasar gördüğünü söyledi. Bu arada, Mukteda Sadr'ın, saldırıdan sonra hasarı yerinde görmek için türbeye gittiği ve bu sırada taraftarlarının sloganlar attığı bildirildi. Sadr yanlıları, roketlerin Amerikan askerleri tarafından atıldığını iddia ederken, Amerikan ordusundan henüz bir açıklama yapılmadı.

Çatışma büyüyor

Amerikan askerleri ile Sadr yanlıları arasında Necef'te çıkan çatışmalar şiddetlenerek devam ediyor. Necef'te son bir ay içinde çıkan en şiddetli çatışmalara şahit olan görgü tanıkları, İmam Ali Türbesi yakınlarında patlamalar olduğunu söyledi. Amerikalı yetkililer, türbelere zarar verilmemesi konusunda titiz davranıldığını belirtirken, Sadr'ın, türbeleri silah saklamak için kullandığını ileri sürdüler. Necef ve Kufe kentlerinde çıkan çatışmalarda en az 9 kişinin öldüğü, 19 kişinin yaralandığı bildirilmişti. BAĞDAT

ABD, zirveden memnun kaldı

Amerika Birleşik Devletleri, 22-23 Mayıs tarihleri arasında Tunus'un başkenti Tunus'ta düzenlenen Arap Birliği zirvesinin sonuçlarını büyük bir memnuniyetle karşıladığını açıkladı. Arap ülkelerinde demokratik reformların ele alındığı zirve ile ilgili dün bir açıklama yapan Beyaz Saray Sözcüsü Richard Boucher, "Toplantının sonuçlarını çok olumlu bulduklarını" söyledi. Boucher, Irak'ta geçiş döneminin ve BM Temsilcisi Lahdar Brahimi'nin geçici Irak hükümeti kurulmasıyla ilgili oynadığı rolün Arap ülkeleri liderleri tarafından desteklenmesini memnuniyetle karşıladıklarını ifade etti.

Sözcü, zirve katılımcılarının "terörizmi" şiddetle kınamalarına ve "terörizmle" İslam arasında bağlantı olmadığını dile getirmelerine de dikkati çekti. Zirve, Arap dünyasında ise aynı memnunuyeti yaratmadı.

WASHINGTON

Norveç'te nakliyecilerin grevi sona erdi

Norveç'te gıda nakliyat sektöründe 5 haftadır süren grev, uzlaşmayla bitti. Ülke genelinde süpermarket ve bakkallarda gıda sıkıntısına neden olan grev, tüm işçiler için yapılan yüzde 3.5'lik zamla işçilerin lehine sonuçlandı. Ayrıca sendikalı her işçi için 2 bin Kron'un sendika kasasına aktarılması da kararlaştırıldı. Nakliyet işçilerinin grevi nedeniyle birçok bakkalın raflarının tümden boşaldığı ülkede, grevin sona ermesiyle raflar yeniden dolmaya başlayacak. Norveç Nakliyat Çalışanları Sendikası lideri Per Ostvold ise anlaşmaya rağmen dükkânlarda her şeyin normale dönmesinin haftalar alacağını belirtti. Grevin Norveç ekonomisine faturası ise yaklaşık 300 milyon Euro. Çalışma Bakanı yaptığı bir açıklamada, ülkede demokrasinin olduğunu ve bunun için de devletin bu parayı demokrasiyi ayakta tutmak için sarf etmeye kararlı olduğunu açıklamıştı. OSLO

Banka iştiraklerine denetim geliyor

Kredi Kuruluşları Yasa Tasarısı hakkında Başbakanlık'ta bir basın toplantısı düzenleyen Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener, yapılacak değişiklikler kapsamında hazırlanan taslakta denetimlerin banka iştiraklerini de kapsayacağını açıkladı. Şener, 191 maddelik tasarının, Temmuz sonuna kadar Meclis'e geleceğini belirtirken, banka ve özel finans kuruluşlarında yönetim kurulu üyelerinden iç denetim kurulu oluşturulmasının ilk kez bu yasada yer alacağını vurguladı. Finans kuruluşlarına verilecek izinlerin Avrupa Birliği'yle uyumlu olduğunu anlatan Şener, tasarının bu yasama yılında Meclis'e sunulacağını, ancak yasalaşmasının yaz sonuna sarkabileceğini kaydetti. ANKARA

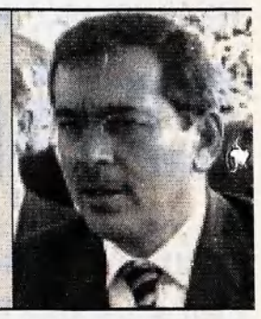

MEMUR KONFEDERASYONLARIYLA GÖRÜŞEN BAKAN BAŞESGİOĞLU'NUN İDDİASI:

Sendikalar değişecek!

Başesgioğlu, kamu ve personel rejimindeki düzenlemelerle memur sendikacılığının da değişeceğini söyledi

Murat Başesgioğlu

Memur sendikalarıyla yapılan Üçlü Danışma Kurulu'nda konuşan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu, önümüzdeki süreçte Türkiye'de özellikle Kamu Yönetimi Reformu ve Personel Rejimi'nde yapılacak değişikliklerle ortaya çıkacak yeni durum karşısında, memur sendikacılığının da değişeceğini söyledi. Amaçlarının sosyal diyalogu geliştirmek olduğunu belirten Başesgioğlu, kamu emekçilerinin sürekli gündemde tuttuğu grevli-toplusözleşmeli sendikal haklardan söz etmemesi dikkat çekti.

Üçlü Danışma Kurulu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu Başkanlığında Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda toplandı. İş Kanunu'nun 114. maddesi gereği yapılan toplantıya KESK Genel Başkanı Sami Evren, Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız, Memur-Sen Genel Başkanı Ahmet Aksu, BASK Genel Başkanı Resul Akay ve Hürriyetçi Kamu-Sen Genel Başkanı Yunus Segerek katıldı.

'Amaç sosyal diyalog'

Toplantı öncesi açıklamada bulunan Başesgioğlu, Türkiye'de gerek Bakanlık olarak gerekse de hükümet olarak sosyal diyalogu olabildiğince geliştirme ve kurumsal hale getirme amacında olduklarını söylerken, diyalog yöntemeleri arasında yer alan ve kamu emekçilerinin sık sık gündeme getirdiği toplusözleşmeli-grevli sendikal haklardan söz etmemesi dikkat çekti.

Başesgioğlu, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasası'nın da tarihi itibariyle yeni bir yasa olduğunu belirterek, şunları aktardı: "Memur sendikacılığının, gerek idari gerek yasal, gerekse kurumsal manada geliştirilmesi için hepimize önemli görevler düşüyor. Önümüzdeki süreç Türkiye'de özellikle kamu yönetimi reformunda yapılacak değişiklikler ve personel rejimindeki yapılacak değişikliklerle ortaya çıkacak yeni durum karşısında memur sendikacılığı da değişecek. Memur sendikacılığı bu yeni değişen şartlara göre kendi pozisyonunu alması gerekmektedir."

Öncelik 'kamu reformu'

Söz konusu kanunlarda yapılacak değişikliklerin, Türkiye'de memur sendikacılığını da yakından ilgilendirdiğini belirten Bakan Başesgioğlu, bu süreçte ortaya çıkacak değişiklikler karşısında uzlaşmacı sosyal diyaloga açık bir anlayışın benimsenmesi gerektiğini ifade etti.

Sendikal örgütlenme konusunda sendikaların birtakım sıkıntı yaşadığını da kaydeden Başesgioğlu, bu sıkıntılar için acilen yapılması gereken değişikliklerin olduğunu ve bunun Kamu Reformu ile Personel Reformundan sonra gözden geçirilebileceğini kaydetti.

Toplantının gündemi AB

Toplantıda, taraflar arasında sosyal diyalog politikalarının güçlendirilmesi, 4688 sayılı kanunun uygulama sonuçlarına ilişkin görüşler, bakanlık ve sosyal taraf temsilcilerince hazırlanan değişik iş taslağı ve bundan sonraki çalışmalar için uygulanacak yöntemin belirlenmesi, yine 2004 Haziran ayında yapılacak ILO Genel Kurulu'na ilişkin tarafların görüşleri alınacak. Toplantıda, AB'nin çalışma hayatına ilişkin müktesebatına uygun süreç değerlendirilerek, konfederasyonların taleplerinin de ele alınacağı belirtildi. ANKARA - DİHA

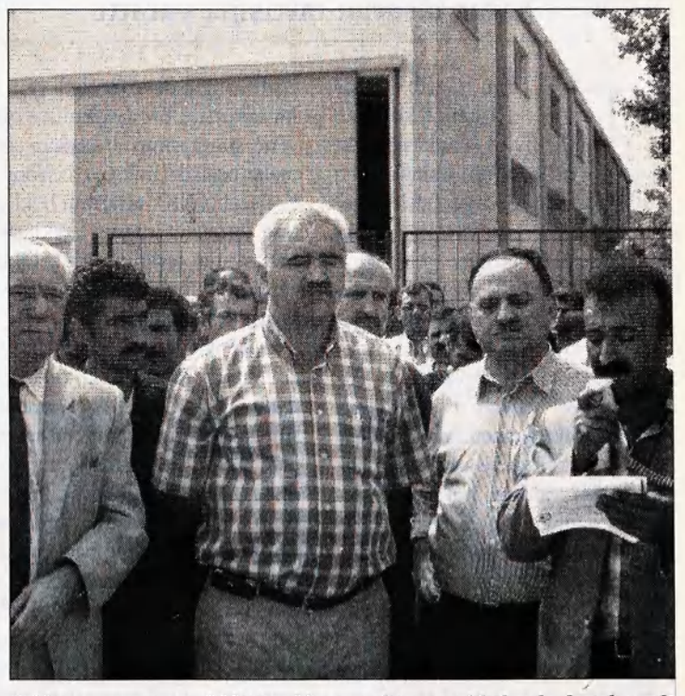

Saldırının protesto edildiği açıklamaya diğer sendikalar da destek verdi

'Polis saldırıya göz yumdu'

Saldırıya uğrayan TÜMTİS'liler, olaydan polisleri de sorumlu tuttu

TÜMTİS İzmir Şube Başkanı Cafer Kömürcü, TÜMTİS üyelerine yönelik saldırıyı gerçekleştirenlerin Bornova Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Amiri Kemal Camcı'yla bağlantılı olduğunu söyledi.

Standart Kargo'da önceki gün ülkücülerin pompalı tüfek ve bıçaklı saldırısına uğrayan TÜMTİS İşyeri Temsilcisi İlhanç Kömürcü ile İzmir Şubesi Mali Sekreteri Akif Şahin yaralanmıştı. Standart Kargo önünde bir araya gelen yaklaşık 200 işçi, "Yaşasın sendikal mücadelemiz", "Kahrolsun işçi düşmanları", "İşçiler burada, katiller nerede", "Yaşasın sınıf dayanışması" şeklinde sloganlar attı.

Türk-İş, Belediye-İş, Tekgıda-İş gibi sendikaların yanı sıra ÖDP, EMEP ve SDP gibi siyasal partilerin de destek verdiği eylemde konuşan TÜMTİS İzmir Şube Başkanı Cafer Kömürcü, sendikalarına üye oldukları için işten atılan 8 üyeleriyle birlikte 2 yöneticilerinin işveren tarafından dışardan getirilen yaklaşık 20 kişinin pompalı tüfekli ve bıçaklı saldırılarına uğradıklarını belirterek, saldırıda arkadaşlarının yaralandıklarını ve hastaneye kaldırıldıklarını kaydetti.

'Her gün tehdit ediliyoruz'

Standart Kargo'da yürüttükleri örgütlenme çalışması sonucunda buradaki işçileri sendikalarına üye yaptıklarını ifade eden Kömürcü, şunları söyledi: "İşçileri üye yaptıktan sonra yetki için Çalışma Bakanlığı'na 17 Mart 2004 tarihinde çoğunluk başvurusu yaptık. Bunu duyan işyeri sahibi Mustafa Yiğit, yaklaşık 10 gün önce 8 üyemizi işten çıkardı. Üye işçileri işten çıkarmak suçtur, işyeri sahibi ve oğlu Ahmet Yiğit işçileri her gün tehdit ediyorlardı. Daha sonra dışarıdan getirdikleri 15-20 kişiyle üyelerimize saldırdılar."

Polis şefine suç duyurusu

Bornova Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Büro Amiri Kamil Camcı'nın da işveren yanlısı bir tutum takındığına dikkat çeken Kömürcü, "Bornova TMŞ Büro Amiri Kamil Camcı devletin memuru gibi değil, işverenin yardımcısı gibi davranarak, dışardan üyelerimizi dövmek için getirilen adamlarla toplantılar yaptı. Grup, Camcı'nın gözleri önünde üyelerimize saldırdı. Camcı hakkında Savcılığa ve İçişleri Bakanlığı'na suç duyurusunda bulunacağız" dedi.

Standart Kargo'da yalnızca yasaların çiğnenmediğini belirten Kömürcü, "Bu durum ülkemizde çok lafı edilmesine rağmen işçiler ve emekçi kesimler için demokrasinin olmadığını açıkça gösteriyor. Katiller, mafya şefleri ve banka hortumlayanlar ellerini kollarını sallayarak dolaşırken, işçiler işten atılarak çocuklarıyla açlığa mahkum edilmekte" şeklinde konuştu.

Özelleştirme politikalarını da eleştiren Kömürcü, Başbakan Erdoğan'ın özelleştirme uygulamalarına karşı çıkan sendikacılara meydan okuduğunu kaydetti.

İşten atılan işçiler Standart Kargo önünde beklemeye devam ediyor. İZMİR - DİHA

Kamu-Sen de grevden yana

Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız, 11 hizmet kolunun 8'inde yetki aldıklarını kaydederek, bu yıl yapılacak olan toplu görüşmeler için hedeflerinin bütün hizmet kollarında yetki alarak hükümetle masaya tek başına oturmak olduğunu söyledi. Akyıldız, memurların grevli, toplusözleşmeli sendika yasasının çıkması talebini hükümet yetkililerine iletileceklerini söyledi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda yapılacak olan Danışma Kurulu öncesi Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız konfederasyon merkezinde basın toplantısı düzenledi. Akyıldız, geçen yıl 11 hizmet kolunun 8'inde yetki aldıklarını kaydederek, bu yıl yapılacak olan toplu görüşmeler için hedeflerinin, bütün hizmet kollarında yetki alarak hükümetle masaya tek başına oturmak olduğunu söyledi.

Çalışanlar için AB normlarına uygun yasaların çıkartılmasının gerekliliğini ve Anayasa'da kamu görevlilerine öncelikle, grev, toplusözleşme ve yönetime katılma hakkı ve siyaset hakkı verilmesini talep eden Akyıldız'ın, Danışma Kurulu için 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasası'yla ilgili bazı talepleri şöyle: Dayanışma aidatı uygulaması getirilmeli veya sendika üyelerine yılda bir kez toplu görüşme aidatı verilmeli. Uzlaştırma Kurulu kararlarının hükümlerini bağlayıcı hale getirecek düzenleme yapılmalı. Üyelik ve üyelikten çekilme esasları yeniden düzenlenmeli. Yetkiler iki yılda bir belirlenmeli. Yetki tespitinde üye aidat kesintileri esas alınmalı ve bütün sorumluluğu kendisine ait olmak üzere en çok üyeye sahip konfederasyon toplu görüşmeye katılmalı. ANKARA

Bardağın yarısı boş!

Ekonomik gelişmeleri değerlendiren MÜSİAD üyelerine göre, bardağın yarısı hâlâ boş

MÜSİAD Yönetim Kurulu, ekonominin yeniden yapılandırılmasını istedi.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Dr. Ömer Bolat, sürdürülebilir bir ekonomik büyümenin sağlanabilmesi, işsizliğin azaltılabilmesi ve Türkiye sanayicisinin global rekabete karşı ayakta kalabilmesi için ekonomide yeniden yapılandırmanın şart olduğunu belirterek, hükümetin 2003 yılındaki ekonomik büyüme, enflasyon, kamu maliyesi, reel faizler, ihracat ve döviz kurları gibi başlıca makro ekonomik performans kriterlerini de eleştirdi. Bolat, performans kriterlerine bakıldığında, bardağın yarısının dolu diğer yarısının ise henüz boş olduğunu dile getirdi.

MÜSİAD Genel Başkanı Dr. Ömer Bolat, MÜSİAD Genel Merkezi'nde yaptığı basın toplantısıyla Türkiye genelinde 2 bini aşkın reel sektör temsilcilerinden alınan görüşler doğrultusunda hazırlanan "2004 Ekonomik Görünüm Raporu"nu kamuoyuna açıkladı.

Hazırladıkları bu raporla Türkiye ekonomisinin reel fotoğrafını ortaya koyduklarını kaydeden Bolat, "Reel sektör temsilcileri olarak, sürdürülen ekonomi politikanın beklentileri karşılama konusunda yeterli olmadığını düşünüyoruz. Türkiye'de makro-ekonomik istikrarın güçlendirilmesi, büyümenin kalıcı hale getirilmesi, Türk ekonomisinin global harekete karşı ayakta kalabilmesi, istatistiklerdeki iyileşmenin vatandaşlar tarafından çarşı-pazarda da hissedilmesi ve geleceğimizi tehdit eden işsizliğin asgari düzeye çekilmesi için ekonomide yeniden yapılandırmanın şart olduğunu düşünüyoruz" diye konuştu.

İşsizlik yüzde 15'i aştı

Hükümetin 2003 yılındaki ekonomik büyüme, enflasyon, kamu maliyesi, reel faizler, ihracat ve döviz kurları gibi başlıca makro ekonomik performans kriterlerini de eleştiren Bolat, performans kriterlerine bakıldığında, bardağın yarısının dolu diğer yarısının ise hâlâ boş olduğunu dile getirdi.

Bolat, nekahat döneminin başında olan bir ülkede, bu performansın 2004 yılına ciddi riskler devretmediğini iddia etmenin oldukça zor olduğunu belirterek, şöyle devam etti: "2004 yılının ilk çeyrek verileri bir yandan başarının gittikçe artarak istikrara kavuşmaya başladığını gösterirken, bazı göstergeler de dikkat edilmezse ve zamanında kararlılıkla tedbir alınmazsa kötüye gideceğinin mesajlarını vermiştir. 2004 yılına taşınan sorunlar arasında, sektörler arasında dengeli olmayan bir büyüme kaydedilmiştir. Reel ücretler yüzde 3.5 oranında daha da gerileyerek, milli gelirde ücretlerin payı yüzde 25'lere kadar inmiştir. Açık işsizlik yüzde 11.5, gizli işsizlikle beraber işsizliğin yüzde 15'leri aştığı bilinmektedir. Bilhassa beyaz yakalılarda işsizliğin yüzde 25'ler seviyesinde olması gelecek açısından çok tedirgin edicidir"

'Bütçe sosyal değil'

59. Hükümetin hazırladığı bütçeyi de değerlendiren Bolat, hükümetin hazırladığı bütçenin sosyal fonksiyonlarını büyük oranda kaybettiğini dile getirerek, "Bütçe adeta bir borç ödeme bütçesine dönüşmüştür. Türkiye hâlâ borç biriktirme sürecinde bulunmaktadır. Ezilmiş dar gelirli vatandaş, bordro mahkumları, vergisini zamanında ödeyen ve reel ekonomiye ömür vererek adeta harakiri yapar hale düşürülen sanayici, istikrar paketleri tarafından, moda tabirle başına ilk çuval geçirilen kesimler olmaktadır" diye konuştu. İSTANBUL - DİHA

Hükümete öneriler

MÜSİAD Başkanı Ömer Bolat, Türkiye ekonomisinin yeniden yapılandırılması için hazırladıkları önerileri şöyle sıraladı: "2005 ve 2006 yıllarında IMF'ye olan borç geri ödemeleri daha uzun bir takvime bağlanmalıdır. Yüksek Planlama Kurulu etkin bir şekilde işletilmelidir. Faiz dışı fazla hedefi yüzde 5'e, hatta yüzde 4.5'e düşürülmeli, ekonomiyi canlandıracak diğer alanlara kaynak aktarılmalıdır. Reel sektörde büyük ölçekli firmaların KOBİ'leri yutarak tröstleşme sürecine girmesi karşısında rekabet mevzuatı etkin bir şekilde uygulanmalıdır."

Mahrumiyet bölgesine gidecek öğretmene zam

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan yeni tasarıya göre mahrumiyet bölgesi olarak adlandırılan bölgelerde çalışmayı kabul edeecek olan öğretmenlerin maaşına 600 milyon liraya kadar ek yapılacak.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı ve görüş almak üzere Maliye Bakanlığı ve diğer bakanlığa yolladığı yeni yasa tasarısıyla batı ya da Bölge illerinde mahrumiyet bölgesini tercih eden öğretmenin maaşı 250 ile 600 milyon lira arasında artacak.

Tasarıya göre Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Erzurum, Hakkari, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Dersim ve Van'ın bütün ilçeleri mahrumiyet bölgesi olarak sayılıyor. Batı'da ise mahrumiyet bölgesi kapsamında yaklaşık 40 ilçe bulunuyor.

Meclis'e gönderilen ve öğretmenlikte kariyer sistemini öngören tasarının da yasalaşmasıyla birlikte şu an 750 ila 800 milyon lira arasında maaş alan bir öğretmenin aylığı 1.5 milyar lirayı bulabilecek. ANKARA

İMAJ EMLAK'TAN

Bahçeşehir Boğazköy'de satılık daireler, dubleksler, villalar

Tel: (0212) 672 98 05 - GSM: (0532) 301 97 88 - (0536) 607 52 29

AKADEMİ MÜZİK MERKEZİ

Rahmi AKKUŞ

Bağlama, Gitar, Org, Şan ve Halk Oyunları Eğitimi

Kurs Kayıtlarımız Devam Etmektedir

Adres: 19 Mayıs Cad. Esenyurt İş Merkezi Kat: 3 No: 35 Esenyurt/İSTANBUL

Tel: (0212) 620 18 16-GSM: (0535) 360 24 95

ZAYİİ

Sürücü belgemi kaybettim. Hükümsüzdür. **Abdulkadir Gün**

Nüfus cüzdanımı, öğrenci kimlik kartımı, Emekli Sandığı sigorta kimlik kartımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Ahmet Yavuz Gültekin**

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Mehmet Zengin**

Sürücü belgemi kaybettim. Hükümsüzdür. **Mustafa Gündüz**

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Emel Yaman**

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.**Davut Çelebi**

DOLAR	ÖNCEKİ GÜN: 1.529.500 DÜN: 1.523.000	EURO	ÖNCEKİ GÜN: 1.828.000 DÜN: 1.843.000
ALTIN	ÖNCEKİ GÜN: 18.963.000 DÜN: 19.103.000	BORSA	ÖNCEKİ GÜN: 16.167 DÜN: 16.791

MERKEZ BANKASI DÖVİZ KURU

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
1 ABD Doları	1,513,416	1,520,715
1 Avustralya Doları	1,062,265	1,069,215
1 Danimarka Kronu	245,512	246,721
1 İngiliz Sterlini	2,729,709	2,743,978
1 İsviçre Frangı	1,186,480	1,194,122
1 İsveç Kronu	198,959	201,030
1 Japon Yeni	13,408	13,497
1 Kanada Doları	1,105,662	1,110,560
1 Kuveyt Dinarı	5,091,230	5,158,288
1 Norveç Kronu	221,569	223,064
1 Sud. Arb. Riyali	404,762	405,492
1 Euro	1,826,995	1,835,807

Satılamayan sarmısaklar çöpe gitti

Bir yıl önce fiyatı yüksek olduğu için bu yıl üretimi ihtiyacın çok üzerinde yapılan sarmısak, üreticinin elinde kalınca çöpe dökülmeye başlandı. Üretici ve komisyoncular, geçen yıl 2 milyon 500 bin ile 2 milyon 750 bin lira arasında satışa sunulan sarmısakta bu sezon umduğunu bulamadı. Bir yıl önce kâr marjı yükseldiği için bu yıl üretimi ihtiyacın çok üzerinde yapılan sarmısak, depolarda çürüdü. Komisyoncu Hüseyin Bulut, kâr beklentisi umuduyla yatırım yaptığı sarmısaktan deposunda kalan yaklaşık 2 ton ürünü, çürüyünce çöpe atmak zorunda kaldığını söyledi. ADANA

İkinci el oto satışları durdu

Bursa OtoKoop Başkanı Rasim Hazar, dövizdeki ve faizlerdeki yükseliş nedeniyle 2. el oto satışlarının durduğunu söyledi. İkinci el otoda en hareketli dönemin yaşandığı bahar da ekonomik dalgalanmanın bütün hesapları altüst ettiğini söyleyen Hazar, "İş yapacağımız dönemde iç ve dış gelişmelerin etkisi ile döviz kurları ve faizlerde yükselme oldu. Bu durum yaz öncesi yatırım amaçlı olarak araç almayı planlıyanları farklı yatırımlara yönlendirdi. İkinci el oto fiyatları bıçak gibi kesildi" dedi. BURSA

MİLLETVEKİLİ EMİN ŞİRİN, BAŞBAKAN VE DÖRT BAKAN HAKKINDA DAVA AÇTI

Usulsüzlük davası

Emin Şirin, TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesiyle ilgili hükümet hakkında suç duyurusunda bulundu

İstanbul Bağımsız Milletvekili Emin Şirin, Ankara 10'uncu İdare Mahkemesi'nin TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesiyle ilgili yürütmeyi durdurma kararının ardından, usulsüzlük ve görevi ihmal nedeniyle Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile dört bakanı hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu.

Şirin, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Devlet Bakanı Ali Babacan, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Çoşkun, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ile Özelleştirme İdaresi sorumluları ve TÜPRAŞ Özelleştirmesi İhale Komisyonu üyeleri hakkında suç duyurusunda bulunarak, bu konudaki mahkikatın daha da geliştirilmesini istedi.

Şirin, daha önce Erdoğan ve Unakıtan'ın yanıtlaması istemiyle verdiği soru önergelerinde, ihalelerdeki usulsüzlüklere dikkat çektiğini, verilen cevapların hem tatmin edici olmadığını hem de yapılan ihaledeki usulsüzlüğü ve görev ihmalini de açıkça ortaya koyduğunu kaydetti.

Şirin, suç duyurusunda, 10'uncu İdare Mahkemesi'nin TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesiyle ilgili yürütmeyi durdurma kararını anımsatarak, bu kararda, Özelleştirme İdaresi tarafından alınan kararın açıkça hukuka aykırı olduğu ve uygulanması durumunda ileride giderilmesi güç zararlara yol açacağı ifadelerinin yer aldığını belirtti.

Şirin, cezai açıdan TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesi ile ilgili İhale Komisyonu üyeleri, Özelleştirmeden sorumlu Bakanolan Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, usulsüz olduğu anlaşılan kararı onaylayan Özelleştirme İdaresi Yüksek Kurulu üyeleri hakkında "görevi ihmal, görevi suistimal, ihaleye fesat karıştırma, ve diğer hükümler" çerçevesinde suç duyurusunda bulunduğunu belirterek, şöyle devam etti: "Cezai konulardan ayrı olmak üzere, (ve dokunulmazlık kapsamının dışında kalan kısımlar açısından) maddi yönden ihalenin durdurulması dolayısıyla Hazine'nin ortaya çıkacak zararlarının tazmini, Özelleştirme İdaresi'nin yürütmesi durdurulan ihalesinin masraflarının tazmini, kamu zararının tazmini açılarından ilgililerin maddi sorumluluklarının tespiti ve müsebbiplerinden tazmini bakımından ayrıca suç duyurusunda bulunuyorum" dedi.

Petrol-İş karara uyulmasını istedi

Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın, Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş'nin (TÜPRAŞ) özelleştirilmesi ile ilgili bürokratlar hakkında açmak istedikleri davaya ilgili bakanlığın izin vermediğini belirterek, yürütme organlarının Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin özellştirme kararı için verdiği yürütmeyi durdurma kararına uyması gerektiğini söyledi.

Petrol-İş Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın ve sendika yetkilileri, Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin TÜPRAŞ'ın satışı hakkındaki "yürütmeyi durdurma" kararına yönelik basın toplantısı düzenledi. Öztaşkın, hukuka aykırı olan ve uygulanması durumunda giderilmesi güç zararlara yol açabilecek nitelikte bulunan TÜPRAŞ ihalesinin iptal edilmesini yerinde bulduklarını söyledi. İhaleyi düzenleyen ilgili makamları yakından takip ettiklerini belirten Öztaşkın, "Özelleştirme ile ilgili bürokratlar hakkında dava açmak istedik ama bürokratların bağlı olduğu Bakanlık buna izin vermedi" şeklinde konuştu.

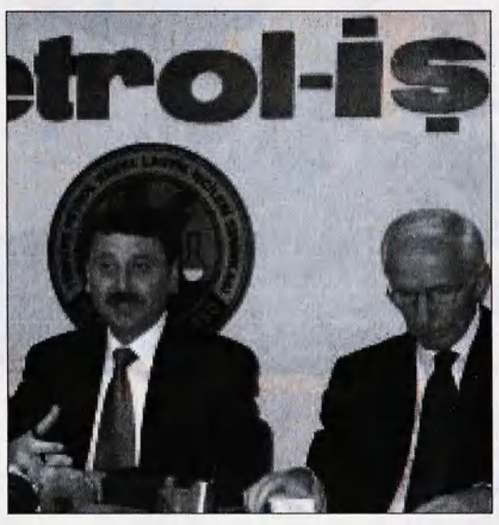

Yürütme organlarının mahkemenin verdiği karara uymak zorunda olduğunu dile getiren Öztaşkın, "Mahkeme kararları hiçbir süratle değiştirilemez ve bunların yerine getirilmesi geciktirilemez. Bu karar yerine getirilmediği takdirde, tepkimizi en sert bir şekilde ifade edeceğiz" diye ekledi.

Borsa düştü

Bu arada TÜPRAŞ'ın özelleştirme işleminin Ankara 10'uncu İdare Mahkemesi tarafından durdurulması, piyasalarda satışa neden oldu. İstanbul Borsası'nda hisse senetleri ilk 45 dakikada yüzde 1.5 değer kaybetti. Ulusal 100 Endeksi 16 bin 915 puan düzeyine inerken, uzmanlar gerilemenin 16 bin 500 puandaki destek noktasına kadar sürebileceğini öngörüyorlar.

ÖİB itiraz edecek

Öte yandan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB), TÜPRAŞ'ın özelleştirilme süreci ile ilgili olarak Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin kararına Bölge İdare Mahkemesi nezdinde itiraz edileceğini bildirdi. Başkan Metin Kilci imzasıyla borsaya gönderilen açıklamada, TÜPRAŞ'taki yüzde 65,76 oranındaki kamu hissesinin özelleştirilmesine ilişkin İhale Komisyonu kararının iptali istemiyle Ankara 10. İdare Mahkemesi'nde açılan davada ilgili mahkemenin yürütmeyi durdurma kararı verdiği belirtilerek, "Mahkemesi'nin kararına karşı iidaremiz tarafından, Bölge İdare Mahkemesi nezdinde itiraz edilecektir" denildi. İSTANBUL

Telekom, 2003 yılı kârına 'okutulacak' gibi...

Ankara'da yoğun bir faaliyet altın yumurtlayan Telekom özelleştirilecek... IMF'ye verilen taahhüt gereği, bir bir adımlar atılıyor... Telekom'un özelleştirilme süreci bugüne kadar geldi... Son rauntlar oynanıyor; çünkü Ankara'nın IMF'ye verdiği yazılı taahhüdü var... Danışman firma ihalesi gündeme gelirken, fiyat tartışması da sürüyor.

En sonunda, Anayasa Mahkemesi Başkanı Mustafa Bumin de, Telekom'a fiyat biçti. Bumin (3 Mayıs 2004, Hürriyet manşeti), daha öncesinde 20 milyar dolar fiyat biçilen Telekom'un özelleştirilmesinin bugüne kaldığını ve fiyatın da 2 milyar dolara indiğini açıkladı.

Resmen Anayasa Mahkemesi kararı gibi bir şey... Eeee, hukukçu kimliğiyle Anayasa Mahkemesi Başkanlığı da böyle bir fiyat biçtiğine göre, sanıyorum, bu fiyat civarında elden çıkarılacak Telekom...

Çiller, bu tür söylemin ilklerindendi. Muhteremin kendisi bir iktisat profesörüydü, ama cahilliği tescillenen bir alan da ekonomi oldu. Otomobil ve ev sihirli iki anahtar formülüyle Demirel'in cici kızı olarak sahneye çıkan Çiller'in, ne kadar iktisat bildiği ve kim için fikir beyan ettiği ortaya çıkmıştı; hakkındaki iddiaların bini bir para...

"Türkiye, en son sosyalist ülke" gibi abuk-subuk konuşmasının yanı sıra Çiller, kırdığı potlarla ünlenmiş, "vatan için kurşun atan da yiyen de kahramandır" gibi veciz sözüyle Susurluk'a sahip çıkmıştı... "Çakıl taşı vermeyiz" gibi veciz sözlere de imza atan Çiller, bir yandan vatan-millet derken, bir yandan da Telekom gibi bir kurumu yok pahasına elden çıkarmak istiyordu...

TÜPRAŞ'ın bile sudan ucuza satılmak istendiği hatırlanırsa, Telekom'un da akıbetinin farklı olacağını sanmıyorum. Bu kural, bugüne kadarki özelleştirmelerde hiç değişmedi... Hele, iletişim hizmetlerinin liberalizasyonu ile artık, Telekom'un özelleştirilmesine gün kalmadı gibi bir şey...

TÜPRAŞ'ın yaklaşık 1,3 milyar dolara satıldığı yılın bilanço kârı 683 trilyon lira olup, net kârı ise 479 trilyon lira. Kocaeli'nin kurumlar vergi rekortmeni olan TÜPRAŞ'ı alan, 2003 yılı net kârıyla verdiği paranın 3'te 1'ini hemen cebine koymuş oldu.

İşte böyle bir bezirganlıkla, batan geminin malı misali satılıyor, kamunun elindeki işletmeler. Elbette devlet kapitalizmi de olsa sonunda kapitalizm kapitalizmdir, ama devletin elindeki varlıkların özel kapitalistlere yok pahasına, hak gasplarıyla birlikte transfer edilmesi, pardon okutulması da kabul edilemez...

2 milyar dolar ancak edebilir denilen Telekom'un, kârı TÜPRAŞ'ın kârını da katlıyor.

Telekom'un 2003 bilanço kârı tam tamına 3 katrilyon 721 milyar 779 milyon 600 bin lira ve bunun vergisi de 900 trilyon 216 milyar 533 milyon 850 bin lira. Telekom, bu vergiyle Ankara rekortmeni oldu.

Telekom ödeyeceği bu 900 trilyonluk vergiyle de, aynı zamanda Türkiye rekortmeni koltuğuna oturuyor. Çünkü, İstanbul rekortmeni Akbank'ın vergisinin 801 trilyon 861 milyar 293 milyon lira olduğu dikkate alınırsa, Telekom 900 trilyonu aşan vergisiyle, Türkiye'de en çok kurumlar vergisi ödeyen kurum olacaktır.

Bu yılın ilk çeyreğinde kârının 656 trilyon lira olduğu da dikkate alındığında, 2004 yılı faaliyetleri açısından da Telekom'un yine rekortmen olacağını bugünden açıklamak, malum-u ilan olacaktır.

Türkiye vergi rekortmeni Telekom, 2003 yılı kârına bile olmayan fiyatla resmen özelleştirme adında vurgunculara hibe edilecektir. Peşkeş çekilmeye başlandı; çünkü IMF'ye verilmiş Ankara sözü var, ne yapıp edip okutulacak, pardon satılacak...

Eğer en son Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın da dillendirdiği gibi Telekom 2 milyar dolara satılacaksa, demek ki, 2003 bilanço kârına elden çıkarılacaktır. 2003 yılı sonu itibariyle Telekom'un dolar bazında (31 Aralık 2003 tarihli 1 milyon 405 bin lira serbest kurdan) kârı tam 2 milyar 135 milyon 745 bin dolardır.

- Ankara'nın genel olarak Telekom'a biçtiği fiyatı 2 milyar dolar.
- Ve Telekom'un 2003 bilanço kârı 2,1 milyar dolar.

Kimin çıkarı için politika?.. İşte bu, Ankara'nın ekonomi politiği!..

KUM
NEVZAT O. GÜN

Yabancılara umut verilmedi

YASED Başkanı Şaban Erdikler, yabancı yatırımcılar konusunda umutsuz olduğunu söyledi

Türkiye'ye yatırım yapmak isteyen yabancı sermayenin hâlâ bürokratik engellerle karşılaştığını söyleyen Yabancı Sermaye Derneği (YASED) Başkanı Erdikler, 15 Mart'ta yapılan Yatırımcı Danışma Konseyi toplantısından bu yana 70 gün geçmesine rağmen hiçbir şey yapılmadığını, bu konuda artık verebilecekleri mesajın da kalmadığını söyledi. Erdiker, "Bürokrasi talimatın gereğini yerine getirmedi" dedi.

Yabancı Sermaye Derneği YASED Yönetim Kurulu, düzenlediği basın toplantısında, Türkiye'de yabancı sermayenin sorunları ile ilgili bilgi verdi. YASED Başkanı Şaban Erdikler, yabancı sermayenin Türkiye'nin öncelikli gündemi arasında bulunması gerektiğini, ancak bunun böyle olmadığını belirterek, var olan durumun kendilerini bu konuda daha talepkar ve agresif olmaya zorladığını söyledi.

'İlerleme yok'

Erdikler, zaman zaman bazı kötü örneklerle karşılaştıklarına dikkat çekerken, "Bu kötü örnekler bizi biraz tedirgin ediyor. Örneğin özel istihdam bürolarının kurulmasına ilişkin hüküm, liman kontrollerine ilişkin düzenleme, patent kanunu konusunda yaşanan gelişmeler, son zamanlarda CE işaretiyle alakalı uygulamalar ve ilaçta veri konusunda henüz bir çözüme ulaşılmamış olması bizi rahatsız eden konuların başında geliyor. Buralarda zaman zaman alınmış olan mesafelerden dahi geri gidildiğini görüyoruz" dedi.

Şaban Erdikler, yabancıların çalışma izinleriyle ilgili uygulamada şu an içinde bulunulan durumun bir yıl öncesine göre daha da kötü olduğunu söyledi.

'Değişen bir şey yok'

Yabancı sermaye için yapılması gerekenler konusunda verebilecekleri mesajın kalmadığını belirten Erdikler, dünyada azalan sermaye hareketleri pazarından Türkiye'nin pay almak zorunda olduğunu kaydetti. Erdikler, "Bizim verebileceğimiz fazla mesaj kalmadı. 15 Mart'taki Yatırımcı Danışma Konseyi toplantısından bu yana 70 gün geçti. Hiçbir şey yok. 15 Mart'ta Sayın Başbakan yapılması gerekenleri 13 başlık altında belirledi. Bu bürokrasiye talimat anlamındaydı. Aylık olarak yapılması gereken Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon toplantıları da kasım ayından bu yana gerçekleştirilmiyor" dedi. Erdikler, bu sene yabancı sermaye yatırımının 1.5 milyar doları bulacağını, gelecek olan yatırımın ise geçmiş yıllarda Türkiye'de faaliyet gösteren firmaların kârlarını sermayeye çevirmeleriyle ortaya çıkacak bir rakam olduğunu bildirdi. Erdikler, ilk üç ayda Türkiye'ye yabancı yatırımın 140 milyon dolar olduğunu söyledi. İSTANBUL

Şaban Erdikler

Borsa, Anadolu Cam Sanayi'ni uyaracak

Borsa Yönetim Kurulu, hisselerinin dağıtımına ilişkin lan metinlerini gecikmeli olarak öndermesi nedeniyle Anadolu Cam Sanayi'ni yazılı olarak yaracak. Borsa Yönetim Kurulu, Anadolu Cam Sanayii'nin 23 Nisan 2004 tarihli gazetelerde ayımlanan bedelsiz sermaye rtırımı nedeniyle ihraç edilen isse senetlerinin dağıtımına işkin ilan metinlerinin, 28 Nisan'da ikinci seans sırasında ecikmeli olarak gönderdiğini elirledi. Bu nedenle, Anadolu Cam Sanayi'nin yazılı olarak yarılmasına karar verildi. NKARA

İstanbul, OECD toplantısına hazırlanıyor

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) akanlar Konferansı 3-5 Haziran arihleri arasında İstanbul Lütfi ırdar Uluslararası Kongre ve ergi Sarayı'nda toplanacak. İlki 4-15 Haziran 2000'de İtalya'da üzenlenen konferansın ikincisi anayi ve Ticaret Bakanlığı cülüğünde "Küresel Ekonomide irişimciliğin ve Yenilikçi OBİ'lerin geliştirilmesi" temasıyla ürkiye'de düzenlenecek. tkinlikler paralelinde yerli ve abancı KOBİ'lerin dış ilişkiler esis etmeleri, ürünlerini anıtmaları ve Bakanlar Konferansı çin somut ticari ve teknolojik şbirliği içine girmeleri amacıyla ynı alanda 3-6 Haziran tarihleri rasında "Küresel Pazar Yeri ergisi" düzenlenecek. İSTANBUL

Batık bankalara 23 dava açıldı

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredilen bankalarla ilgili olarak bankaların eski yöneticisi ve ortakları hakkında 23 şahsi iflas davası açıldığı bildirildi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) 2003 yılı faaliyet raporu açıklandı. Raporda, yönetim ve denetimi fona intikal eden bankaların, eski yöneticileri ve ortakları hakkında, Bankalar Yeminli Murakıpları tarafından yapılan incelemeler sonucunda düzenlenen raporlarda tespit edilen tutarlar üzerinden fon tarafından şahsi iflas davaları açıldığı belirtildi. Bu kapsamda, davalarının, 6'sının Bayındırbank, 4'ünün Egebank, 2'sinin Bank Kapital, 1'inin Etibank, 3'ünün Ege Giyim Sanayicileri Bankası, 1'inin İktisat Bankası, 4'ünün Toprakbank ve 4'ünün de Kentbank eski yöneticileri veya ortaklarına ilişkin olduğu bildirildi. Raporda, Bankalar Kanunu'nun bir bankanın yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları ve imzaları bankayı ilzam eden memurlarının kanuna aykırı karar ve işlemleriyle bankanın iflasına neden olduklarının tespiti halinde, bankaya verdikleri zararlarla sınırlı olarak şahsi sorumlulukları yoluna gidilerek, BDDK kararına istinaden iflaslarına mahkemece karar verilebileceği hümünü içerdiği hatırlatıldı. ANKARA

Uluslararası Bağdat Fuarı bugün açılıyor

Irak-ABD Sanayi ve Ticaret Odası tarafından Diyarbakır'da organize edilen Uluslararası Bağdat Fuarı' bugün Altındağ Tesisleri'nde düzenlenecek seminerin ardından açılacak

Irak-ABD Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın Destination Bağdat Expoo (DBX) isimli şirket organizasyonuyla 25-27 Mayıs tarihleri arasında yapılacak Uluslararası Bağdat Fuarı'nın hazırlıkları tamamlanmadı. Diyarbakır Fuar ve Kongre Merkezi'nde stand kurma çalışmalarının son güne bırakılması sıkıntı yaratırken, bugün fuarın resmi açılışı yapılacak. Fuar hazırlıkları kapsamında Diyarbakır-Ergani yolu üzerinde yol yapım çalışmaları başlatıldı. Yol güzergahları ve fuar merkezine İngilizce ve Türkçe "Diyarbakır'a hoş geldiniz" pankartları ile Irak bayrağı asılırken, stand kurma çalışmalarının polis kameraları tarafından görüntülenmesi dikkat çekti. DİYARBAKIR

İRANLI EDEBİYATÇILAR SANSÜRLE İLGİLİ İLGİNÇ DÜŞÜNCELER ORTAYA ATTI

Sansür hissileştiriyor

Mevlana'nın Fars şairi olduğunu belirten İranlı edebiyatçılar, sansürün iç dili geliştirdiğini söylüyor

■ MERYEM SÖYLEMEZ

İranlı edebiyatçı Şems Ağacani, devletlerin uyguladığı sansürün, edebiyatı daha hissi ve çok daha güçlü kıldığını ifade ederken, Rıza Beraheni ise "Siz bu insanların içine girip, içlerini beyan edebilmelisiniz. Siz içselliği beyan ettiğiniz zaman, okurlar bu durumun ayrıntılı bir sahnesini canlandırabiliyorlar" dedi. Beraheni, Mevlana'nın Fars şairi olduğunu da kaydediyor.

Türkiye-İran Edebiyat Günleri çerçevesinde, "Komşu aç kapıyı" sloganı ile Türkiye'ye gelerek önce Ankara ardından da İstanbul'da etkinlikler düzenleyen İranlı ve Türkiyeli edebiyatçılar, gerçekleştirilen panel, söyleşi ve konferanslarla, komşu iki ülkenin edebiyatının kapılarını araladı. Türkiye'ye konuk olan İranlı edebiyatçılar Rıza Beraheni, Ümran Selahi, Cevat Mucabi, Ali Eşref Dervişiyan, Feriba Vefi ve Şems Ağacani, Türkiye ile İran edebiyatı arasındaki ilişkiyi, etkilenmeleri, yine edebiyat üzerinde uygulanan sansürü tüm boyutlarıyla DIHA'ya değerlendirdi.

İran'da sansür

Edebiyatçı Cevat Mucabi, edebiyat üzerindeki sansürü devlet sansürü, medya sansürü, siyasi grupların sansürleri ve iktisadi sansür olarak değerlendirerek, "Devlete bağlı olan sansürleri ele alırsak, onlar kendi oluşturdukları kararlar ve düzen içerisinde milletin düşünce süreçlerinin oluşmasını istiyorlar. Onların istediği gibi yaşayıp, onların istediği eserleri yaratsınlar... İstiyorlar ki 'halkları' belirli sınırlar içerisinde öğrensin, yazsın ve yaşasın. Yani bir çerçeve belirleyerek, devlet, millet için bir sansür oluşturuyor" dedi.

Yazar, sanatçı ve aydınları bu çerçeveleri ciddiye almayan kişiler olarak tanımladığını belirten Mucabi, "Hatta bu siyasi coğrafya çerçevelerinden ötelere gidip birbirleriyle diyalog kurup, bir dünya kavmi gibi iletişim içerisindedirler. Dünya aydınları aslında tüm bu siyasi sınırlar ve kısıtlamaların karşısında yer alıyorlar" şeklinde konuştu. "Biz coğrafi sınırları içerisinde yaşasak da kültürel coğrafyanın sınırlarını kaldırmak istiyoruz ve dünyanın yaşamakta olduğu ortak acılar ve sorunlar karşısında bir insan camiası adı altında düşünmek istiyoruz" diyen Mucabi, ülkeler arasında aydın yazarların ve sanatçıların anlayışlarının paylaşması gerektiğine işaret etti ve şunları dile getirdi:

"Türkler ve Araplar gibi komşuların düşünsel olarak bir araya gelmesiyle, ortak kavramlara varılabilmesini umuyorum."

Feriba Vefi de, içsel sansür çeşidine dikkat çekerek, "Dışardan görünmeyen sansür, kuralı olmayan, içimizde olandır, bizi yazarken sınırlayan. Bize izin vermedikleri için değil, kendimizi kısıtladığımız için. Bence bu yazarların yaratıcılığının en önemli engelleyicilerindendir" dedi.

Yaşar Kemal'in eserleri yasaktı

Ali Eşref Dervişiyan da, 1938'den önce tercüme edilen ve basılan birçok kitabın, 1938 yılından sonra tekrar yayınlanma iznini alamadığını belirterek, şu değerlendirmeyi yaptı: "Yaşar Kemal'in 'İnce Memed' eseri bunların arasındadır. Üç-dört yıl öncesine kadar Yaşar Kemal'in eserlerinin İran'da yayınlanması yasaktı. Şimdi yeniden basıldığını görüyoruz. Bizzat yazarlar birliğinin mevcudiyeti, değişik dönemlerde sansürle karşılaştığımızın göstergesidir. İran'da yazarlar birliğinin mücadele ettiği konulardan birisi kitap baskısı öncesindeki sansürün kaldırılması ve baskıdan sonra yazarı direkt olarak sorumlu tutulması ile ilgilidir. Halen sansüre karşı mücadele veriyoruz."

Feriba Vefi

Rıza Beraheni: Mevlana Fars şairidir

Edebiyatçı Rıza Beraheni, Türkiye'deki mevcut edebiyat üzerinde, İran edebiyatının çok ciddi bir rolü olduğunu belirterek, "Öyle ki İran'ın en büyük Fars dili şairlerinden birisi, şairlik yaşamının neredeyse tamamını Anadolu'da geçirmiştir. Bu kişi Mevlana'dır. Türklerin Mevlana hakkında yaptıkları araştırmalar, dünyanın en ciddi edebiyat araştırmalarındandır. Nereye gidersek, Mevlana'nın dili Farsça olmasına rağmen, çoğunlukla Türkçe çevirileri referans olarak gösterilmektedir. Doğal olarak bu benim gibi birisi tarafından onaylanamaz. Zira bu çevirilerde kullanılan vezinler şiir dili değil, nesir olarak yapıldığı için asıl vezinlere uymamaktadır" diye konuştu.

Türkçeden Farsçaya çevrilen eserler

İran dilinin, eski dönemlerde resmi dil, saray dili ve halk dilinde Türk dilini etkilediğini ifade eden Beraheni, 2 dil arasındaki etkileşim sürecini şöyle değerlendirdi:

"Türk dili, Türk dili olarak tanımlandıktan sonra yani Osmanlı Türkçesinden ve Osmanlı sisteminden modern Türk diline, Atatürk Türkiye'si resmi diline döndükten sonra bu resmiyet ile birlikte Fars dili ile Türk dili arasındaki ilişki neredeyse kesildi. Ve iki dil arasında olması gereken etkileşim ortadan kalktı. Bundan sonra Türk edebiyatı üzerinde çalışan İranlı yazar sayısı, İran edebiyatı üzerinde çalışan Türklerden fazla oldu. Biz Yaşar Kemal'in eserlerinin büyük çoğunluğunu, Nâzım Hikmet'in hemen hemen bütün eserlerini, Aziz Nesin' in tüm yazılarını çevirdik. Öyle benimsedik ki, bazen Aziz Nesin adına yazılar yazıldı." Zamanla İranlı yazarlardan Celal Hüsrevşahi, Rıza Seyyid Hüseyni, Ali Rıza Seyfettini gibi isimlerin Türkçeyi geliştirdiklerine ve Latife Tekin, Orhan Pamuk gibi yazarların eserlerini tercüme ettiklerine işaret eden Berahani, şunları dile getirdi:

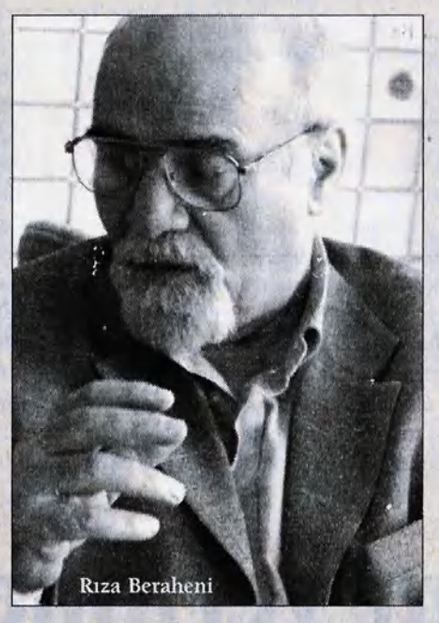
Rıza Beraheni

"Sonra modern edebiyatla birlikte, modern çeviri gündeme geldi ve bu bağlamda ilk olarak Furuğ Ferruhzad'ın eseri Celal Hüsrevşahi tarafından tercüme edildi. Sonra Samed Behrengi'nin eserleri beğenilmiş ve son zamanlarda Haşim Hüsrevşahi'nin yaptığı çevirilerin birçoğu Türk antolojilerine girmiştir. Ahmed Şamlu'nun kitabı büyük ilgi toplamıştır. Ferhunde Hacizade'den iki roman, benim şiirlerimden oluşan bir kitap basım aşamasındadır. Bizim eserlerimizin Türk diline çevrilip, basılarak ortaya çıkması ve yolun Türk ve İranlı yazarlar tarafından bağımsız olarak kat edildiğini görmek sevindiricidir."

Sansürün olumlu taraflarının da bulunduğuna dikkat çeken Şems Ağacani, "Biz edebiyatımızın en ciddi parçalarını belki de bu sansüre borçluyuz. Devletlerin uyguladığı sansür, yeraltı edebiyatının oluşmasına yol açıyor ki bu edebiyatı çok daha hissi ve çok daha güçlü biçimlendiriyor. Yazı kendi doğal akışında, aşikar bir şekilde yazılsaydı böyle olamazdı. Aslında devletler bu tür sansürleri uygulamakla yanılıyorlar. Her halükarda sanat ve edebiyat gecikmeli de olsa kendi yolunu bulmaktadır" diyerek olayın farklı bir yönünü irdeledi. "Sansür, bir İran, Türk veya Arap fenomeni değildir" diyen Rıza Berahani de, 19'uncu yüzyılda Fransızların Madam Bovary (Gustave Flaubert) ve Kötülük Çiçekleri (Baudelaire) kitaplarını yargıladığına işaret etti. Bu iki eserin modernizmin öyküde ve şiirdeki öncüleri olduğunu ifade eden Berahani, "O zamanlar yeni oluşan burjuva sisteminin yapısı, orta tabakanın kendi ölçülü çerçevesinin dışına çıkmasına izin vermiyordu. Madam Bovary'i okuyunca, bu kokuşmuş Fransız orta tabakasının, bu kadını hem fuhuşa hem de intihara zorladığı anlaşılıyor. Flaubert mahkemeye gitmemiş fakat avukatı vasıtasıyla şu mesajı yollamıştır: 'Emma Bovary C'est moi (Emma Bovary benim)'. Yani dünyada fuhuş ve çaresizliğin varlığını yazıyorsak, bu bizim yazar olarak iyi insan olduğumuz ve diğerlerinin kötü insan olduğu anlamına gelmez. Yazar kendisi toplumsal yaşamın bir kusurunu üstlenip, bunu ifade etmektedir."

'Edebiyatın işlevi gözardı edilir'

Baskıdan önceki sansürün, edebiyata en büyük darbeyi vurduğunu söyleyen Berahani şöyle devam etti: "Çünkü savaşla ilgili içinizdekini yazamıyorsunuz. Aşkı yazamıyorsunuz, kadın-erkek arasındaki ciddi ilişkileri yazamıyorsunuz, ciddi olmayan ilişkileri de yazamıyorsunuz. Kadınla kadın, erkekle erkek arasındaki ilişkileri hiç yazamıyorsunuz. Aile içerisindeki bazen tecavüze kadar uzanan şiddet olaylarını yazamıyorsunuz. Siz bu insanların içine girip, içlerini beyan edebilmelisiniz. Siz içselliği beyan ettiğiniz zaman, okurlar bu durumun ayrıntılı bir sahnesini canlandırabiliyorlar. Bunları yazmaz iseniz, edebiyatın ana işlevini göz ardı etmiş olursunuz. Bu sorunlar insan yaşamının güncel sorunlarıdır. İnsan içinde cinayet olan, cinsiyet olan, bin bir türlü başka şey olan bir düş görüyor. Bunları nasıl aktarabilir? Yazarak... Yazamazsa doğal olarak bunlar ifade yolu bulamaz. Ben eminim ki Mevlana ile Şems arasındaki bu ciddi iletişim bizim çağımızda gerçekleşseydi ve biri bir erkeğe 2 bin 500 beyit gazel söylemiş olsaydı homoseksüellik suçlamasıyla tutuklanıp asılırdı. Üstelik Mevlana alenen "Ben Şems'ten hamileyim" mecazını kullanmıştır. Biz çok uzak olan ilişkileri kabul ediyoruz ancak kendi etrafımızda dönen en yakın ilişkileri kabul edemiyoruz. Sansür bizim ülkemizin edebi ve demokratik gelişiminin en büyük engelidir."

Rıza Berahani, baskı sistemini sadece devletin yaratmadığını, ailenin de baskı merkezi olabildiğine dikkat çekerek, birçok ünlü yazarın baskıcı ailelerde yetiştiğini, Joyce, Prust ve Dostoyevski'nin en bariz örnekler olduğunu söyledi. Şimdi, baskı sistemlerinin edebiyatta etkin olduğunu belirten Berahani, "Bunlara rağmen asıl önem taşıyan mesele şu ki; eğer bizim toplumumuzda garip bir özgürlük mevcut olsaydı, ne olurdu? Neler var olurdu? Hem İran hem de Türk toplumunda! Yani hiç yaşanmayan bir özgürlük, olsaydı, çok parlak konumlar yaratılabilirdi"dedi. Ahlâki, toplumsal, ailevi ve kişisel sansürlerin olduğunu söyleyen Fercunde Hacızade "Bence sansür kendimizden başlıyor ve ilk sansürcü de kalemin kendisidir" diye konuştu. ANKARA

3 dilin etki arenası

Berahani, Türkiye ve İran kültürel yapı taşlarının Doğu dillerinden türediği için birbirine benzediğini söyledi. İki dilin arkasında Arapçanın bulunduğunu belirten Beraheni, "Arap dili sadece din dili olmayıp, ayrıca bir irfan dilidir ve Türkiye ve İran şiir dillerinin bir bölümünü oluşturmaktadır. Biz burada Ortadoğu'nun üç anadilinin etki arenasında yaşamaktayız. Bu etkilerin daha da derinleşmesi için çaba var. Türk yazarlarının çabası önemlidir. Onlar hep üçüncü dünya ülkelerinin yazarlarını destekledi. Yaşar Kemal, Nâzım Hikmet, Orhan Pamuk gibi... Orhan Pamuk'un bir kitabının son bölümü benim de doğum yerim olan bir şehirde, Tebriz'de geçiyor. Bu tür bağlamlar zaten mevcuttu ve bunları derinleştirmek bence atılan ilk adımdır" dedi.

Gündelik dünyada şiir

Kabul edelim ki herhangi bir insan "şiir" ve "gündelik hayat" gibi iki kavram arasında bir ilintileme kurup bunlardan oluşan bir konuşma düzlemi oluşturuyorsa, söz konusu bu iki kavram arasında eni konu bir mesafe olduğu varsayımından hareket ediyordur. Kavramlar arası tenasüp, ne yazar ne de okur için ışıltılı bir ilginçlik taşır. Onlara lazım gelen, bir denizdağıyla bir göktaşının buluşabileceği varsayımıdır. Şu an üzerinde söz aldığımız "şiir ve gündelik hayat" ikiliğinden oluşan konuşma düzlemi de böylesi bir varsayımdan doğmuş olmalı. Belki de bilinç yüzeyine henüz çıkmamış bir uzaklık algısıyla karşı karşıyayız. Öyleyse samimiyet çapasıyla bilincin altını üstüne getirelim ve şu soruyu sormakla başlayalım işe: Şiir ve gündelik hayatın yolları ne zaman ayrıldı?

Ancak bu soruya adamakıllı bir yanıt bulmaya çalışmadan önce sorulması ve yanıtlanması gereken bir başka soru daha var: Şiirin de içinde yüzdüğü hayat denizinden başka bir gündelik hayat oldu mu hiç? Gerçi şurda burda iş hayatı, gece hayatı, okul hayatı, politik hayat, ekonomik hayat, kültürel hayat, sanat hayatı gibi başı bilinmez, sonu gelmez hayat kategorilerinden her fırsatta söz ederiz; ancak bütün bu yaşama alanlarının su sızdırmaz hava sızmaz birer kap olduğunu ileri sürecek bir aklı evvele, rastlayan var mıdır bilmem, ben rastlamadım. Bütün mecaz-ı mürselleri doğuran sebep, modernleşmenin nesebi gayet sahih birer çocuğu olan bu kategorik hayat veletlerinin de ebesidir. Nedir o? Ne olacak, bütünün hastalıklı büyümesinden kaynaklı, bütünü algılama güçlüğüdür, bizleri hayat hakkında söz almaya kalkıştığımız her dakika kasap olmaya iten. Şu günlerde "hayat" dediğimiz şey, bir zamanlar mucizevî yetenekler atfedilen şairin bir kavrama becerisini bîçare bırakacak ölçüde büyümüş, büyümüştür. Hayatı kavramaktaki inadı terk etmeye yanaşmayan şairin elinde, pedagojiden ödünç alınmış bir olanak devreye sokulacaktır: Parçalama ve eksiltileme! Parçanın bütünü, sözgelimi "gündelik hayat"ın "hayat"ı, temsil etmeye yeltenmesinde şaşılacak bir yan bulmayışımız da bundandır.

O halde, şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki şiirin gündelik hayattaki yerini araştırıp sorgularken aslında onun bütün bütüne "hayat"taki yerini deşimliyoruz. Peki, neden yapıyoruz bunu? Başka bir deyişle, eğer şiirin "hayat" dediğimiz hayhuy içinde herkesçe kabul edilebilecek bir yeri olduğundan eminsek, ne diye konuşuyoruz ki?.. Belli ki bilinçaltımızda şu cümle zonkluyor: Bugün şiir, bütünüyle kavranması artık olanaksız olan büyük hayatın içinde, eski zamanlara özgü muhkem yerini yitirmiştir artık. Elhâk, öyledir! Şiiri temsil iddiasındaki herhangi bir insan, eski bir alışkanlıkla tahtı andıran bir yüksekliğe ne zaman gelip kurulmayı düşünse, çevresinden, özellikle de modern iktisattan, insanı tedirgin eden homurdanmalar, bu yüzden yükselmektedir: İn oradan sersem şey! O inmese bile, yaka paça indirilmekte, boş bir çuval gibi kimselerin gelip geçmediği çıkmaz bir sokağa getirilip bırakılmaktadır. İşlerini kolaylaştırmayan, işlerine yaramayan her şey gibi şiirin de bu dünyada "benim" diyebileceği bir tümseği bile yoktur. Çünkü şiir, başından beri, Jean Paul Sartre'ın yerinde saptamasıyla, "dil" olmadı hiçbir zaman, dolayıyla yararlı bir şey olmadı. Dil olmayan, yani anlatmayan ve anlamak istemeyen, uymayan ve uydurmaya çalışmayan, kısacası buyurmayan ve boyun eğmeyen herhangi bir etkinliğin iktisadın bugünkü hayat kadastrosu içinde rahatça yerleşebileceği bir arazi bulamamasında şaşılacak bir yan da yoktur.

Kaldı ki derin bir duyumsama etkinliği olan şiirin içsel ritmi, gündelik hayatın mobilize hızına ayak uydurma olanağından tümüyle yoksun olmasa bile, bu olanağı kullanma konusunda şimdiye dek gönülsüz davranmıştır. Eğer sözünü ettiğimiz şiir, medenî (kentsel) bir karaktere sahipse, ki öyle, günün büyük bir bölümünü, anlamı hakkında dişe dokunur bir fikri olmayan bir işle meşgûl insana yönelecektir. O insan ki sabahın köründe yollara düşer, otobüs, dolmuş, metro duraklarında saatlerini su gibi harcar, sabahleyin kart bastığı ya da imza attığı işyeri kapısından akşam çıkana kadar "kendi olma"yı unutan, aynı süreçleri izleyerek evine bitkin bir biçimde dönen bir zavallıdır. Zavallıdır, çünkü kendini diğer canlı türlerinden ayırmaya yarayan biricik yeteneği, zihinsel yaratma gücü elinden alınmıştır. İşte böyle insandan, sözün kuyudaki anlamını bulup çıkarmasını istemek, haddini bilmezlikten de öte basbayağı bir hödüklüktür.

Sadece karnını doyurmak, başını sokabileceği iki göz bir ev bulmak için kendini aralıksız bir didişme içine atmak zorunda olan insanın, sözün bir dil olmaktan çıkarılmış biçimiyle hemhâl olmaktan kaçınması kadar doğal bir davranışı olamaz. Çantasında gezdirdiği ya da belindeki kemere astığı anahtarlıkta olmayan hiçbir anahtar ilgisini çekmeyecektir. Günün her dakikasında karşısında kapalı bir kapı bulmaktadır çünkü. Her ne kadar, şiiri bir "anahtar çiçeği" olarak görmeye eğilimli kimseler olsa bile, bir çiçekle bir kapının (arkasında kandırılmaya hazır bir kadın olmadığı sürece) açıldığına tanık olan kimse tanımıyorum.

Ciddi hasarlar

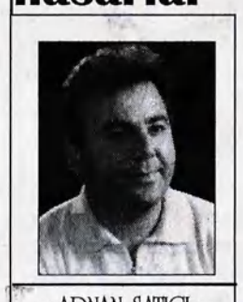

■ ADNAN SATICI ■
adnansatici@hotmail.com

Kazım Koyuncu

* Diyarbakır Demirok Tesisleri	Bilgi Tel: (0412) 228 48 14 25 Mayıs 2004
* Adana Doğalpark Açıkhava Tiyatrosu	Bilgi Tel: (0322) 363 13 00 26 Mayıs 2004
* Hatay Açıkhava Tiyatrosu	Bilgi Tel: (0326) 213 00 67 27 Mayıs 2004
* Adıyaman Belediye Düğün Salonu 28 Mayıs 2004	Bilgi Tel - Bahtım Çiçekçilik (0416) 216 86 66
* G. Antep Devlet Tiyatro Salonu 30 Mayıs 2004	Bilgi Tel - Keskin Kırtasiye (0342) 221 18 84
* Van Kapalı Spor Salonu	Bilgi Tel: (0432) 215 62 65 2 Haziran 2004

FAVORİLERİN ÇEYREK FİNALDE ELENDİĞİ ŞAMPİYONLAR LİGİ FİNALİ BU AKŞAM

En büyük kim?

Finalde Monaco'nun gülen taraf olması durumunda Fenerbahçe ön eleme oynamak zorunda kalacak

Futbolda 2003-2004 sezonunda Avrupa'nın kulüpler bazında en büyüğü bugün belli olacak. Avrupa Şampiyonlar Ligi finalinde Portekiz'in Porto ile Fransa'nın Monaco takımları bu akşam Almanya'da karşı karşıya gelecek.

Almanya'nın Gelsenkirchen kentindeki Arena AufSchalke Stadı'nda TSİ 21:45'de başlayacak olan maçı Danimarka Futbol Federasyonu'ndan Kim Milton Nielsen yönetecek.

Şampiyonlar Ligi F Grubu'ndan Real Madrid'in ardından 2. sırada çıkan Porto, 2. turda M. United'i, çeyrek finalde O.Lyon'u ve yarı finalde Deportivo'yu safdışı bırakırken, C Grubu'ndan 1. sırada çıkan Monaco 2. turda L. Moskova'yı, çeyrek finalde Real Madrid'i, yarı finalde de Chelsea'yi eleyerek finale adını yazdırdı.

Türkiye ligi şampiyonu Fenerbahçe'nin önümüzdeki sezon Şampiyonlar Ligi'nde ön eleme oynayıp oynamayacağı ise kupayı kimin alacağına bağlı.

Bugün oynanacak Şampiyonlar Ligi final maçında Porto'nun şampiyon olması halinde kupaya doğrudan katılacak olan sarı-lacivertliler, mutlu sona Monaco ulaştığı takdirde ön eleme oynamak zorunda kalacak.

Bugünkü finalde karşı karşıya gelecek olan takımlardan Porto, Avrupa'nın en büyük kupasını daha önce bir kez müzesine götürürken, Monaco ilk kez finalde mücadele edecek.

Portekiz temsilcisi, 1987 yılında Bayern Münih'i 2-1 yenerek, en büyük kupayı kazanma başarısını gösterdi. Fransız temsilcisi ise tarihinde ilk kez Avrupa'nın en büyük kupasını müzesine götürmek izin sahaya çıkacak.

En çok kazanan R.Madrid

İspanya'nın Real Madrid takımı 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1966, 1998, 2000 ve 2002 yıllarında olmak üzere toplam 9 kez bu kupada mutlu sona ulaşarak, Avrupa'nın en büyük kupasını en çok kazanan takım oldu.

Mor-beyazlılar, 1962, 1964 ve 1981 yıllarında yaptıkları final maçlarında ise sahadan yenik ayrılarak kupaya uzanamamışlardı. **SPOR SERVİSİ**

ŞAMPİYON OLAN TAKIMLAR

1956: Real Madrid
1957: Real Madrid
1958: Real Madrid
1959: Real Madrid
1960: Real Madrid
1961: Benfica
1962: Benfica
1963: Milan
1964: Inter
1965: Inter
1966: Real Madrid
1967: Celtic
1968: Manchester United
1969: Milan
1970: Feyenoord
1971: Ajax
1972: Ajax
1973: Ajax
1974: Bayern Münih
1975: Bayern Münih
1976: Bayern Münih
1977: Liverpool
1978: Liverpool
1979: Nottingham Forest
1980: Nottingham Forest
1981: Liverpool
1982: Aston Villa
1983: Hamburg
1984: Liverpool
1985: Juventus
1986: Steaua Bükreş
1987: Porto
1988: PSV Eindhoven
1989: Milan
1990: Milan
1991: Kızılyıldız
1992: Barcelona
1993: Olympique Marsilya
1994: Milan
1995: Ajax
1996: Juventus
1997: Borussia Dortmund
1998: Real Madrid
1999: Manchester United
2000: Real Madrid
2001: Bayern Münih
2002: Real Madrid
2003: Milan

Geçen sezonun ardından...

2003-2004 futbol sezonu tartışmalar ve sürprizlerle geçti. Beşiktaş'ın kesin şampiyon olacağı herkesin fikriydi ve kümeden düşecek takımların başında Sebat geliyordu. Bu iki beklenti de gerçekleşmedi. Beşiktaş lige fırtına gibi girdi ve hem Şampiyonlar Ligi'nde, hem de ligde iyi gidiyordu. Fenerbahçe yeni bir takım kurdu ve önümüzdeki senelerin takımını oluşturdu. Galatasaray da birçok transfer yaptı ve her kulvarda mucadeleye başladı. Trabzospor ise kendi iç sorunlarıyla lige başladı. Geçen senenin flaş takımı Gençlerbirliği ve Antepspor da lige ve UEFA Kupası'na iyi başladı. Malatyaspor da başarılı bir sezondan sonra diğer Anadolu takımları gibi iddialı bir başlangıç yaptı. Bu arada bu sezon en çok konuşulan federasyon ve hakemler de maçlar oynandıkça sorgulanmaya başladı. İlk devrenin son maçında Fenerbahçe-Rize maçı hakemin kural hatası yapması nedeniyle iptal edildi ve hakemlerin durumu tekrar gündeme oturdu. İkinci yarının başındaki Beşiktaş-Samsun maçında lig tarihinde bir ilk yaşandı ve Beşiktaş kırmızı kart gören oyuncuları nedeniyle maçı hükmen yenik bitirmişti. En yakın rakibinin 8 puan önündeki Kara Kartal, bu maçtan sonra gerilemeye başladı. Beşiktaş ve Galatasaray düşüşe geçerken, Fenerbahçe ve Trabzon tırmanışa geçti. Bu arada Denizli ve Diyarbakır aldıkları sonuçlarla dikkatleri üzerlerine çekti. Gençlerbirliği Avrupa'da başarılı sonuçlara imza atarken, renktaşı Antepspor da ondan aşağı kalmadı. Lig zorlu bir virajdaydı ve gündemde futboldan ziyade hakemler ve trübün şiddeti vardı. Başarılı hakem Ali Aydın, hayatının en önemli maçlarından birine çıktı ve Beşiktaş-Galatasaray derbisinin ardından yapılan eleştiriler sonrası kariyerine veda etti. MHK töhmet altına girdi ve eleştirilere maruz kaldı. TV yorumcusu Ahmet Çakar birileri tarafından kurşunlandı, ancak kimse bu olayın üstüne gidemedi. Yılın olayının üstü birileri tarafından örtüldü. Mafya, futbol ve federasyon yeniden hortladı. Bu arada Fener ve Trabzon lige damgalarını vurdu. Hele Trabzon, Ziya Hoca ile birlikte büyük çıkış yakaladı. Yeni yönetimin seçilmesinden sonra, ara transferde gerekli oyuncuları alarak takıma güç kattılar. Bordomavili ekip Türkiye Kupası'nda da geçen seneki başarısını devam ettirmek istiyordu ve nitekim geçen yılın final rakibi Gençlerbirliği ile bu sene de final oynadı. Ligin sonuna gelindiğinde Trabzon, her iki kupaya da çok yakın görünüyordu ve Beşiktaş devre dışı kalmıştı. Trabzon kupayı net bir skorla kazandıktan sonra lige konsantre olamadı ve evinde Galatasaray'a yenilerek, şampiyonluk iddiasını yitirdi. Böylece Sarı Kanaryalar 15. kez şampiyon olarak, 3 yıldızlı formayı giymeye hak kazandı. Ligin dibi de kaynıyordu ve Rize teknik direktörünün istifası, ortalığı birbirine kattı ve teşvik, şike kokuları yayılmaya başladı. Son hafta belli olacaktı düşecek üçüncü takım ve her dört takım da sahadan galip ayrılınca, ligden düşen Bursaspor oldu. Ama bu seneki tartışmalar, lige gölge düşürdü ve zevksiz bir lig izledik. Önümüzdeki sene daha çok futbol konuşmak ümidiyle...

Sahanın nabzı

■ DİCLE ANTER ■

anterdicle@hotmail.com

Diyarbakırlılar, 'Rıza' dedi

Diyarbakır taraftarı teknik direktör olarak Rıza Çalımbay'ı istiyor

Diyarbakırspor taraftarları, teknik direktör arayışları devam eden yeşil- kırmızılı takımın başında yeni sezonda Rıza Çalımbay'ı görmek istiyor.

Kulübün "www.diyarbakırspor.com" adlı web sitesinde yapılan "Diyarbakırspor'un başında hangi teknik direktörü görmek istiyorsunuz" anketine katılan 1093 taraftardan 450'si Rıza Çalımbay'ı tercih etti. Oylamada ikinci sırayı Ankaragücü'ne imza atan Reha Kapsal (313 oy), üçüncü sırayı ise Samet Aybaba (261 oy) aldı.

Öte yandan yeşil-kırmızılıların kalesini 3 sezondur başarıyla koruyan kaptan ve kaleci Şenol Karagöl'ün Süper Lig'in yeni ekibi Büyükşehir Belediyesi Ankaraspor'la görüşme yaptığı belirtildi. Yönetimin, Diyarbakırspor'la 1 yıllık sözleşmesi bulunan Şenol'un ayrılma kararı almasının ardından bonservis, içerde kalan alacaklar ve Ankara ekibinden alınacak para için kolaylık sağladığı kaydedildi.

Bu arada yine Diyarbakırspor'un web sitesinde başlatılan "Diyarbakırspor kalesi kime teslim edilmeli" anketine katılanların yüzde 68'i Şenol'un kalması yönünde oy kullandı. Ankette 14 oy alan ve halen yeşil-kırmızılı ekibin sözleşmeli futbolcusu olan Ahmet Şahin ikinci, Murat Yiğiter üçüncü ve Shorunmu dördüncü oldu.

DİYARBAKIR - CİHAN

4 takımın lisansına onay

Futbol Federasyonu Başkan Vekili ve Kulüp Lisans Komitesi Başkanı Orhan Saka, önümüzdeki sezon Avrupa kupalarında mücadele edecek Fenerbahçe, Trabzonspor, Beşiktaş ve Gençlerbirliği kulüplerinin 2004-05 sezonu için lisans taleplerinin kabul edildiğini açıkladı. Saka, 18 Birinci Süper Lig ve 15 İkinci Lig (A) Kategorisi kulübünün lisans almak için başvurduğunu, Fenerbahçe, Trabzonspor, Beşiktaş ve Gençlerbirliği dışındaki kulüplerin başvurularının incelenmesinin ulusal liglerin başlayacağı tarihe bağlı olarak 10 Temmuz 2004'e kadar devam edeceğini ifade etti. **İSTANBUL**

Roberto Carlos Chelsea yolunda

Real Madrid'in Brezilyalı savunmacısı Roberto Carlos, 20 milyon sterlin karşılığında Chelsea'ye transfer oluyor. İspanyol kulübünün futbol direktörü Valdano'un AS gazetesine yaptığı açıklamaya göre, 31 yaşındaki sol kanat oyuncusu Chelsea'yle anlaştığı takdirde aldığı ücreti de ikiye katlamış olacak. Valdano, transferin tamamlanması için Chelsea'den onay faksı beklediklerini söyledi. Roberto Carlos ise yorum yapmaktan kaçındı ve geleceği hakkında çelişkili açıklamalarda bulundu. Daha önce Real Madrid'den ayrılmayacağını açıklayan Roberto Carlos, 20 gün içinde transferinin netlik kazanacağını söyledi. **MADRİD**

5 bin kişinin devleti ve futbol takımı

■ HÜSEYİN AYKOL

Bir ülke düşünün ki, bir ucundan diğer ucuna birkaç saatte yürüyerek gezebilirsiniz. Bir halk düşünün ki, sadece 5-6 bin nüfusa sahipsiniz ve kendi adınıza bir devletiniz var. Hayır, hayır Vatikan gibi sembolik bir devletten falan söz etmiyoruz. Buranın devlet başkanı, başbakanı, bakanlar kurulu, meclisi, diplomatik misyonları ve hatta dünya çapında ünlü bir futbol takımı var. Ama öyle küçük ki, ihtiyaç olmasına rağmen üzerine havaalanı yapamıyorsunuz; çünkü havaalanı inşa etmeye kalksanız, ülkede yer kalmıyor.

Ülkenin dünya çapında bir futbol takımı var; ama kendi ülkesinde lig olmadığı için komşu ülkenin futbol liginde yarışıyor ve hem orada hem de dünya çapında başarılara imza atıyor.

Herhalde tahmin etmişsinizdir: Monaco ve dünyaca ünlü futbol takımı "AS Monaco FC"den söz ediyoruz. Bugün Monaco ile Portekiz'in Porto futbol takımları arasında Almanya'da oynanacak Avrupa Şampiyonlar Ligi Kupası final maçı öncesinde dikkatler yeniden Monaco'ya yöneleceğe benziyor. Siz de merak ediyorsanız, işte Monaco: 1419 yılından bu yana bağımsız bir ülke olarak kabul edilen Monaco, 19. yüzyılın sonlarında Fransa'ya bir demiryolu ile bağlanması ve bir gazinonun açılmasıyla ekonomik olarak gelişmeye başladı. Ilık iklimi, muhteşem manzarası ve kumar işletmeleriyle Monaco günümüzün en ünlü turistik eğlence merkezlerinden biri durumunda.

Ülkenin yüzölçümü, sadece 2 kilometrekare kadar. Komşusu Fransa ile sınır uzunluğu 4.4 kilometre; sahil uzunluğu ise 4 kilometre civarında. Yaklaşık 2 kilometrelik demiryolu ve 50 kilometrelik karayoluna sahip olan ülkede yapılamayan havaalanı ihtiyacı Fransa'nın Nice kentindeki havaalanı ile karşılanmakta. Sizi oradan Monaco'daki lüks otellere helikopterlerle taşıyorlar. (Elbette bedelini ödeyebilen biri iseniz.)

Bu küçük ülkede yaşayanların sayısı ise sadece 32 bin kadar. Ülkenin adı Monaco (Monaco Prensliği) ve ülkenin yerlilerine Monacolular deniyor; ama toplam nüfusun ancak yüzde 20'den daha azını oluşturuyorlar. Ülkede yaşayan Fransızların oranı ise yüzde 40'ı geçiyor, İtalyanlar yüzde 20'den biraz fazla ve diğer halklardan insanların oranı ise yüzde 20 civarında. Ülkenin resmi dili Fransızca; ülkede İngilizce ve İtalyanca'nın yanı sıra elbette Monaco dili de konuluşuyor.

Ülkenin Devlet Başkanı, 9 Mayıs 1949'dan bu yana, Prens III. Rainer. Hanedanın soyu tükenirse -anlaşmalara göre- ülkenin denetimi tamamen Fransa'ya devredilecek.

Ülkenin başbakanı niyetine Fransız hükümetinin Fransız uyruklu memurlardan gösterdiği üç aday arasından bir kişi Prens tarafından atanıyor. Söz konusu kişiye, devlet bakanı deniyor ve 4 üyeli bakanlar kurulunun bir üyesi olarak dışişleri bakanı sıfatıyla görev üstleniyor. Bakanlar Kurulu'nun diğer üç üyesi ise maliye, içişleri ve sosyal sorunlar bakanlığı yapıyor.

Bakanlar üç yıllığına atanıyor. Meclis (Ulusal Konsey) üyelerini seçmek üzere yapılan genel seçimler ise 5 yılda bir yapılıyor.

Yasama görevi, 24 kişilik Ulusal Konsey tarafından yerine getiriliyor. 16 kişi, çoğunluk usulüyle; diğer 8'i partilerin aldığı oy oranlarına göre 5 yıl için seçiliyor. Ülkede üç parti siyasi faaliyetlerini sürdürüyor.

Monaco'da vatandaşlardan gelir vergisi alınmadığı gibi, ülkede temsilcilik açan uluslararası şirketlerden çok az vergi alınıyor. Askeri savunması Fransa tarafından üstlenilen ülkenin hiçbir devletle sorunu yok. Dahası tüm ülkeler ile iyi ilişkiler geliştirmek üzere dünyanın dört bir yanında elçilikleri var. Vatikan'dan sonra dünyanın en küçük ikinci ülkesi durumundaki Monaco'nun Batı Avrupa ülkelerinin 10'unda diplomatik misyonu var. BM'de de temsil edilen Monaco'nun 54 ülkede 106 fahri konsolosluğu bulunuyor.

AB üyesi olmayan Monaco, Fransa ile ilişkileri yüzünden ulusal para olarak Euro'yu kullanmakta. Kişi başına düşen milli gelir, 27 bin dolar. Eh, bir de her yıl Fransa'da lig liderliğine, Avrupa'da şampiyonlar liginde şampiyonluğa oynayan bir futbol takımınız varsa, daha ne istersiniz!..

Indiana Pacers, karşılaşmanın ilk yarısını önde kapamasına rağmen ikinci yarıda yenilgiyi engelleyemedi.

Pistons, seriyi 1-1 yaptı

ABD Profesyonel Basketbol Ligi'nde (NBA) Doğu Konferansı play-off final serisinin ikinci maçında Detroit Pistons, deplasmanda Indiana Pacers'ı 72-67 yenerek seride durumu 1-1 yaptı.

Detroit Pistons'da oyuna sonradan girerek 16 dakika sahada kalan Mehmet Okur, maç boyunca 9 sayı, 4 ribaunt ve 1 top çalmayla oynadı. Okur, 2 sayılık atışlarda 3'de 1, 3 sayılık atışlarda 1'de 1 ve serbest atışlarda 4'de 4 isabet buldu.

Pistons'da Richard Hamilton, 23 sayı, 8 ribaunt ve 3 asistle galibiyete en çok katkıda bulunan isim olurken; Rasheed Wallace, 10 sayı, 8 ribaunt ve 1 asist; Corliss Williamson da 9 sayı, 1 ribaunt ve 2 asistle Hamilton'ı izledi.

Karşılaşmanın ilk yarısını 43-37 önde kapamasına rağmen ikinci yarıda yenilgiyi engelleyemeyen Indiana Pacers'da ise Reggie Miller, 21 sayı, 6 ribaund ve 1 asist; Jermaine O'Neal, 16 sayı ve 8 ribaunt; Ron Artest da 13 sayı ve 7 ribauntluk oyun çıkardı.

Doğu Konferansı'nda iki takım arasında 27 Mayıs Perşembe günü TSİ sabaha karşı yapılacak 3. maça, Detroit Pistons ev sahipliği yapacak. **SPOR SERVİSİ**

ÜLKEDE ÖZGÜR
GÜNDEM♀

Cihan Yayıncılık, Basın, Reklam, Film San. Tic. Ltd. Şti. Adına
İmtiyaz Sahibi: Ali Gürbüz
Genel Yayın Yönetmeni: Sibel Güler
Yayın Koordinatörü: Baki Gül
Yazışleri Müdürü: İrfan Uçar
Sorumlu Yazışleri Müdürü: Hasan Bayar
Haber Müdürü: İhsan Polat
Müessese Müdürü: İdris Karademir

Merkez: Katip Mustafa Çelebi Mah. Abdullah Sok. 3/8 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0 212 244 13 38
Faks: 0 212 244 13 47
Haber Merkezi: 0 212 251 86 08 - 0 212 251 87 72
İlan Reklam Tel: 0 212 244 34 85
Faks: 0 212 244 13 47
Baskı: İstanbul, Gün Matbaacılık Adana, Aslan Güneydoğu Matbaacılık A. Ş.
Genel Dağıtım: YAY-SAT

GAZETECİ ZEYNEP ORAL, KADINA YÖNELİK İHLALLERİ DEĞERLENDİRDİ

'AKP'nin bakış açısı çarpık'

Oral, AKP hükümetinin kadın sorununa bakış açısındaki çarpıklığın kadınlara yönelik hak ihlallerinin yaşanmasına neden olduğunu belirtti

■ FIRAT AYGÜN - MHA

Kadına yönelik şiddeti insanlık utancı olarak tanımlayan gazeteci Zeynep Oral, AKP hükümetinin kadın sorununa bakış açısındaki çarpıklığı eleştirerek, her şeyden önce Meclis'tekilerin zihniyet değişimine ihtiyacı olduğunu belirtti. Gazeteci-yazar Zeynep Oral ile kadınlara yönelik hak ihlalleri, yasal düzenlemeler, devletin kadın sorununa bakış açısı üzerine konuştuk.

▸ Bir kadın ya da bir yazar olarak, sık sık işlenen "namus" cinayetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kadına yönelik şiddet ve "namus" cinayetleri yıllardır var olan bir gerçeklik. Son zamanlarda bunun üzerine daha fazla konuşulmaya başlandı. Cinayetler bir insanlık utancı ve bir insanlık ayıbıdır. Kadına yönelik şiddetin sürekli olarak artması ve hükümetlerin buna yönelik bir şeyler yapmamalarından dolayı hepsini suçluyorum. Kadına yönelik olarak değişik gerekçelerle uygulanan şiddet konusunda hiçbir adım atmadılar. Açıkçası öfkeliyim bu duruma. Her şeyi sivil toplum örgütlerinden beklediler, kendileri ise yapılanmalara seyirci kaldılar. Bölge'de o kadar şiddet yaşandı ki yıllarca, insanlar şiddet içinde yoğruldu.

▸ Son dönemlerde Avrupa Birliği'ne uyum kapsamında yapılan yasal değişikliklere kadınlara yönelik yasal değişimler de eklendi. Siz yapılan düzenlemeleri nasıl görüyorsunuz?

Son dönemde Türk Ceza Yasası'nda yapılan değişiklikleri eskiye oranla çok daha önemli buluyorum. Yine de yeterli bulmuyorum. Bazı konular üzerinde bir direniş var. Hâlâ kadınlara yönelik bir korku var, anlamıyorum niçin? Örneğin yıllardır Ceza Yasası üzerinde çalışan kadın grupları, Ceza Yasası alt komisyonda tartışılırken "namus" ile ilgili işlenmiş suçlarda yetersiz kalındı.

▸ Bu konudaki yetmezliği neye bağlıyorsunuz? Kadın örgütlerinin bu konudaki duruşunu nasıl görüyorsunuz?

Eğer Türkiye'de bugün Ceza Yasası değişiyorsa bu her şeyden önce kadın örgütlerinin zorlaması ve mücadelesi sonucu olmuştur. Tabii AB'nin zorlamasını ve uyum yasalarının çıkartılmasını gözardı etmiyorum. Evet istenilen düzeyde kadın örgütlülüğü yok ama isim yapmamış pek çok kadın örgütü var. Kadının örgütsüz olduğu savına katılmıyorum. Aktif olarak kadın haklarını savunan pek çok örgüt mevcuttur ama bence devlet katında bir gevşeklik var. Kadın sorununa yönelik olarak yapılan pek çok araştırma ve raporlara bakılmıyor, incelenmiyor. Medeni Yasa'yı değiştirmek için verilen olağanüstü mücadele hâlâ akıllardadır. TBMM'de kadın temsiliyetinin yok denecek kadar az olması utanç verici bir durum.

▸ Mevcut AKP hükümetinin kadın sorununa bakış açısını nasıl görüyorsunuz?

Bu zaten ayrı bir vaka. Hükümeti oluşturan partinin milletvekilleri "çalışan kadın daha az namusludur!" diyebiliyor, medyamız da bunu açıkça söyleyebiliyor. Bütün bunlar kadına şiddeti meşrulaştıran söylemlerdir. Bugün milletvekilleri hala bu söylemleri kullanabiliyorlar.

▸ Anayasa tasarısına "pozitif ayırımcılık" kavramını sokamamanın sebepleri sizce nedir?

Pek çok gerekçe söylenebilir. Parlamentoya sunulan Anayasa değişiklik tasarısına "kadınlara olumlu ayırımcılık" maddesini koymak için çok çalıştık ama iktidardaki AKP'den sadece üç milletvekili dışında kimse destek vermedi. Bana göre tarihi bir fırsat kaçırıldı.

▸ Türkiye'de kadına yönelik şiddet nasıl durdurulabilir. Medyanın bu konuda nasıl bir rolü olabilir?

Kadına yönelik bu şiddeti durdurmak istiyorsak birkaç yönden savaşıp, birkaç yöntem kullanmalıyız. Şemse olayında görüldüğü gibi ailesinin bile sahiplenmediği cenazeyi kadın dernekleri sahiplendiler ve cenazeyi kaldırdılar. Medya bu konuya pek ilgi göstermedi, tek tük haber çıktı. Ama Güldünya öldürüldüğünde, bütün basın, hatta boyalı basınımız bile manşetlere taşıdılar olayı. Neredeyse devlet merasimiyle gömüldü Güldünya. Demek ki basın biraz daha buna eğilip yer verse bir şeyler değişecek ve değişeceğine de inanıyorum.

▸ "Namus" cinayetleri Türkiye'nin güncel sorunları arasında yerini koruyor ve kadına yönelik hak ihlalleri de sürüyor...

Bundan sonra da kadına yönelik hak ihlalleri devam eder. Birdenbire bu sorunun çözüme ulaşmasını beklemiyorum. Ama dediğim gibi toptan bir seferberlik ilan edilirse, bu kadına yönelik işlenen cinayetlerin önüne geçilebilir.

▸ Kadın örgütlülüğünün ve hak ihlallerine yönelik olarak toplumsal bilincin sağlanması da önemli bir faktör değil mi?

Örgütlülük kadına yalnız olmadığının, kendi durumunda başkalarının da olduğunun bilincine vardırır. Bilinçlenme kadına örgütlülüğü, eğitimi, yasaları tanımayı kazandırır. Ama bence bilinçlendirmeye önce TBMM'dekilerden başlamak lazım. Meclis'te "kadına yönelik şiddet sanki kadermiş, normal bir şeymiş gibi" algılanmasını durdurmamız lazım. Bunun için de önce TBMM'deki adamları eğitmek lazım. Bizde en yoksul olan, bağımlı olan kadındır, annedir. Böyle bir ortamda altyapısı olmayan kadın farkında olmadan kendi cinsine karşı bir pozisyonda yer alacaktır.

▸ Türkiye'den Avrupa'ya gelecek olursak eğer... Kadın sorunu nasıl farklılıklar gösteriyor sizce?

Yurtdışında, Fransa'da, Almanya'da ve burada da benzer sorunlar yaşıyor kadınlar. Sadece göçmen kadınlar değil genelde böyle. Ama İslam ülkelerinden gelen kadınlar üç aşağı beş yukarı aynı sorunları yaşıyorlar. Kimliklerini, kendilerini korumak için daha da içlerine kapanıp mutaassıplaşıyorlar. Ancak böyle durumlarda her toplum kendi yöntemini bulmalı bence. Çünkü orada yapılan her şeyi buraya uygulamak ve ona uydurmak diye bir reçete yok. STOCKHOLM

'Bilinçlendirmeyi önce TBMM'deki erkeklerden başlatmak gerekiyor. Kadına yönelik şiddete, sanki normal bir şeymiş gibi yaklaşılıyor.'

ÇEVİRİ ■ OLİVER JAMES*

Manik-depresif rahatsızlık veya şizofreni teşhisi konmuş kadınların yüzde 51'i fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmış olanlardır

Gizlenen hasar

Çocukluk dönemi cinsel istismar kurbanları daha yüksek oranda psikolojik rahatsızlık riski altındalar. Çocuklukta yaşanan cinsel veya fiziksel istismarın, psikolojik rahatsızlıkların en önde gelen sebebi olduğu yönünde çok kuvvetli kanıtlar mevcut -ve muhtemelen istismar, genlerden çok daha önemli bir etkiye sahip. Bu konuda yapılmış 13 araştırma incelendiğinde, manik-depresif rahatsızlık veya şizofreni teşhisi konmuş kadınların fiziksel veya cinsel istismara maruz kalmış olma oranları, en düşük yüzde 51, en yüksek yüzde 97 olarak görülüyor.

Rahatsızlıkları bir spektrum içinde değerlendirdiğimizde, bir başka araştırmaya göre, kişilik sorunları veya zayıf gerçeklik algısı gibi sorunlar yaşayanların ve "ben, ben, ben" diyen zayıf kimlikli kişilerin yarıdan fazlasının da aynı şekilde çocukluk döneminde istismara maruz kalmış kişiler olduğu ortaya çıkmış durumda. Fakat bu gerçekler, genetik açıklamalara bel bağlayan biyolojik psikiyatrlar tarafından nadiren ele alınıyor.

Çocukluk dönemi cinsel istismarı beynin bazı bölgelerinin küçük kalmasına da sebep oluyor. Sözgelimi, duyguların yönetildiği "hippocampus" bölgesine bakıldığında, çocukluğunda istismara maruz kalmış kadınlarda bu bölgenin, istismar yaşamamış kadınlara kıyasla yüzde 5 oranında küçük kalmış olduğu görülüyor. "Amygdala" bölgesiyle ilgili bulgular da aynı doğrultuda. Cinsel istismar ne kadar erken yaşta yaşanırsa, "hippocampus"taki kayıp o kadar yüksek oluyor, kadının benlik algısı o kadar zayıflıyor ve bunun sonucunda o kadar çok sayıda alt kimlikler oluşuyor. Rahatsızlığın hangi biçimde ortaya çıkacağı bile bu durumdan etkileniyor.

İstismara maruz kalmış şizofrenler, istismara maruz kalmamış şizofrenlere kıyasla daha fazla halüsinasyon deneyimi yaşıyorlar. İstismar ne kadar şiddetli yaşanmışsa, kişinin sesler duyması, olmayan şeyleri görmesi olasılığı da o kadar artıyor. Çokça eleştirilmiş psikanalist Laing **(1)** de yaşasaydı bu etkileri aynen tespit ederdi herhalde. İstismara maruz kalan çocuklar, istismarın yaşanmış olduğu gerçeği ile yüzleşerek baş etmek yerine, kendilerini bedenlerinden ayırıyorlar ve sanki tavana yükselip oradan kendilerine bakıyorlar. Böylesi bir gelişme, kendilerinin tamamen başka biri olduklarına inanmalarından bir adım öncesini oluşturuyor.

Laing'in kuramıyla ilgili çok meşhur bir örnekte, bir anne şizofrenik oğlunu hastanede ziyaret eder. Oğul, yanağından öpmek üzere annesine yöneldiğinde, anne birden bire donar ve başını öte yana çevirir; bunun üzerine oğlu da geri çekilir. Ardından anne "Canım, anneni gördüğüne sevinmedin mi, öpmeyecek misin beni?" der.

Bu "ikili kıskaç" **(2)** olarak bilinen durumdur; ebeveyn birbiriyle tamamen çelişkili mesajlar verir ve çocuk, ne yaparsa yapsın sonuçta yaptığı yanlış olur. Nihayet, Laing'e göre, çocuğun önündeki tek seçenek farklı bir anlam dünyasına sığınmak olur. İlişkiye girdiği insanların söz ve mimiklerini olduğu gibi algılamak yerine, çocuk bu söz ve mimiklerin ve başka her şeyin daha derin, gizli ve daha sembolik bir anlamı olduğunu düşünmeye başlar.

Ensest "ikili kıskacın" zirvesidir. Çocuğa, ebeveynin yaptığının doğal ve normal bir şey olduğu söylenir. Fakat aynı zamanda ona yapılan bu doğal ve normal şeyi hiç kimseye söylememesi istenir çocuktan; çocuk da neye inanacağını bilemez halde "delirir".

Psikiyatrların Laing'in kuramını daha ayrıntılı incelemek adına hiçbir araştırma yapmaması ve psikolojik rahatsızlıkların en önde gelen sebebinin istismar olduğuyla ilgili çok kuvvetli kanıtlara gözlerini kapatması utanç verici bir durum.

(1) *Britanyalı psikiyatr/psikanalist Ronald Laing (1927-1989), "Bölünmüş Benlik" (The Divided Self, 1960) ve "Aklı Başında Olma, Delilik ve Aile" (Sanity, Madness and the Family, 1964) adlı önemli kitapları ile bilinir. Altmışlı ve yetmişli yıllarda psikiyatri karşıtı akımın önde gelen isimlerinden birisi olmuştur. Şizofrenik durumun, yaşanan deneyimlere karşı verilen "doğal bir tepki" olduğunu savunmuştur.*

(2) *"Double bind" olarak bilinen bu kuram, antropolog Gregory Bateson (1904-1980) tarafından 1956 yılında "Bir Şizofreni Kuramına Doğru" (Toward a Theory of Schizophrenia) başlıklı makalede bilim dünyasına sunulmuştur. "İkili kıskaç" kuramı, bugüne kadar şizofreniyi anlamak adına atılmış en önemli adımlardan biridir.*

**** Britanyalı psikolog Oliver James'in 23 Mayıs 2004'te Observer'de yayımlanan yazısını sosyal psikolog Üstün Öngel çevirdi.***

Paris'te şölen düzenlendi

Fransa'nın başkenti Paris'te "Sınırları Tanımayan Kadın Eğitim ve Buluşma Merkezini Kuralım" sloganı ile Dünya Özgür Kadın Vakfı ile dayanışma şöleni düzenlendi.

Çok sayıda sanatçının aralarında bulunduğu yaklaşık 500 kişinin katıldığı şölenin açılış konuşmasını Dünya Özgür Kadın Vakfı Almanya Temsilcisi Fatoş Sincer yaptı. Sincer, kurulacak kadın merkezinin kadını daha üretken bir konuma getireceğini söyledi. Şölende, müzik dinletisi, halk oyunları katılımcılara keyifli anlar yaşatırken, sinevizyonda ise vakfın amacı ve çalışmaları üzerine gösteri sunuldu. PARIS

Bebeği kıskanmaması için...

Her doğumda anne, baba ve çocuk arasında özel bir bağ kurulur. Aile bireylerinin ilişkisi yeni bir boyut kazanır. Yeni bebek hastaneden gelir gelmez kardeşler arası rekabet ortaya çıkar ve bazen uzun yıllar süregelir.

Memorial Hastanesi Çocuk Hastalıkları Merkezi'nden Pedagog Dr. Melda Alantar, kıskançlığın yıkıcı hale dönüşüp, çocuğun hayatını engellememesi için yeni bebeğin aileye katılımıyla ilgili bazı öneriler verdi:

❑ Bebeğin ve diğer kardeşin yatak odaları ayrılmalı, mekanın düzenlenmesinde çocuğun tercihlerine de önem verilmeli.

❑ Yeni bebeğe takılacak isim konusunda diğer kardeşlere fırsat tanınmalı.

❑ Kardeş ultrasonografi muayenesinde bulunabilir ya da elde edilen görüntüler ona da gösterilebilir.

❑ Bazı çocuklar doğum sırasında annenin zarar göreceği endişesini taşırlar. Bebeğin oluşumu ve dünyaya gelmesine ilişkin yaşına uygun, kısa ve doğru bilgiler anne-baba tarafından çocuğa verilmeli.

❑ Aileye yeni bir bebeğin katılmasını konu alan hikayeleri ebeveynler çocuklarıyla birlikte okuyarak tartışabilirler.

❑ Okul öncesi çağ çocuğu anne-babanın da katılımıyla oyuncak bebekle oynayarak, onu yıkayıp giydirerek dünyaya gelecek bebeğin günlük yaşamlarını nasıl değiştireceği konusunda deneyim kazanabilir.

❑ Yakın aile ve arkadaş çevresinde yeni doğan bebek varsa ziyaret edilmesi, anne-babanın bebeği kucaklayarak sevmeleri çocuğu kardeşinin doğumuna hazırlar.

❑ Doğumun ne zaman olacağı hakkında çocuğun bilgilendirilmesi, yapılan hazırlıklarda çocuktan yaşına uygun yardım istenmesi ve doğum sonrasında çocuğun annesini ve bebeği hastanede ziyaret etmesi önerilir.

❑ Anne-babanın çocuğa kendisini sevdikleri gibi, bebeği de seveceklerini açıklamaları önem taşır.

❑ Bebeğin bakımında çocuğa yaşına uygun sorumluluk verilmelidir.

❑ Yeni doğanın resimlerinin yanı sıra kardeşin de bebeklik fotoğraflarının ev ortamında sergilenmesi gerekir.

❑ Anne-babanın çocuğa yeni doğan bebekle birlikte aile içinde sahip olduğu yeri kaybetmeyeceğini, yeni haklar elde edeceğini hissettirmeleri önem taşır.

❑ Kardeşler arasındaki kıskançlığı körükleyen en yaygın anne-baba tutumları; ailede bir gözbebeği belirleme, çocukları birbirleriyle kıyaslama, cinsiyet ayrımı yaparak taraf tutmadır.

❑ Her çocuk özeldir. Kişilik özellikleri, ilgi ve becerileri farklıdır. Anne-babalar çocuklarını birbirleriyle kıyaslamamalı, kendilerine özgü niteliklerini ortaya koyabilmeleri için onlara fırsatlar hazırlamalıdırlar.

❑ Çocuklarınızın kavgalarına karışmayın. Sorunu kendilerinin çözebileceğine güvendiğinizi gösterin ve odayı terk edin.

ISTANBUL

Hamile kadınlara ağrı kesici uyarısı

İngiltere'de yayımlanan Nature Neuroscience dergisi, Baltimore'daki Maryland Üniversitesi bilim insanlarından Prof. Margaret McCarthy ile ekibinin araştırmalarının sonucunda, kadınlara hamilelik döneminde ağrı kesicilerden kesinlikle uzak durmalarını önerdiğini bildirdi.

Araştırmaları sırasında, anne karnındaki bebeğin beynine testosteron hormonunun gönderdiği ve daha maskülin olunmasını sağlayan mesajları izlediklerini belirten Prof. McCarthy, bu emri taşımada prostaglandins adı verilen hormonun da hayati rol oynadığını kaydetti. Bilimciler, ağrı kesici ilaçların hormonun üretiminde olumsuz rol oynadığını belirtti. WASHINTON